[illegible] ... صفحه کتاب شاه کوچ بیکم کوچ ... دیلیلر ... ایلر ...

مسئله

سیدتك قزندن اوغلی محمد سید اولمز فی الحواشی اولمز مسئله صحیح النسب سید اولادی دیو

قزندن طوغمه بابالرندن سید اولانلر عمرو حفص سادات اولمزلر الحاصل ساداته مراد اولادی

[illegible] بناتك دخولنده اختلاف اولوب [illegible] روایتده داخل اولمزلر زیرا اولاد بنات ابا لرینه نسبت

[illegible] بابالرینه اولنمشدر انتهی [illegible] قاعده [illegible] دیو طرفه نقل اولنمشدر

[illegible] قول و [illegible] لوندن [illegible] قاه کیدندو کم [illegible] اولدوکه [illegible] ایدر [illegible]

[illegible] دیرلوندن بوجاق [illegible] بابالری [illegible] اولوب [illegible] دوباره [illegible]

[illegible] فرز و [illegible] دیلیلر و بنیه [illegible] دیرلر [illegible] بولدور [illegible]

[illegible] ایسه [illegible] غلیظه [illegible] دیلیلر و [illegible] شعور [illegible]

[illegible] صمیم [illegible] دیلیلر و [illegible]

[illegible] دیلیلر و [illegible] بولدور [illegible]

[illegible] قاه بابالری [illegible]

[illegible] قارشی [illegible] صنعته دیلیلر [illegible]

اما [illegible] اعتبار [illegible]

[illegible] دیلیلر و بنیه [illegible] قاعده [illegible]

[illegible] ایدر [illegible]

[illegible] بیاننده [illegible] دیرلر

الى ان ينطبق طرف ذلك الخيط على خيط الربع من مركز الى المحيط ثم يكون الربع موضوعا على الجهات الاربع فخط
من جانبه الذي ابتدأت منه بعده السمت خطا وهو خط المشرق والمغرب ثم بعد آخر يكون يقطع خط
يحصر خط نصف النهار الفاصل الجنوبي ثم الشمالي وتحصل من التقاطع اربع اربعة رباعات شرقي
وربعان غربيان فالربعان الشرقيان احدهما جنوبي والآخر شمالي والغربيان كذلك في معرفة نصب
وطريق ذلك أن يصحح الجهات كما تقدم ثم ضع الربع على معكبه في الربع على ربعها على الارض
ثم الخط المشرق والمغرب بقدر سمت مكة وابعد عن الجنوب بقدر الانحراف وسوى السمت الحاصل ثم ضع الخيط عليه
ثم يكون الخط موضوعا على سمت القبلة فطرفه الذي محيط بالربع يشير الى جهة البيت الشريف وعليه ينصب
قاعدة ان كانت مكة اقل طولا وعرضا من بلدك فالانحراف عن الجنوب شرقي وان كانت اطول واعرض فالانحراف
شرقي شمالي وان كانت اقل طولا واكثر عرضا فالانحراف عن الجنوب شمالي وان كانت اكثر طولا واقل عرضا
فالانحراف شرقي جنوبي

تورکجه الفرائض

[illegible]

تم بعد وضع الخيط على السبتي قام الرأي على كله منه ثم انقل الخيط الحصة الى الشمس [illegible]

على تمام الميل في الشمال وانقص في الجنوب يحصل الغاية فضع بعد الحظ ضع الخيط على السبتي قام الرأي على جيب [illegible]

ثم انقل الخيط الى الحصة من اول القوس وتدفع من الرأي الحسبي بحذ في سبتي يحل الحظ فعده على جيب غاية الارتفاع

اليوم ان كان جنوبيا وخذ الفضل ان كان شماليا يحصل الاصل المطلق وان زدت بعد الحظ على جيب الارتفاع في الجنوب و

في الشمال حصل الاصل المعدل في معرفة نصف الفضل ضع الخيط على السبتي وعلم على الاصل المطلق ثم حرك الخيط حتى تقع

عليه بعد الحظ من الجيوب المبسوطة فما بين الخيط من اول القوس فهو نصف الفضل في معرفة الدائر من النهار ضع الخيط

على السبتي وعلم على الاصل المطلق ثم حرك الخيط حتى تقع الرأي على الاصل المعدل من الجيوب المبسوطة فما بين الخيط من معكوس

قوس الارتفاع هو فضل الدائر وهو الباقي للزوال اذا كنت قبله وما مضى منه اذا كنت بعده وما قطع الخيط من اول القوس فرده على نصف

الشمال وانقصه في الجنوب يحصل الدائر وهو ما مضى من النهار ان كنت قبل الزوال والباقي للغروب ان كنت بعده في معرفة الدائر

[illegible] والدائر بين العصر والظهر حصل الحظ المبسوط للغاية فزد عليه قامة فما بلغ [illegible]

القامة من السبتي ثم ضع الخيط على التقاطع تجد من اول القوس ارتفاع العصر فانقص منه [illegible]

الظهر والعصر واذا اردت العصر الثاني فزد قامة اخرى واذا طرحت الدائر بين الظهر والعصر [illegible]

النهار بقي الباقي للغروب في معرفة حصة فجر والشفق فزد بعد الحظ على جيب حصة الشفق وعلى جيب [illegible]

في الشمال وانقصه في الجنوب حصل الاصل المعدل للحصة ثم ضع الخيط على السبتي وعلم بالرأي على

الاصل المطلق ثم حرك الخيط حتى تقع الرأي على الاصل المعدل من الجيوب المبسوطة فاقطع الخيط من اول [illegible]

على نصف الفضل في الجنوب وانقصه في الشمال يحصل الحصة في معرفة [illegible] ضع الخيط على السبتي

وعلم بالرأي على [illegible] ثم حرك الخيط حتى يقع الرأي على جيب [illegible] فما خرج الخيط من اول القوس

[illegible] وهو شمالي اذا كانت الشمس في الشمال وجنوبي اذا كانت في الجنوب [illegible]

لا سمت له فطريقه ان تضع الخيط على الستين وتعلم بالمري على جيب العرض ثم حرك الخيط حتى يقع المري
على جيب ميل الجزئي فما قطع الخيط من اول الارتفاع فهو ارتفاع كل جزء سمت له في معرفة السمت لكل ارتفاع
وطريقه ان تضع الخيط على تمام العرض وتعلم بالمري على جيبه ثم تضع الجيب المبسوط ثم انقل الخيط الى الارتفاع من اول
القوس واصطف مرة على الستينية تجد من ستينية حصة السمت وتعلم هكذا ثم حرك في الجنوب وضعها في
الشمال لكون تعديل السمت ثم تضع الخيط على الستينية وعلم بالمري على جيب تمام الارتفاع ثم حرك الخيط حتى
يقع المري على مقدار تعديل السمت من الجيوب المبسوطة فاصادف الخيط من اول القوس الارتفاع فهو سمت
لذلك الارتفاع في معرفة سمت مكة استخرج بعد الفضل والاصل حطوه بالميل تساوي لعرض مكة وهو كان
في جهته وطريقه استخراج بعد الفضل في هذا الكتاب ان تضع الخيط على الستينية وتعد من معكوس الستينية احدى وعشرين
من الجيوب المبسوطة وتعلم بالمري ثم تنقل الخيط الى احدى وعشرين درجة من اول القوس فما وقع تحت المري من الجيوب
بعد الفضل وهو اربعة عشر دائما الا انه يزيد وينقص وطريقة اصل حطوه ان تضع الخيط على الستينية وتعلم على جيب
تمام العرض ثم تنقل الخيط من اول القوس على كل ما وقع تحته المري هو الاصل حطوه فاذا عرفت تضع الخيط
على الستينية وتعلم على الاصل ثم انقل الخيط الفضل ما بين الطولين اعني طول مكة وهو عز وطول البلد
وطول البلد [illegible] من اول القوس فما وقع تحت المري من الجيوب المبسوطة زد عليه بعد الفضل [illegible] فهو جيب
ارتفاع سمت مكة اعرف قوسه فما كان فهو ارتفاع سمت مكة فضع الخيط على تمام ذلك القوس
من اول قوس الارتفاع وعلم بالمري على جيب فضل الطولين ثم انقل على قدر عرض مكة من اول القوس
وانزل من المري في معكوس الى القوس تجد من اوله سمت مكة وجهته جهة البلاد التي عرضها
اكثر من عرضها والاقتصار [illegible] في استخراج جهات الاربع وطريقه ان تعرف ارتفاع الوقت وتعرف
درجته واحفظه ان كان شرقيا وانقص منه ان كان غربيا ثم اعرف السمت لذلك الارتفاع
وجهته كما تقدم ثم انظر فان كان السمت شرقيا جنوبيا فعد بقدره من اول القوس وكذا ان
كان غربيا شماليا ما لم ينحن آخر ثم ضع الخيط عليه وثبته ثم ضع الربع على ارض مستوية موازيا لسطح
الافق وتكون مركز الربع من جهة الشمس من علامة قوله فخيط اخر على خيط [illegible]

1

[illegible] باب [illegible] حمد [illegible] اجتهد [illegible]
اولمدى [illegible] قاعده [illegible] طبيعي [illegible]
[illegible] اعتباريجه [illegible]
[illegible]

حمدًا لمن جعل علمآء الامّة ● ورثة الانبياء في اقسام
سهام الهمّة ● وفرض لهم من نصاب العلم نصيبًا ●
ونفّذ سهم فكرهم الى هدف الصّواب مصيبًا ● وصلوةً
على نبيّنا الّذى ورث الانبياء والرّسل ● حيث احرز
من الفضائل والآيات جميع ما للكلّ ● وعلى آله ذوى
الرّحم والمروّة ● واصحابه اخوان السّعادة والفتوّة ●
وبعد ارباب آراب فتنه مظنّهٔ ارتياب دكلدر كه
علم فرائض بر فنّ اجلّ ● وعند الناس رفيع المحلّ مطمح
انظار انام ● ومطرح افكار خاص وعام ● اولوب لاسيّما
حكّام شرع قويم ● بو علمك موجبيله عامل اولمغه سعى
موفور ايتدكلرى امور ● كامل اولمز ● ومباشر اوّل تقسيم
اموال يتيم ● بو فنّك نهايتنه واصل ● اولمغه بذل مجهود
ايتدكلرى مقصود ● حاصل اولمز ● ولهذا حضرت فخر الانام
عليه الصّلوة والسّلام ● بو فنّك تحصيلنه تشويق وترغيب
وتعلّم وتعليمنه امر ايله ترغيب بيورمشلردر ● وبناءً على ذلك

علمآء دين ● ومشايخ وفضلاء ديانت كزين ●
مسائل فنّى تبيين ● ايچون نيچه كتب شريفه تدوين
ايدوب خصوصًا امام سراج الدّين ● تأليف ايتدوكى
متن متين ● مقبول انام ● ومسلّم ايّام ● اولوب جميع
اصحاب ادراك ● قرائت وتحصيلنه هوسناك اولوردى
لكن لسان عربى اولمغله صعب المنال ● وفرط اجمالندن
مستجلب اشكال ● اولمغين بو عبد محتاج واهب السّعادة
عبد الله الشّهير بطوبسوت زاده ● متن مذكورى لسان
تركى ايله ترجمه وتحرير ● وتقريبًا الى الحفظ نظم خفيفله
تصوير وبسط كلامدن ترتيبى محافظه ● وادا ايتدن
اغراضنى ملاحظه ● ايدوب على احسن النّظام اكمال
واتمام ● ايلدكدن صكره نفس فنده ايجاب الغاز
واصل مذكوره فوندنده استدعاء ايجاز ● مشاهد
اولديغى نعمًا للنّفع بر شرح منثور ايله تسهيل امر
اولى وقت الحاجة بسط مقال ● وايراد مثال ايله تكميل
انسب واحرى كوريلوب حسبةً لله العظيم ● وابتغاءً
لرضائه العميم ● يوم لا ينفع مال ولا بنون الّا من اتى الله
بقلب سليم ● شرح معهوده مباشرت ● وامتثال امر نبوى
يه مبادرت اولندى ● بس بو اوراقه ناظر اولان اعيان

واكابر • واخوان وخلاندن مفاخر • جنابلرندن رجا
واملم اولنور كه مظنهٔ خلل اولان محل • مهما امكن حسن
تأمل ايله توجيه • وبر محل وجيه • تدارك ايله خطادن
تنزيه • اولنه ولا مظهر اولان وجه قصور • غطاى عفو
وپردهٔ تجاوز ايله مستور • ولكل جواد كبوة عذرى
ايله معذور قلنه بيت فان العبد لا يخلو عن العيب •
وعند الله علم الحق لا ريب • رب اشرح لى صدرى و
يسر لى امرى • واحلل عقدة من لسانى يفقهوا قولى قال
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم

تعلموا الفرائض وعلموها الناس فانها نصف العلم
بو فن شريفده تصنيف كتب ايدن اشراف اسلاف
تيمنًا بو حديث شريفى ابتداء ذكر ايدوب كلمكين آنلره
اقتداءً بو احقر دخى بعد الحمد والصلوة اشبو حديث
شريف بعبارته مطلع كتاب ايراد اولنوب بعده معناسى
ايكى بيتله ترجمه وذيل حديثى بو وجهله كتب وتحرير اولندى
بعد ازان حضرت نبى نجيب ايتدى علم فرائضه ترغيب
ديدى ايلك تعلم وتعليم نصف علم اولدى جون بو فن عظيم
حضرت نبى اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بو حديث شريفى
بيورمشلردر تاكه هركس بو علمك تحصيلنه سعى ورغبت ايليه

پس نصف علم اولدوغنه وجه لزوم اولمز اكر اعتبار نصفيتنى
تصويره لزوم ايسه طريقى اولدركه انسانك ايكى حالى واردر
برى حياتدر وبرى مماتدر علم فرائض حال مماته مخصوصدر
ما عداسى بو ايله دكلدر پس بو جهتله نصف علم اولور
طريق آخر اسباب ملك ايكى قسمدر برى اختياريدر بيع
وشرا وهبه ووصيت كبى برى ده غير اختياريدر ميراث
كبى پس بو جهتله دخى نصف علم اولور فى الحقوق
الاربعة المتعلقة بتركة الميت تركهٔ ميتك ترك ايتدوكى ماله
ديرلر تركهٔ ميته ترتيب اوزره درت حق متعلق اولور
ايله تجهيز ميت وتكفين حق اول بياننده معلوم
اوله كه تجهيز وتكفين مرتبهٔ اعتدالده كركدر زياده
ايله اسراف نقصان ايله تقتير اولنمامق كركدر اما
باعتبار العدد مرتبهٔ اعتدال ذكورده اوچ ثوبدر
اناثده بش ثوبدر بو عددلردن زياده اسرافدر
نقصان تقتيردر اما باعتبار القيمة مرتبهٔ اعتدال
كفنك قيمتى ميتك زمان حياتنده كيه كلدوكى لباسى
قيمتى اولمقدر اكر لباسى متعدد ايسه اوسطى اولمقدر
مثلا ميتك اوچ لباسى اولوب برينى بيرام كونلرنده
كيراولسه برينى بازارى اخلنده كيراولسه برينى كتدى

اوچ ایچندن کیر اولسه ایکنجی لباسی ایله تکفین اولنور
بعض مشایخ دیمشلردرکه رجال جمعه لرده وعیدلرده
کیدکلری لباس ایله تکفین اولنور نسا والدینه زیارته
کیتدکلرنده کیدکلری لباس ایله تکفین اولنور و بو مذکور
کفن سنتدر لکن اکر میتک دیون کثیره سی قالسه
کفن کفایتله تکفین اولنور ذکورده ایکی ثوبدر انانده
اوچ ثوبدر اکر میتک کفننه ویره جک مالی قالمسه زمان
حیاتنده نفقه سی هر کیمه واجب ایدیسه کفنی دخی اول
کمسه یه لازم اولور اکر بو مقوله کمسه سی یوق ایسه
ویاخود اول کمسه سی دخی فقیر ایسه اول میتک کفنی بیت
المال اوزرینه در امام ابو یوسف قتنده خاتونلرک
کفنی کرک فقیره کرک غنیه زوجلری اوزرینه در امام
محمد قتنده حال سابق اوزره در صدر الشهید و
قاضیخان فتوی قول ابو یوسف اوزره در دیدیلر
صکره ویر جمله دن دیونی یعنی حق ثانی بیاننده دیون
میت بعد التجهیز والتکفین باقی قلان مالک جمیعندن
قضا اولنور وصیتکبی ثلثندن معتبر اولمز جمله دن
لفظی اکا اشارتدر ایدی اکر ترکه میت دیوننه وفا
ایدرسه فبها والا اکر غریم بر ایسه اول باقی جمیعاً اکا

ویرلور والا غریم فضله حقنی ویرلر سه عفو ایدن دیکر
دار الجزایه ترکهایدن واکر غریم برده زیاده ایسه دیندری
شویله خالی دکلدر که یا کلیسی دین صحت اوله یعنی یا
میتک زمان صحتنده اقراری ایله ثابت اوله ویاخود
بینه ایله ثابت اوله ویا کلیسی دین مرض اوله یعنی میتک
مجرد مرض موتنده اقراری ایله ثابت اوله ویا ایکی دین
جمع اوله قسمان اولدن معلوم اولدی قسم ثالثنده دین
صحت تقدیم اولنور فضله قالور سه دین مرضه ویرلور
قالمز سه ویرلمز وهر دین مرض که ثبوتی عیانا معلوم
اوله دین صحت قبیلندن اولور مثلا میتک حقنده
زمان صحتنده بر متاع اشترا ایتدوکی عیانا معلوم
اولوب بعده مرض موتنده اول متاع ثمننده دین
اقراریته سی کبی صکره ویر ثلثه دک وصایایی
حق ثالث بیاننده دیون معدوده بتمامها قضا اولندقدن
نصکره باقینک ثلثندن میتک وصیتی تنفیذ اولنور
اکر ثلثدن زیاده ایله وصیت ایتدیسه ورثه سی مقدار
زیاده یی منعه قادرلردر پس حق رابعدن اقدم اولان
حق ثالث ثلث ایله وارد دونی ایله وصیتده انکیچون ثلثنک
دیو تعبیر اولنمشدر معلوم اوله که معتبر اولان ثلث میتک

زمان وفاتندن بعد الحقیقه اولدیغی باقی قلان مالنک
ثلثیدر زمان وصیتندن اولان مالنک ثلثی دکلدر بس
اول ایکی زماندن مال میته زیاده ایله یا نقصان ایله تفاوت
طاری اولسه اعتبار زمان وفاته اولور زمان وصیته اولماز
بعده قسمت ابن بقایایی حوتی رابع بیانیدر قسمت
ترکه احوال ورثه نک تفصیلاً بلنمه سنه موقوف اولوب
واول احوالدن ورثه نک تقدماً وتأخراً ترتیبلری بیانی
اتم اولمغین اولا ترتیب ورثه ذکر اولندی فی ترتیب الورثة
ابیات آتیه ده ذکر اولناجق ورثه نک مراتبی جمعاً اون در
تقدم وتأخرلرینه اشارت مجرد ترتیب ذکری ایله واقع اولمشدر
صاحب الفرض والنسب عصبه معتوق اعنی که بالسبب عصبه
بو بیتده اولا اون مرتبه دن اوچ مرتبه ذکر اولنمشدر
اول صاحب فرضدر فرض لغةً مصدردر تقدیر
معناسنه در واصطلاحاً فرض وفریضه شول سهم یعنی
حصه در که تقدیر اولنمش اوله یا کتاب الله ده یا سنت
رسول علیه السلام ده یا اجماع امتدن الحاصل اول
حصه نک مقداری بو اوچ نسنه دن برندن مبین کرکدر
مثلا کتاب الله ده بر موضعده فلامه السدس وبر موضعده
دخی فلها النصف بیورلدیغی کبی ونحو ذلک حصه عصبه نک

اکرچه محلنده مقدارلری متعین اولور لکن بو وجه اوزره
بو اوچ نسنه ده بیان اولنمغله دکلدر ثانی عصبه نسبیه دیر
که آنده بالنسب عصبه عبارتی ایله تعبیر اولنمشدر ثالث
مولای عتاقه در اثنای نظمده آنده معتوق دیو تعبیر
اولنوب دخی اکا عصبه سببیه دینلمکین بعد التعبیر اعنی که
بالسبب عصبه دیو تفسیر اولنمشدر عصبات ذکور اهل سبب
ردّ واصناف ذوالرحم دخی هب بو بیتده دخی اوچ مرتبه
ذکر اولنمشدر رابع مقدماً ذکر اولنان عصبه سببیه نک
عصبات نسبیه سندن ذکور اولنلردر تفصیلی ان شاء
الله تعالی عن قریب کلور خامس ردّ در زوجاندن غیری
اصحاب فروض اولان سهام مقدره لرینی آلوب خرج جندن
بقیه قالوب هیچ عصبه بولنمزسه ثانیا اول اصحاب فروضه
بحسب سهامهم اول بقیه ردّ اولنور طریقی ان شاء الله تعالی
عن قریب ذکر اولنور سادس ذوی الارحام در ذوی الارحام
درت صنف اولمغین نظمده آنده اصناف ذوالرحم دیو تعبیر اولندی
دخی مولی الولاء مقر له ثلثدن زائد ایله موصی له
بو بیتده دخی اوچ مرتبه ذکر اولنمشدر سابع مولی
الموالاة در موالاة ووَلاء ایکیسی دخی باب مفاعله دن
مصدردر بیتده اقتضای وزن ایله مولی الولاء دیو تعبیر

اولنمشدر صورت مولی الموالاة اولدرکه بر شخص مجهول
النسب بر آخره خطاباً انت مولای ترثنی اذا مت و تعقل
عنی اذا جنیت دیسه ول آخر دخی شخص مذکوره خطاباً
قبلت دیسه ائمهٔ حنفیه قتنده بو عقد جائزدر پس
اول آخر قابل انکا وارث اولور واکر اول شخص بر جنایت
ایدرسه اول آخر انک عاقله‌سی اولور وایکی شخص مجهول
النسبدن هر بری آخر ایله بو وجهله معاقده ایدیب هر برندن
ایجاب و آخردن قبول صادر اولسه هر بری مولای موالاة
اولوب آخرک هم وارثی وهم عاقله‌سی اولور وبالجمله عقد مذکور
طرف واحددن وطرفیندن اولور و معلوم اوله‌که
شخص مذکور عقدندن رجوعه قادر اولور اکر مولاسی
عاقله اولمامش ایسه اکر عاقله اولمش ایسه قادر اولمز ثامن
مقرّ له بالنسب دیدیکمز بر فیه قید معتبردر بری اولدرکه
مقرّک کندی اوزرینه مقرّ له ایچون نسب اقرار ایتمسی
نسبی مقرّ لهک غیر اوزرینه تحمیلی متضمن اولمغله مقرّک
بر شخص مجهول النسب ایچون قرنداشمدر دیو اقراری کبی
زیرا بو اقرار اول شخصک نسبنی ابی مقرّ اوزرینه تحمیلی
متضمندر اکر بو قید بولنمز ایسه مثلا اوغلمدر دیو اقراری
کبی بو اقرار شرائط صحتی جامع اولدقده مقرّ لهک معتبردر

نسبنک ثبوتنی ایجاب ایدر دخی قرنداشک ابن حقیقی
مرتبه‌سنده اولمه‌سنی ایجاب ایدر زیرا مقرّ لهک نسبنی
مقرّک کندی اوزرینه تحمیل ایتمش اولور بری دخی اولدرکه
بو اقراری اول غیردن تصدیق بولنمایه مثلا بو اقرارده
مقرّک باباسی کلوب مقرّ له ایچون اوغلمدر دیوب مقرّی
قرنداشمدر دیه‌سنده تصدیق ایدرسه ممکندر که
مقرّ له مقرّک اخ حقیقی مرتبه‌سنده وارث اوله بری
دخی اولدرکه مقرّ اقراری اوزره مصرّاً وفات ایلیه
زیرا اکر رجوع ایدرسه اقراری لغو اولور ایدی مقرّ له
بالنسبده قیود معهوده بتمامها موجود ایسه مرتبهٔ
ثامنه‌ده وارث اولور والّا فلا تاسع موصی له بما زاد
علی الثلث در ثلث ایله و ما دونی ایله موصی له سابقا
ذکر اولنان حقوق اربعه‌نک ثالثیدر و مراتب عشره‌نک
تاسعی ثلثدن زیاده ایله وصیتدر اولور
بعد اولوری فی بیت المال اکله ترتیبی سن علی الاجمال
بو بیتده اولان مرتبه‌دن باقی قلان بر مرتبه ذکر
اولنمشدر عاشر بیت المالدر معلوم اوله‌که بیت
المال وضع اولنان مال فیء وغنیمتدر و بالجمله مال
ضایع اولموق اوزره در پس کتب فقهیه‌ده ذکر اولنان

مصادفه صرف اولنوب جمیع ناس اخوان اولور ملا خسرو سی
ایله میراث اعتبار اولنمه سی موجه دکلدر تحقیقی شرح شریفیه ده مستوفی
ذکر اولنمشدر **فی موانع الارث** بو بحث بیاننده موانع ارث ذکر اولنور
مانع ارث جمله اولدی جهات رق و قتل و اختلاف دین ایله دار
مانع ارث دورتدر **اول** رقدر کرک وافر اولسون قن ده
کبی کرک ناقص اولسون مکاتب ده کی کبی و مدبر ده کی کبی
وام الولد ده کی کبی و بالجمله اسیر هرکز وارث اولمز **ثانی**
شول قتلدر که اکا یا وجوب قصاص و یا وجوب کفارت
متعلق اوله تفصیلی کتب فقهیه ده مسطوردر و شرح شریفیه
و شرح ملاده نوعی بیانی واردر **ثالث** اختلاف دیندر
پس مسلم کافره و کافر مسلمه وارث اولمز طوائف کفر بیننده
اختلاف دینین یوقدر زیرا کفر ملت واحده در پس یهودی
نصرانیه و نصرانی یهودی یه وارث اولور و قس علی هذا
رابع اختلاف داریندر بو اختلاف یا حقیقة واقع
اوله پس دار الحربده کی حربی دار الاسلامده کی ذمی یه وارث
اولمز عکسی دخی اولمز و یا حکما واقع اوله پس دار الاسلامده
مستامن ذمی یه و ذمی مستامنه وارث اولمز دخی دارین
مختلفین ایکی حربی دار اسلامده مستامن ایله جمع اولسه
هر بری آخره وارث اولمز معلوم اوله که اختلاف دارین ملکلری

وعسکرلر

وعسکرلری اختلافی ایله اولور اول وجهله که بینلرنده
عصمت منقطع اوله هر دارک اهلی دار اخری اهلنک
قتلنی استحلال ایلیه اگر بینلرنده تعاون و تناصر اولوب
عصمت منقطع دکل ایسه اول ایکی دار حکما بر دار اولوب
اهللری بیننده وراثت منقطع اولمز **فی الفروض واصحابها**
مقدما ترتیب فرضیه ده ذکر اولنان ذکورک اکثری صاحب الفرض
اولمغین فروض و اصحابی بیان ایله ابتداء اولندی
فروض شول اقل ایکی نوع آتی نصف و نصفنی سدس و ضعفانی
فروض مقدره التیدر و مجموعی ایکی نوعدر **اول** نصفدر
دخی نصف نصفدر یعنی ربعدر دخی نصف نصف نصفدر
یعنی ثمندر نصفانی دخی کلمه ایکی اخیر مراددر **ثانی**
سدسدر دخی ضعف سدسدر یعنی ثلثدر دخی ضعف
ضعف سدسدر یعنی ثلثاندر ضعفانی دخی کلمه ایکی
اخیر مراددر فروضی بو وجهله تعدید محسن قیصری منظومه سنه تقلیددر
بودر اصحاب فرض حد صحیح اب و زوج اخ لام وجد صحیح
بنت ایله بنت ابن و ام زوجه اخوات ثلاث ایله جده
مغایر اولنله یازیلان حد لفظی ایله بر موجب حساب ابجد
اون ایکی عدد دینه اشارت اولنمشدر که اصحاب فروض عدد دیدر
و انلرک سکزی اناث و دوردی رجال اولمغین حاء و دال

لخیبار اولنمشدر وبو نوعه حرف عقد اشاغیده تعبیه
برده کلوه ولفظ حردن معنای وضعی اراده سی دخی
ممکندر صنف ذکور اب وزوج اخ لام وجد صحیح هم دخی
ایله صنف اناث بنت اخیر ایله تعداد وبیان اولندی
احوال الاب سابقا اصحاب فروض اجمالا ذکر اولنوب
بعده هر برینک تفصیل احواللرینه شروع اولنوب ابتدا ابدن اولندی
سدس مال ولدی فرض محض بیه ابن ویا ابن ابن اولدیسه اکر
بنت صلبیه ویا بنت ابن ویا ابنی حالی فرض وعصوبه در للحو
بونلر اولماسه هیچ بعید وقریب یدر که حالی صرف اولنور تعصیب
بابانک احوالی اوچدر بری فرض محض در بری فرض
مع التعصیب در بری تعصیب محض در بریا اکر میتک
ابنی ویا ابن ابنی واکر سفل قالدیسه بابا ابنک وفضله
سدس آلور اکر ابنی ویا ابن ابنی بولنمایوب لکن بنتی
ویا بنت ابنی واکر سفلت قالدیسه بابا اولا فرضله سدس
آلور دخی اصحاب فروض قالدیسه انلره سهام مقدره لرینی
آلدقلری بعده بقیه قالدیسه بابا ثانیا عصوبتله آلور
دخی آلور اکر ذکر وانثی هر کز ولدی وولد ابنی قالمزسه
بابا عصبه محضه اولور احوال الجد الصحیح جد صحیح
اولدر که انک میته نسبتنده ام داخل اولمیه یعنی میتک

بیننده

بیننده اولادی وساقطلرندن بری انثای طرفنه اولمیه
مثلا ابا ابکبی واب ابا ابکبی فقس علی هذا پس جدک
ایکی طرفندن قرابتی اولسه صحتندن قرابت ابویه کافیدر
اکر اول وساقطلرندن بری جهت ام اولورسه ابام کبی جد فاسد اولور
اولور جد صحیح هیچ بیر ... حالده اکا بکزر
... لیکجار مسئله ده دخی ساقط اولور بیرله دده
بابا بولنمایچق جد صحیح بابا مقامنه اقامت اولنوب
سابقا ذکر اولنان احوال ثلاثه ابا ایله بالمقایسه جد
ایچون دخی احوال ثلاثه ظاهر ومعلوم اولور وقد ورث
مسئله ده جد ابکبی دکلدر انشاء الله محلی کلدکجه تنبیه
واشارت اولنور احوال اولاد الام لام قرنداشلری
ذکورة وانوثة هر کز تفاوت اولنیوب سهملری تساوی در
المعنین بابن احوالی ذکر وانثی معا ذکر اولنوب بو عبارتله تعبیر اولندی
ولد ام بر اولسه سدس اکا حق اولور ایکی اولسه ثلث آلورلر مطلق
بونلر یکسان اولورلر اناث وذکور ثلثی تقسیم ایدر بر برلرینه
آنی اسقاط ایدر مثال ولد وولد ابن واب وفاقا جد
ولد امک اوچ حالی واردر اکر بر ایسه حقی سدس در اکر
برندن آرتوق ایسه حصه سی مطلقا ثلث آلورلر مطلق قیدی
بیت ثانی ایله تفسیر اولنمشدر یعنی ذکر وانثی بونلر برابر آلورلر

سائر موادده کی کبی بر ذکر ایکی انثی حصه سنی آلمان
و بونلری دخی نفر کسنه اسقاط ایدر بری میتک
ولد صلبی در بری میتک ولد ابنی در و اُن سفل هر
برینه ذکر و انثی یکسان اندر انکیچون ولد ایله تعبیر اولندی
بری میتک باباسیدر بری میتک جدیدر
اسقاط جد اولاد ام حقنده اتفاقی ولوب سائر اخوان
حقنده کی کبی اختلافی ولماغین بوراده وفاقاً قیدی
ذکر اولندی بیت آخرده مثال لفظی تشریکا افاده ایچوندر
پس محصول بیت ولد اخی ولد صلبی اسقاط ایندوکی کبی
ولد ابن دخی اسقاط ایدر اب دخی اسقاط ایدر جد دخی
اسقاط ایدر دیمکدر احوال الزوجین زوجانک احوالی حل لغوی
الاختصار بریده بیانه قابل اولماغین بو اسلوب اوزره ایکیسی معاً ذکر اولندی

فرعدر له یا فرع ابن ایله ان ربع آلور اولمنجه نصف ذکر
نصف حالینی زوجک ولدی مثال زوجه نک ایکی حالنی فی الحال

زوجانک هر برینک ایکیشر حالی واردر اکر میتک ولدی
ویا ولد ابنی قالسه هر بری کرک ذکر کرک انثی اول زماندر
زوجه ربع زوجه ثمن آلور اکر هیچ بری قالمسه زوج نصف
زوجه ربع آلور بو زوجه نک ایکی حالی زوجک ایکی حالنک نصفی ولور

احوال بنات الصلب

فرضله بنت صلبیه دخی کذی ثمان برینه نصف قاروغه ثلثان

ابن

٩

ابن صلبی ایله انی تعصیب ذکر کحقی انثیینه نصیب

بنت صلبیه اکر بر ایسه فرضله اکا نصف ذکر اکر بردن
زیاده ایسه فرضله مجموعنه ثلثان ذکر علی السویه ثلثانی
تقاسم ایدرلر اکر میتک بر ابنی ولسه بنتی کرک بر کرک
اکثر عصبه قیلور للذکر مثل حظ الانثیین تقاسم
ایدرلر یعنی بر ذکر ایکی انثی حصه سنی آلور احوال بنات الابن
ابن الابن ثمان ابن صلبی منزله سنده اولماغین بنت
الابن لفظی ذکر اولنوب بنت ابن الابن و بنت ابن ابن الابن مراد اولور

بنت صلب اولمنجه اوچ حالی بنت ابنک ولور اوچ احوالی
قالسه برینی بنت ابنی ثمان آله سدس آلور تکمله بولور ثلثانی
ایکی صلبیه یا بر ابنی قاله بنت ابنی اولور ساقط اوله

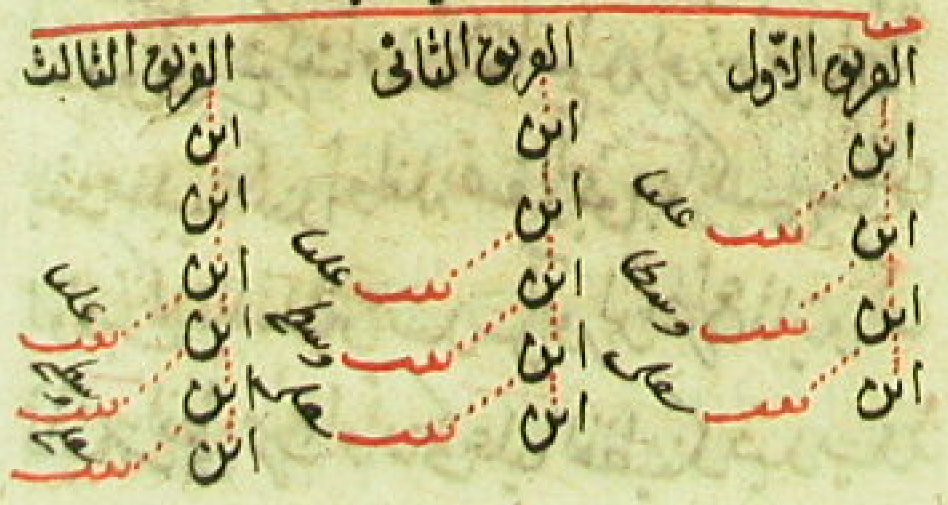
بنات ابنک احوالی آلتی در اوچ حالی بنات صلبیه کبی اوچ
حالی کبیدر بشرط انکه هیچ بر بنت صلبیه اولمایه یعنی
اکر بر ایسه نصف آلور اکر زیاده ایسه ثلثان آلورلر
و اکر بر ابن ابن بولنسه آنی تعصیب ایدوب حصه
عصبه یی للذکر مثل حظ الانثیین تقاسم ایدرلر
و اوچنجی حال خواصی اولدر که اکر میتک بر بنت صلبیه سی
قالسه بنت ابنی کرک بر کرک زیاده فرضله سدس
آلور سببی اولدر که بنت ابن ثمان بنت صلبیه حکمنده در

وانفا کچدی که بنات صلبیه بردن اکثر اولسه فرضلری
ثلثاندر اکرلر ایمدی اکرچه مجموعنه ثلثان ذکر لکن علی
السویه قسمت اولنور یعنی که بنت صلبیه قوت قرابتی سببی
ایله نصفی کامل آلور و نصف ثلثانه یتشمکه بر سدس ضم
اولنمق کرکدر پس بنت ابن اول سدسی آلور تا که نصف
و ثلثان مجموعنک مخرجی که آلتی در آلتونک نصفی اوچدر
ثلثانی دوردر و معلومدر که اوچ عددی دورده یتشمکه
بر ضم اولنمق کرکدر که آلتینک سدسی در و بو معنادن
تعبیر اولندقدن صکره تکملة للثلثین سدس ویریلدی
دینلور و اکر میتک ایکی صلبیه قزی قالسه آندن اینکه بنت
ابن ساقطه اولور زیرا فرض بناتک اکثری ثلثاندر
پس ایکی صلبیه ثلثانی احراز ایدیجک بنات ابنه فرض
ایله حصه قالمز و اکر میتک بر ابن صلبیسی قالسه بنیه
بنات ابن ساقطه اولور مسئلة التشبیب عرف شعراده
لفظ تشبیب اشعار اولنلری تغزل طریقی ایله کاه محبوب
وکاه محبوبه وصفنه ایدیر بوکه مناسبتنه ایراد اتمکدر
استعمال اولنور کتب لغتده مسطوردر اکرچه محبوبه تخصیصی
ایهام ایدر و سببی اولدر که قدمای شعرای عرب طائفهٔ نسابه
فرط محبت اوزره اولمغین بو مقوله اشعاری اغا نساء

حقنده دیو کلشلردر لکن متأخرین قتنده ایکیسنه
دخی استعمال اولنور و بو فن اربابی عرفنده اشبو مسئله
مخصوصه نک اسمیدر وجه تسمیه اولدر که مقاصد صناعت
فرائضدن اولنلری اشبو مسئلهٔ ظریفه فی المثل
اشعار لطیفه و قصائد نظیفه اولنلری وقع اولان
نزولته تشبیه اولنمشدر یعنی بو مسئله یی کما ینبغی تصور
و احوال کلیهٔ سابقه یه تطبیقنده حسن تدبر ایدن محصللره
صفای بال و استحصال فنه فرط رغبت و کمال اقبال حاصل
اولور نتکم اشعارک اولنلری تشبیبی بقیه سنک استماعنه تشویق و ترغیب ایدر

اوچ فریقه نظر علی الترتیب اوچ بنات الابن دردر تشبیب

اشبو میتک سی تحتنده اوچ فریق یازیلوب
فریق اول تحتنده بری بری نک آلتنده دورت ابن یازیلوب
فریق ثانی تحتنده بش ابن یازیلوب فریق ثالث تحتنده
آلتی ابن یازیلوب و هر برنه جانب اسفلنده کی اوچ ابن
خلاسنده مغایر لونله مثلا سرخله اوچر بنت یازلمشدر صغری کوردر

پس فریق اولده علیا بنت ابن وسطی بنت ابن ابن سفلی
بنت ابن ابن ابن اولور وفریق ثانیده علیا بنت ابن ابن
اولور وفریق ثالثده علیا بنت ابن ابن ابن اولور وفریق
ثانیده علیا بنت ابن ابن اولور وفریق ثالثده علیا بنت
ابن ابن اولور وبو ایکی فریقده وسطی وسفلی بالمقایسه
معلوم اولور ایمدی علیای اولک حذاسنده هیچ بر بنت یوقدر
دخی وسطای اول وعلیای ثانی ایکیسی برابرلردر دخی
سفلای اول ووسطای ثانی وعلیای ثالث اوچی برابرلردر
دخی سفلای ثانی ووسطای ثالث ایکیسی برابرلردر
دخی سفلای ثالث حذاسنده بر بنت یوقدر
الا اول فریقده علیا نصف میراثی بنت صلب آسا
طریقهٔ قسمت اولدر که علیا فریق اولکه هیچ محاذیه سی
یوقدر بنت صلبیه حکمنده اولوب فرضنده نصف آلور
الا وسطای اول وعلیا ثانیده سدسی شرکتا وزده اولاد
وسطای اول وعلیای ثانی که برابرلردر ایکیسی فرضنده
سدسی آلوب شرکتا وزده تقاسیم ایدرلر زیرا علیای اول
بنت صلبیه حکمنده اولمغله نصفی آلیجق بو ایکیسی بنت ابن
اولوب تکملة للثلثین سدسی آلورلر مصراع ثانیده کی
ثانیده لفظی مصراع اولده کی علیا لفظینک قیدیدر

پس اولنلر فالعادی بناته نصیب بو ذکر اولنان بنات ثلاثه دن
صکره سائر بناته بطریق الفرض حصه قالمدی زیرا بنات اینک
ثلثاندن زائد فرضی یوقدر بعده خود بنات ثلثان نصفی
ثلثانی احراز ایلدی بر غلام ایلیه مگر تعصیب
غیر ذات الفروض سفلاوی یا حذاسنده کی یا علیاتی
اول غلام کندی محاذاتنده اولان بناتی تعصیب ایدر
مطلقا وفوقنده اولان بناتی تعصیب ایدر بشرط انکه اول
بنات فوقانیه صاحبة الفرض اولمیه والا فلا واول غلام کندی
محاذاتنده اولمیوب سفلیه اولان بناتی تعصیب ایدرمز
وبو اوچ مصراعک مجموعی کلام واحد اولمغین بو اسلوب
اوزره مصراع سابقدن فصل اولنمشدر محصول کلام
مگر که بر غلام بنت صاحبة الفرضک غیری دخی بنت سفلاوینک
غیرنی تعصیب ایلیه پس ایمدی یا حذاسنده کی بناتی تعصیب
ایلیه یا فوقنده اولمغله علیا اولان بناتی تعصیب ایلیه دیمک
اولور ایمدی غیر ذات الفروض لفظی تعصیب لفظینک
مفعولیدر وسفلاوینی لفظی ذات الفروض لفظنه معطوفدر
وغیر سفلاوینی دیمکدر مصراع ثالثده محل تعصیبی بیاندر
وبو کلام مصراع سابقدن مستثنادر تحقیق مقام علی
وجه التمام اولدر که اگر غلام معهود فریق اولدن سفلی

حذاسنده ایسه انک فوقنده اولان اوچ بنات که فریق
اولدن علیا و وسطی و فریق ثانیدن علیا در وجه مشروح
اوزره ثلثانی فرضله احراز اتدکلرندن صکره باقیسی اول
غلام ایله فریق اولدن سفلی و فریق ثانیدن وسطی و
فریق ثالثدن علیا للذکر مثل حظ الانثیین اخماساً تقسیم
ایدرلر یعنی باقی که ثلثدر بش حصه قلنوب غلام ایکی حصه
ذکر و اوچ بنته اوچ حصه یعنی هر بر بنته بر حصه ذکر و بو
غلام محاذی اتندن اشاغیده واقع اولان بنات ثلاث هب
ساقطه اولورلر و اکر غلام معهود فریق ثانیدن سفلی
حذاسنده ایسه بنه کالاول فرضله بنات ثلاث فوقانیه
ثلثانی احراز ایدوب بعده باقی یدی حصه قلنوب غلام ایکی
حصه ذکر و بش بنات که فریق اولدن سفلی و فریق ثانیدن
وسطی و سفلی و فریق ثالثدن علیا و وسطی در آنلره بش
حصه یعنی هر بر بنته بر حصه ذکر و بو غلام محاذی اتندن
اشاغیده واقع اولان بر بنت ساقطه اولور و اکر غلام
معهود فریق ثالثدن سفلی حذاسنده ایسه فرض سابق
اخراجندن صکره باقی سکز حصه قلنوب غلام ایکی حصه
ذکر و صاحبة الفرض اولان بنات ثلاث فوقانیه دن غیری
التی بناته التی حصه یعنی هر بر بنته بر حصه ذکر و معلوم اوله که

صورت اولاده غلام معهود تعصیب ایتدوکی بنات باجمعها
متحاذیه دکلدر زیرا میتک هر بری مرتبهٔ رابعه ده در
و صورت ثانیه ده و صورت ثالثه ده اول بناتدن بعضی
اول غلامک حذاسنده و بعض آخری اول غلامک بایه
مرتبه یا دخی زیاده جانب فوقنده در آنسیو صورت ثلاثده
فریق اولدن علیایی و وسطایی و فریق ثانیدن علیایی
جانب تحتنده اولان غلامدن هیچ بریسی تعصیب ایتمز
زیرا بو بنات ثلاث صاحبة الفرض در و بو خصوصده هب
تنبیه اولنمشدر فتذکر عند ذلک اکر غلام فریق اولدن
علیا حذاسنده اولمیه علیاء مذکوره صاحبة الفرض
اولمیوب بلکه غلام مفروض آنی تعصیب ایلیوب مجموع ترکه
ایکیسی بیننده للذکر مثل حظ الانثیین اثلاثاً قسمت
اولنور و سائر بنات که جمعا سکزدر هیچ بر نسنه برجهله
بر نسنه دکمز و اکر غلام فریق اولدن وسطی حذاسنده
اولمیه اول علیاء اول بنت صلبیه حکمنده اولمغله فرضا
نصف آلوب بعد ازان [illegible] غلام اولاد بنتان که بری
وسطای اولدن بری علیاء ثانیدر آنلر ایله غلام بیننده
نصف باقی للذکر مثل حظ الانثیین ارباعاً قسمت اولنور
و سائر بناته بر شی قالمز احوال الاخوات لابوین و الاخوات لاب

یعنی غلام مذکور بعدما بنت فریق اولدن [illegible]
اولمیه [illegible] بنتان [illegible]
مثل حظ الانثیین قسمت اولنور
و [illegible] مراجعه [illegible]

لاخوات لابوين احوالي بشدر و اخوات لاب احوالي بودر
دربو ايكي فرقه نك احوالني اختصاراً بر يرده بيان
ممكن اولمغين زوجاتنك كبي معاً ذكر اولندي
لاخوات للوالدين اخت لاب بنت ايله بنت ابنه بكزرهه
انشيو تشبيهده ايكي اعتبار وار در بري اولدر كه طرفان
انفراداً اوزره ملاحظه اولنه يعني اخت لابوين وحدها بلا
لاخت لاب بنت صلبيه بكزر و لاخت لاب كذلك بلا لاخت لابوين
بنت ابنه بكزرديمك اوله پس هر بري فرضله واحده ايسه
نصف آلور اكثر ايسه ثلثان آلور و بر اخ لابوين لاخت
لابويني تعصيب ايلر و بر اخ لاب اخت لابي تعصيب ايدر
نتكم بنت صلبيه حقي بنت ابن بويله در بو اعتبارا اوزره
مشبه ايكيدر و مشبه به ايكيدر و ذكر طرفين لف و نشر
مرتب اوزره واقع اولمشدر و بري دخي اولدر كه طرفان
اجتماع اوزره ملاحظه اولنه يعني اخت لابوين ايله اخت
لاب بك مجموعي بنت صلبيه بنت ابنك مجموعنه بكزرديمك
اوله پس اخت لابوين بر اولور فرضله نصف آلدقده اخت
لاب كركه بر كركه اكثر تكملة للثلثين فرضله سدس آلور
و اخت لابوين بردن آرتوق اولور فرضله ثلثان آلدقلرنده
لاب اخته فرضله بر شئ قالمز مكر بر اخ لاب بولنوب اخت لاب

تعصيب ايليوب اخت لابوين فرضندن باقيني للذكر مثل
حظ الانثيين تقاسم ايليه لر نتكم بنت صلبيه بنت
ابن مجموعي بو تفصيل اوزره در بو اعتبار اوزره
لف و نشر يوقدر و بو بيتده احوال اخواتك چوقي نسخه
اولنمشدر بنات صلبيه و بنات ابنك احوالي تماماً ها
حفظ و ضبط اولنيجق اكا قياسله معلوم اولور فقد تدبر
بنت صلبي و يا بنت ابن اوله كر عصبه اوله لر بو دم بونلر
اكر ميتك بر بنت صلبيسي قالسه و يا خود بنت ابني و يا بنت
ابن ابني قالسه و اندن سفلت اولسه ميتك اختي كركه لابوين
كركه لاب عصبه اولور لكن اولكي ايله ثانيه ساقط اولور
وجهي انشاء عده بحث عصباتده ذكر اولنور و بونكه عصبه
مع غيره ديرلر قال عم اجعلوا الاخوات مع البنات عصبة
ابن صلبي و هم ابن ابن و يعني بونلركه هر بريني ساقط ايدر
جده اسقاط ايدر ايكي ام لاخ و اختك جميعني بتمام
بونلر لفظندن اخت لابوين ايله اخت لاب مراددر پس
معناي بيت اولدر شيو ايكي اخت ميتك ابني ايله ساقطه
اولورلر دخي ابن ابني ايله و اندن اسفل ساقطه اولورلر دخي
ميتك باباسي ايله ساقطه اولورلر ديمك اولور بونلره كوره
لر ايله اكرچه اخ لابوين و اخ لاب ساقطه اولورلر لكن

لكن بونلر عصبه قبيلندن اولوب سقوطلری اشاغه‌ده
بحث عصباتده مذكور اولمغين بو محلده ترك اولندی و جد
دخی امام اعظم قدس سره مذهبنجه اخ و اختی كرك لابوين
كرك لاب كرك لام جميعنی اسقاط ايدر لكن امامين مذهبنجه
اخ و اخت لابوين يا لاب جد ايله ساقط اولمزلر بس
جد ايله آنلر بيننده قسمتك بيان و تفصيلی اشاغه
ده مقاسمهٔ جد بابنده كلور ان شاء الله تعالی
ايدر اسقاط اخ لام و لاب لاخ لاب اخی دخی هب
لابوين براخ ايله لاب اخ لاب اخت ايكيسی دخی ساقط
اولور لكن اولاد ام ساقط اولمزلر احوال الام احوال الام الجد
وعند فرع ابنه بريس اخت اخ يا مطلقا ايكی كس
اوليجق سدس آلور و دخی مادام اولمسه ثلث كل آنايه ذكر
اكر ميتك بر ولدی اولسه ويا بر ولد ابنی اولسه هر بری
كرك ذكر كرك انثی ويا خود ميتك اخت و اخوندن ايكی
كمسنه اولسه مطلقا يعنی كرك لابوين كرك لاب كرك لام
بو صورتلردن هر برنده ام سدس آلور و اكر ميتك
يا ذكر يا انثی هيچ بر ولدی و ولد ابنی اولمسه و اخوه
و اخواتدن ايكی كمسنه‌سی اولمسه كرك بر كمسنه‌سی اولسون
كرك هيچ اولماسون بو صورتده ام ثلث كل آلور بيت

ثابتدر

14

ثابتدر اوليجق لفظی بيت اولك ايكی مصراعنه دخی محمول اولور
تحصيل كلام وعند فرع ابنه بری اوليجق اخت و اخدن
ايكی كس اوليجق ديمكدر اولمسه لفظی دخی كذلك ايكی مصراعه
محمول اولور بو مذكورلر اولمايجق ديمك حكمنده اولور فقط
اب ايله زوج اوله يا زوجه اوله سهم ام اوله ثلث ما يبقی
يعنی بو مذكورلر اولمايجق آنايه ثلث كل كركدكی حالده
اوزره دكلدر بلكه ايكی مسئله مستثنادر بری اولدر كه
ميتك زوجی و ابويني اوله بری دخی اولدر كه ميتك زوجه‌سی
و ابويني اوله بونلردن هر برنده ام ثلث ما يبقی آلور يعنی
اول زوج يا زوجه سهمنی آلور ام باقينك ثلثنی آلور
و سهمندن باقی عصوبتله اب آلور دليلی شروح عربيه‌ده مستوفی مذكوردر
بونده جد اب كبی دكلدر لكن ابو يوسف خلاف ايلر
بو ايكی مسئله‌ده اب مكاننده جد واقع اولسه ام ثلث
كل آلور بونده جد اب كبی دكلدر امام اعظم ايله امام محمد
قتنده لكن ابو يوسف خلاف ايدوب ديدی كه بو ايكی
مسئله‌ده اب يرنده جد اولسه ام ثلث ما يبقی آلور ثلث كل
آلمز احوال الجدة الصحيحة جدهٔ صحيحه اولدر كه اكر
ميته نسبتنده جد فاسد قارشمايه زيرا اكر آنكله ميت
اوزره نسبتنده جد فاسد بولنسه اول جده فاسده اولور

سدس آلور جدّه جدّ صحیح اوله بر واکثر ولحی بشرط حذا

جدّهٔ صحیحه فرضله سدس آلور ذاکر اولدیغمز سدس

بالکون اکا ذکر اکر بر دن ارتق اولور درجهٔ قریب

هب برابر اولمغله متحاذیات اولسه لر جمله سنه

بر سدس دوکوب اوّل سدسی علی السّویه تقاسم ایدرلر

جدّه لر ساقط اولور امّ ایله هپ ابویاتی ایله اسقاط ابی

جدّه لرک جمیعی کرک اناجانبندن اولسون امّ الامّ کبی

وامّ امّ الامّ کبی کرک باباجانبندن اولسون امّ الاب

کبی وامّ امّ الاب کبی وامّ اب الاب کبی هپ بونلر امّ ایله

ساقط اولورلر ابویاتی یعنی باباجانبندن اولان

جدّه لری اب اسقاط ایلر لکن امیاتی یعنی اناجانبندن

اولان جدّه لری اب اسقاط ایلمز وبالجمله اول جدّه که

انکله میّت اورتاسنده اب واسطه اولمایه آنی اب

اسقاط ایلمز لکن امّ بویله دکلدر پس کرک واسطه

اولسون کرک اولماسون جمیع جدّاتی اسقاط

ایلر تفصیلی شرح شریفینده مستوفی مذکوردر

دخی جدّ صحیح ساقط ایلر ابویاتی غیر امّ بیدر

ابویه اولان جدّه لرک جمیعنه جدّ صحیح واسطه در پس

انلری جمیعاً اسقاط ایلر لکن بابانک اناسی مستثنادر

ذرا

ذیرا جدّ صحیح انک انتسابنده واسطه دکلدر پس آنی

جدّ اسقاط ایلمز غیر امّ بیدر لفظی ایله مراد بودر

هرنه وجهیله اولسه کرک قربی اولور انکله ساقط بعدی

بو قاروده سبق ایدن بشرط حذا قیدینک فائده سی

بوراده ظاهر اولور یعنی میّته قریب اولان جدّه بعید اولان

جدّه لری اسقاط ایلر هر بری نه وجهله اولورسه اولسون

یعنی کرک ابویه کرک امیه دخی اول قریب اولان کرک وارثه اولسون

کرک محجوبه اولسون قربی وبعدی اقرب اولی بعدک مؤنثلریدر

بری ذات القرابتین والبحوث بر قرابتلو بریسی ایکی

اندی تنصیف ائمهٔ دن ثانی اندی تثلیث امام شیبانی

اکر میّتک ایکی جدّه سی قالوب لکن بری ایکی قرابت صاحبی

اولسه یعنی هم ابویه وهم امیه اولسه مثلا امّ امّ الامّ اولان جدّه

امّ الاب اولسه وجدّهٔ اخری بر قرابت صاحبی اولسه مثلا

امّ امّ الاب اولسه فقط انشبو صورت کبی که حاشیهٔ صحیفه ده

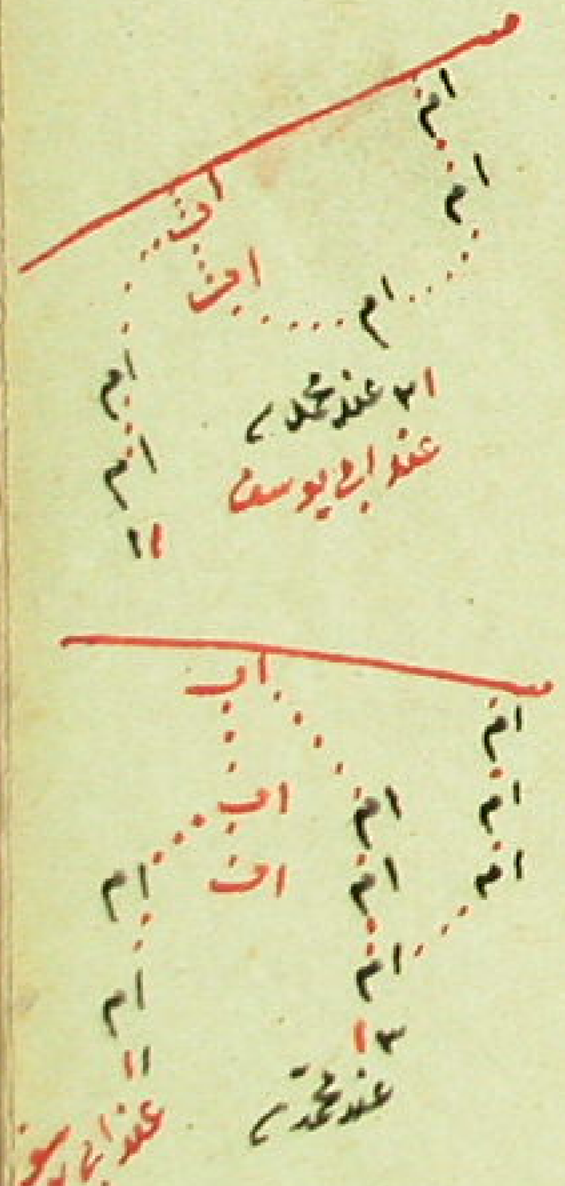
تحریر اولنمشدر امامین بیننده خلاف واقع اولوب امام

ابو یوسف بحوث ابدانه نظر ایدوب ایکی جدّه یه فرضلرینی

تنصیف ایدوب برابر تقسیم ایلر امام محمد جهات قرابته

نظر ایدوب فرض معهودی تثلیث ایدوب ایکی قرابتلویه ثلثان

بر قرابتلویه ثلث قیلور پس بو تقدیرجه ایکی جدّه دن بری

اوچ قرابت صاحبی وبری بر قرابت صاحبی اولسه امام محمد رحمه
قولنجه فرض مجموعی ربع اولنور ولکن بو ثلاثة الارباع
اوچ حصه ربع واحد فیهلوا ایچون وقس علی هذا اصحاب
فروض احوالی بوراده تمام اولدی العصبات
عصبه نک معناء لغویسندن بحث بزم لازم دکلدر
عصبه اولدر که بعد کل سهام فضلی آله یوغیسه کلی تمام
بونی اصطلاحنده مطلقا عصبه اولدر که اصحاب
فرائض سهملرینی الدقلرندن صکره فضلی یعنی باقیی آله
اگر اصحاب فرائض یوغیسه کلی آله ومعلوم اوله که عصبه
مطلقا ایکی قسمدر بری نسبیه وبری سببیه در نسبیه دخی
اوچ قسمدر عصبه بنفسه عصبه بغیره عصبه مع غیره در
حصر اولدر که عصبه اگر عصوبتنده غیره محتاج اولمسه
عصبه بنفسه در اگر محتاج اولورسه اگر عصوبتنده اکا غیره
مشارک اولورسه عصبه بغیره در والا عصبه مع غیره در
نسبی اوچ بنفسه در ذکر منتسب ذی اناث اولورسه ذکر
نسبی اولان عصبه اوچ قسمدر بریکیه عصبه بنفسه اولدر که
کندوسی ذکر اوله انثی اولمیه ومیته انتسابنده انثی داخل
اولمیه اگر لفظی مصراع ثانی قیدیدر بنفسه در لفظی جزای شرطدر
فرعی پس اصلی پس ید فرعی صکره جد فرعی طوقب بو فرعی

عصبه

عصبه بنفسه درت صنفدر اولا میتک فرعیدر یعنی سلسلهٔ
ابناسیدر فرعدن مراد ابنیچون ذکور ایدوکی بیت سابقدن
ظاهردر وبو عبارتی اختیار مقابلهده اصل عبارتی
واقع اولدیغیچوندر ثانیا میتک اصلیدر یعنی سلسلهٔ
آباء واجداد صحیحه سیدر ثالثا بابا فرعیدر یعنی میتک
بالاوبوین اخی وبالاب اخیدر رواخ موصوفنک سلسلهٔ
ابناسیدر رابعا جد فرعیدر یعنی میتک بالاوبوین عمی
وبالاب عمیدر وعم موصوفنک سلسلهٔ ابناسیدر
پس بو اصناف اربعه بیننده ترتیب مزبوردر یعنی کرکدر
رتبةً قرب ایله اولور اقدم بویله در قوت قرابت ممم
بونده انثی ایله ذکر یکسان بو نوع بردر سه قسمی اکلهمات
اگر صنف واحدده نفوس متعدده بولنسه رتبةً اقرب
اولان اقدم اولور مثلا میتک ابن صلبیسی ابن ابنی اوزرینه
مقدمدر ومیتک ابی جدی اوزرینه مقدمدر وقس علی هذا
واگر رتبةً مساوی اولورسه قوت قرابتی اولان غیری
اوزرینه تقدیم اولنور مثلا اخ لاوبوین اخ لاب اوزرینه
تقدیم اولنور وقس علی هذا ومعلوم اوله که عصبهٔ نسبیه نک
اشبو اوچ قسمی بیننده تقدماً وتأخراً ترتیب اعتباری
یوقدر پس باعث ترتیب اقرب درجه دن یاخود قوت قرابتدر

مثلا میتک بر بنت صلبیه سی و ابوین بر اختی و ابوین عمی
اوغلی قالسه فرض بنتدن صکره باقیسی اخت آلور که عصبه
مع غیره قبیلندندر عم اوغلی وارث اولماز مع هذا عصبه
بنفسه قبیلندندر پس باعث ترجیح رتبهٔ قربیدر
عصبه بغیره عصبهٔ نسبیه اقسام ثلاثه‌نک ایکنجیسیدر
چار زندر بغیره عصبات که اخیله بولور بو کونه صفات
بنت وهم بنت ابن وهم اختان لجدی غیره بر تذکر ایله ثمان
عصبه بغیره اناثه مخصوصدر و عددی دردر هر بری
اخیله عصبه اولور یعنی عصوبتی اخندن اکتساب ایدر
ایمدی اخوت اخ یا حقیقةً اوله یا حکماً اوله نتکم مسئلهٔ
تشبیهده کجدی اختانده مراد اخت لابوین و اخت لاب در
فرضدن اولمسه اناثه نصیب عصبه قرداش ایدر تعصیب
معلومدر که اشبو اناث اربع هر بری حال انفرادنده
صاحبة الفرضدر پس بو ضابطه مضبوط اولدی که
حال انفرادده صاحبة الفرض اولمیان انثایی عصبه
قرداش تعصیب ایتمز مثلا بنت عم ابن عم ایله عصبه اولماز
وقس على هذا عصبه مع غیره اول اقسام ثلاثه‌نک اوچنجیسیدر
مع غیر اولهکر ایکی انثی عصبه اولدر مع الاخری
بنتله بنت ابنله اختان بو فرقده قوا ولندی بیان

بودخی

بودخی اناثه مخصوصدر محصول کلام ایکی انثی که بری
اخت لابوین بری و اخت لاب در هر بری یا بنت صلبیه مقارنتله
و یا بنت ابنه مقارنتله عصبه مع غیره اولور پس عند التحقیق
عصبه مع غیره ایکیدر لکن بحسب الاعتبار دوردر بری
اخت لابوین مع البنت الصلبیه در بری اخت لابوین
مع بنت الابن در بری اخت لاب مع البنت الصلبیه در
بری اخت لاب مع بنت الابن در و لهذا ناظم ایکی
انثی دیو تعبیر اولنمشدر آخر العصبات
معتق و معتقه دردر سببی بونده انثی اولور ذکور کبی
اکر عصبات نسبیه‌دن بریسی بولنمزسه میتک یا معتقی
و یا معتقه سی عصوبت سببیه ایله وارث اولور
عصبات مولی العتاقه اکر معتوق و معتقه بولنمزسه
آنلرک عصبهٔ نسبیه لری بطریق الولاء وارث اولورلر لکن ترتیب
معهود موجبنجه بعضی تقدیم و بعضی تأخیر اولنور و کوچکن نساء خارجدر
بعد ازان معتقه نسبله قریب عصباتی اوله على الترتیب
مصراع اول ثانی ایله کامل اولور پس معناء بیت معتقک اقربای
نسبیه‌سندن اولور عصبهٔ نسبیه‌سی اوله ترتیب مذکور اوزره دیمکدر
بونلر اناثه نسنه یوق قطعا لیس شیء من الولاء للنسا
مولاء عتاقه کنزی طائفهٔ نساده اولسه وارثه اولور لکن

معتوق کندی اکر مقدّما وفات ایتمش اولسه آنلردن اولان
عصبات نسبیه سی بطریق الولاء وارثه اولمازلر نته کیم
بیوردیلر ولیس للنساء من الولاء الا ما اعتقن او اعتق من
اعتقن الحدیث مصرّحا تا فایله بو حدیث شریفی تلویح
اولنمشدر و سیّد شریفک شرح سراجیسنده و آنک
امثالی بعض کتابلرده بو محلّده جرّ ولاء مسئله لری
تحریر و تصویر ایتمشلردر راستی آنلره مراجعت ایلیه

معتقک کر ایسه ابنی اوله ویردی یعقوب ابینه سدس ولا
ویردی باقیسین معتقه جب وفاقا دکل بو اده جواب

بر کمسنه وفات ایدوب معتقنک باباسنی و ابن صلبیسنی
ترک ایلسه ترتیبسا ابو حنیفه و انک کلی ابنک اولور
بابا محروم اولور کرکدر امام ابو حنیفه و امام محمد قتنده
لکن امام ابو یوسف نزد ایکی قول حنقولیده قول اولدر انلر
موافقت ایتمشدر قول آخرده سدس ولاء بابایه باقیسنی ابنه
ویردیلر نته کیم معتوق کندی وفات ایتسه فرضله سدس بابایه
عصوبتله باقی ابنه دکر ایدی ولاده خصوصیتی دخی بوکا قیاس
ایدر جوابی مطوّلاتدن مذکوردر بو خصوصده جدّ اب
کبیدر کلدی بر اکر بیتک معتقنک جدّی و ابنی قالسه جمیع مال بالاتفاق ابنه در

هر که ذو رحم محرمینه اوله مالک اولدم عتیق اولور قطعا

انکیجی

انکیجی اولور ثبوت ولاده غنمه کوره بعضاً او کلاً

بو مسئله مباحث عصباتک تتمه سیدر ایدی کتب شرعیه ده
بیان اولنمشدر که بر کمسنه ذو رحم محرمینه یعنی کندویه قریب
نسبی و محرم اولان بر شخصه مالک اولسه مثلا آباء اجدادی
و سلسله اولادی و اخوه و اخواتی کبی و کتب فقهیه ده ذکر
اولنان سایر محارم نسبی کبی کرک ملک اختیاری ایله مالک
اوله کرک ملک اضطراری ایله مالک اوله اول مملوک فی الحال
آزاد اولور و اکر اول مملوک نسباً قریب اولوب محرم اولماسه
و یا محرم اولوب نسباً قریب اولمسه آزاد اولمز بیت اوّلکیدن
کی مالک لفظی اوزرندکی مصراعک تتمه سیدر مالک اوله د
بس اول مملوک وفات ایتدکده مالکی عوض ولاء ثابت در غنمه
کوره یعنی اکر مملوکک کلنی اشتراء ایتدیسه اول مملوک کلاً
آزاد اولور و کل مالی بطریق الولاء اول مالک آلور و اکر
مملوکک بعضنی اشتراء ایتدیسه مثلا نصفنی کبی اول
مملوکک نصفی آزاد اولور و نصفی مالی بطریق الولاء اول
مالک اولور غنمه کوره بعضاً او کلاً دیمکدن مراد بودر و اکر اشترا ایله
المیوب آخر طریقله مالک اولسه اشتراء صورتنه قیاس ایله اوله

نته کیم اوج بناتک ایکیسی کر لک ایله ایدی بیع شرا ایدیلر
اب وفات ایلدکده فرضی جز صکره باقیسی اولا ایکی الر

یعنی بر عبدک اوچ حره بناتی اولوب آنلرک ایکیسی مثلو کبرا
و وسطاسی بابالری بر وجهله شراء ایلدیلر کبراسی اوتوز
دینار وسطی یکرمی دینار ویرسه مغایر اولنمله یا زلادنکی لفظی
اکا اشارتدر پس بابالری فی الحال آزاد اولور بعده بابالری
وفات ایتسه اولاد اوچ بناته فرضله ثلثان ذکر بعده باقی
یعنی ثلث آخر بطریق الولاء بش جزء اعتبار اولنوب اوچ
جزئی کبرایه ایکی جزئی وسطایه ذکر یعنی فرضدن اوچ
بناتک هر بری حصه دارد لکن باقی شراء ایدنلره مخصوصدر

قل سهام ولائهن جیب سن اولری تصحیح مسئله دن

ایکی سهم ولاء بیننده موافقت بالعشر بولنمامغین اختصارا
هر بری عشرینه تنزیل اولنوب پس ایکی سهم ولانک مجموعی
بش اولوب اول بشدن کبرایه اوچ وسطایه ایکی ویرلور مغایره
اولنمله یا زلادن جیب لفظی اکا اشارتدر ومعلوم اوله کی تصحیح
مسئله قرق بشدندر مغایر اولنمله یا زلادن من لفظی اکا اشارتدر
تفصیلی اولدر که اولاد فرضله ثلثان بولنمامغین اصل مسئله
اوچدن اولوب بعده اول اوچ بر بشه انقسام اعتبار
اولنمامغین اوچ بشه ضرب اولنوب اون بش حاصل اولور
بعده صاحبة الفرض اولان بناتک اعدادی اوچ ایله
سهملری اولان ایکی بیننده مباینت اولمغین اوچ اون بشه ضرب

اولنور

اولنوب قرق بش حاصل اولور اکر اولاد اوچ اوچه ضرب
اولنوب بعده حاصل ضرب که طقوزدر بشه ضرب اولنسه
ینه قرق بش اولور بو دخی وجه صحیحدر نته کیم فن حسابله
مناسبتی اولانلره خفی دکلدر و بو که مسئله دیناریه
دیرلر تشحیذا للخواطر وتانیسا لارباب البصائر بونی بو
محله یازه کلمشلردر و بو مسئله فروعندندر که اول بنات
ثلاثنک ایکیسی شراء ایتدکلرندن صکره بابالری جنون مطبق ایله
مجنون اولسه اول شراء ایدنلر بابالرینک ولیلری اولوب
ولایةً بابالرینه تزویج زوجه یه قادره اولور شراده داخله
اولمین بنت اخری اندرک خلو فیدر و بو مسئله نوادردن
اولمغین متن سراجی شارحنه تقلیدا اولنوب استطرادا بو
محله کتب اولندی **باب الحجب** حجب لغتده منعدر
واصطلاحده شخص معینی میراثدن یا کلا و یا بعضا منعدر

حجب بر ایکی قسم اوزرهدر آکی حجب نقصانی حجب حرمانی

حجب ایکی قسمدر بری حجب نقصاندر بری حجب حرماندر اول
صاحب فرض سهم اکثردن حجب ایدوب سهم اقله اندرمکدر پس بالکلیه
محروم اولمیه که حصه سی کثیردن قلیله اولور ثانی وارثی
میراثدن بالکلیه محروم ایلمکدر نته کیم مثالری ذکر اولنور

بش نفر وارثه بردن نقصان ام لاب اخت و بنت ابن زوجه

حجب نقصانله محجوب اولاز ورثه دن بش كسنه در برى ام دركه
سهمى ثلث ايكن ولد ايله يا ولد ابن ايله ياخود اخوه واخواتدن
ايكى كس ايله سدسه محجوبه اولور برى اخت لاب دركه سهمى
نصف ايكن بر اخت لابوين ايله تكملة للثلثين سدسه
محجوبه اولور برى بنت ابن دركه سهمى نصف ايكن كذلك بر بنت صلبيه
ايله تكملة للثلثين سدسه محجوبه اولور ايكيسى دخى زوج وزوجه دركه
سهملرى نصف وربع ايكن فرع ايله يا فرع ابن ايله زوجك
ربعه زوجه ثمنه محجوب اولور هر برى سابقا تفصيل اولنمشدر
اولدى محروم انثى بر بعد فوج ابو وام بنت وابن فرد وجه وزوج
حجب حرمانه قياس ايله فرقه ايكى فرقه در برى اولدر كه هر گز
حجب حرمانله محجوب اولميه و بونلر آلتى كسنه دركه حرامع
ثانيدر بر نفر ذكر اولنمشدر اشبو آلتيدن غيرى هيچ برى وارث
حجب حرمانله محجوب اولمز برى دخى اولدر كه حجب حرمانله كاهى
محجوب اوله كاهى اولميه نته كم بو بيتلرده بيان اولنور انشاء الله تعالى
كاهى محروم وكاهى نه محل ايكى اصل اوزره در بونلره اول
كيمكه بركيمسه يله ميته منسوب اوله او كس قلور انى محجوب
قريب اولكى اكثرى اصحاب فرايضه مخصوص در نته كم اوله آلتى كى
سوى ابن هر برى صاحب فرضدر قريبى ثانينك اكثرى
اعمدر صاحب فرض اولور وعصبه اولور بس معلوم اوله كه قريب

ثانيدر

ثانيدر اولاز حجب حرمان ايكى اصل اوزره مبنيدر اصل
اول اولدر كه هر كيمسه كه ميته انتسابى بر شخص وساطتى
ايله اوله اول شخص اول كيمسه نى حجب ايدر مثلا ميتك ابن ابنى
اول واسطه اولاز ابنى ايله محجوب اولور بيت ثانى بتمامه
اول آخرندن اولاز بو درت اول لفظنه مربوط اولوب انكر شرح ايدر
بس ابيدن معناى مجموعى اصل اول اولدر كه شول بيله ولد
ام واولاد ام دكل بو بيله يعنى بو اصلا بطه دن اشبو صورت
مستثنادر كه اولاد امك ميته انتسابلرى ام وساطتى ايله ايكن
ام ايله محجوب اولمزلر بلكه ام ايله وارث اولورلر دليلى نص قرآن عزيزده
منصوصدر تحقيق بيان اولنمشدر ثانى الاقرب فالاقرب اوله
يعنى اصل ثانى اولدر كه الاقرب فالاقرب اعتبار اولنوب
رتبه ميته اقرب اولاز ابعدى حجب ايليه ولو اقرب باواسطه
ابعد اوليه يا اوليه حسب يكسان در بو معنى بو قاوده عصبات
بحثنده رتبة قريب ايله اولور اقدم مطالعه مذكوردر و بو
اصلله حجب عصباتده اولور وغيرى كبى اصحاب فرائضده سبب
ارث متحد اولور و غيرى يرده اولور مثلا جده ابويه ام ايله
محجوبه اولور مع هذا ام واسطه انتساب دكلدر واكر جده ام
اولورسه انك ام ايله حجبندن ايكى اصل جمع اولنمش اولور
ارثدن منع اولنمشه بر كس اگر هيچ برى حجب ايدهمز دير لر

نقصان ایدر دیدی بعضیلر صنیدی ایکی محجوب ایدر قوت حجبی

ارث دن منع اولنان کشی هیچ بر وارثی هیچ بر حجب ایله یعنی نه حجب نقصان ایله و نه حجب حرمان ایله حجب ایتمز منع ایله مراد یوقاروده ذکر اولنان موانع اربعه دن بری ایله محروم اولمقدر حجب طرفنی بوضابطه دن خارجدر فافهم بعض صحبه دن مرادکه عبد الله بن مسعود رضی الله عنه حضرتلریدر بو دیدیکه ممنوع مذکور اکر حجب حرمان ایله حجب ایتمز لکن حجب نقصان ایله حجب ایدر ومعلوم اولدیکه ممنوع اولمیوب لکن یا حجب حرمان ایله ویا حجب نقصان ایله محجوب اولان قوت حجبی ایدر یعنی هم حجب نقصانی ایدر هم حجب حرمانی ایدر بر حاجب طرفندن ایکی احتمال محجوب طرفنده ایکی احتمال اولوب بیری بیرینه ضرب ایله دورت صورت حاصل اولور هر برینک مثالی مرحوم جیرو کمال پاشازاده شرحنده مسطوردر تفصیلاً بیلمک استین کشینه کاه رجعت ایلیه

باب مخارج الفروض سابقا ذکر اولنان فروضی بین المستحقین تقسیم وتوزیعده مخارج بلنمکه احتیاج اولمغین بو محلده بیان اولندی **تعریف** مخرج کسر اول عدددرکه اول کسر اول عدددن واحد صحیح اوله مثلا ربع کسرینک مخرجی اربعه در زیرا اربعه دن ربع واحد صحیح اولور سائر اعداده بو معنی میسر دکلدر زیرا یا

واحد

واحد اولمز یا صحیح اولمز **تعریف آخر** مخرج کسر اول عدد کی اقلدرکه کسر اول عدد دن صحیح اوله مثلا ربع کسری اربعه دن وثمانیه دن وسائر اضعاف اربعه دن هب صحیح اولور لکن بو عددلرک اقلی که اربعه در مخرج ربع اول اولور پس معلوم اولدیکه سید شریفک شرح سراجیسنی وکمال پاشازاده نک کندی متنی شرحنده مخرج کسر تعریفنده اقل عدد یکون ذلک الکسر منه واحدا صحیحا قوللرندن خلل وارددر یا اقل لفظی یا واحد لفظی زائددر تفصیل سابقی فهم ایدنه خفی دکلدر علم حسابده نظام نیسابورینک شمسیه سنده ورساله ضیینک استیعاب نام کتابنده تعریف بو عبارتله واقع اولمشدر المخرج اقل عدد یصح منه الکسر انتهی اربابه انصافه خفی دکلدرکه بو عبارت مدعامزه شاهد قویدر

مخرج فرض اولمغه سبب تسمیه سی ایکی فرض نصفک اولمسیدر ویحتمل

مقدما ذکر اولنمش ایدیکه فروض مقدره آلتیدر وایکی نوعدر **نوع اول** نصفدر ربعدر وثمندر **نوع ثانی** سدسدر ثلثدر ثلثاندر ایمدی بو آلتی کسردن هر برینک مخرجی کندینک سمیسی یعنی همنامی اولان عدددر مثلا ثلثک ثلاثه در وربعک اربعه در پس سمی اولمق حروف اصولده اشتراکله اولور لکن بو معنی نصفده تخلف ایتمشدر

نيرا مخرجي اثناندر ولهذا استقلاله ذكر اولنمشدر وبو نوعي
كسور مفرده ده جاريدر اولسه حسب هذين كلادي كما اشار
وجدلن ضم واولديله واحدك جمعيله اولكسور مفرد اولسه دي ديكر
برنجيه اولسه نوع واحدده مخرجلرك اكبر مخارجي سيسى
اكر كسر مفرد اولميوب متعدد اولورسه بونلرك ايكى احتمال
واردر بريسى اولدر كه تعدد نوع واحددن اوله مثلا برينت
صلبيله زوجه قالوب مسئله ده نصف ايله ثمن جمع اولمق
كبى نوع اول دخى ايكى ولدلم ايله ام قالوب مسئله ده
ثلث ايله سدس جمع اولمق كبى نوع ثانيدن بونلرك
هر برينك مخرجي اول جمع اولان مخرجلرك اكبريدر اعنى مسئله
اولاده چونكه مخرج نصف ايكى و مخرج ثمن سكزدر
پس مخرج مجموع سكز اولور و مسئلهٔ ثانيه ده مخرج مجموع
آلتى اولور وقس على هذا بريسى دخى اولدر كه تعدد ايكى نوعدن
اجتماعله اوله پس بو احتمالده نوع اول فروضنك مخرجى
اصل اعتبار اولنوب و بونلرده هر بريسى نوع ثانى فروضنك
مخارجى ايله يا كلا و يا بعضا قرين اعتبار اولنمغله
صور اجتماع واختلاط اوچ قسم اوزره اولور و بو اقسام
ثلاثه نك مخارجى ابيات آتيه ده براد اولنمشدر فافهم
نوع اولده اولسه نصف بيمين بعضهو يا كل ثانى ايله قرين

هر برينك ده اولور مخرجى هب دبعولدر سه قرين مخرجى
ثمن اولورسه قرين ثانى كرك اولور مخرجى انك يكرمى درت
نوع اولدن نصف اكر نوع ثانيدن يا بعض ايله قرين
و يا كل ايله قرين اولسه مجموعك مخرجى آلتى اولور مخرجى
نوع اولدن ربع اكر نوع ثانيدن يا بعض ايله قرين و يا
كل ايله قرين اولسه مجموعك مخرجى اون ايكى اولور دخى نوع
اولدن ثمن اكر نوع ثانيدن يا بعض ايله قرين و يا كل ايله
قرين اولسه مجموعك مخرجى يكرمى درت اولور و بو اوچ مخرجه
مغاير لغت ايله يازلدر دربع لفظى و ثمن لفظى و كل لفظى ايله درت
واشارت اولنمشدر بو ترتيب اوزره و ابيات ثلاثه نك
معنا لرى اشبو تفصيلدن معلوم اولور **باب العول**
عول لغتده ميل الى الجور معناسنه كلور دخى غلبه معناسنه
كلور دخى رفع معناسنه كلور حضرت سيد شريف قدس سره
اللطيف معناى اخير اصل اولوب بو فنده استعمال اولنان
عول لفظى اشبو معناى اخيردن منقولدر اوله سن بر حطيد
تنك كلدكى مخرج ايله زياده نتيجه اخراكه عول اولوركه آكر
بو مسئله ده قواعد سابقه موجبنجه مخرج فروض استخراج
اولندقده مجموع فروض مخرجدن زياده كلسه كه تنك
كلدكى مخرج ديمك آنك اعتبارنده هر نه مقدار لازم

اولورسه اوده كلور زياده ايتمك كركدر مثلا بر خاتون وفات
ايدوب بر زوجنى ولا ب ايكى اختنى ترك ايلسه نصف وثلثان
جمع اولوب مسئله نك مخرجى آلتى اولور لكن آلتى نك نصفى كه
اوچدر وثلثانى كه دوردر مجموعى يدى اولور اما بو اصل
مسئله مخرجى مذكور مو جنبجه آلتيدن اعتبار اولنوب اكر
زوجه نصفى يعنى اوچ بالتمام ويريلورسه اختانه اوچ
قالور بو فرضى بر اكسك اولور واكر اختانه ثلثانى يعنى دورت
بالتمام ويريلورسه زوجك فرضى اكسك قالور اكر ايله اولسه
مسئله آلتيدن يدى يه عول ايدوب بر جزء زياده اعتبار اولنور
لكن زوجه يه آلتى نك نصفى آلور واختان يدى آلتى نك ثلثانى
آلور بو طريقله قسمت درست اولور هر صاحب فرض
سهمى نقصان اوزره آلمش اولور لكن بحسب سهامهم
بيندرجمله ذكر اولان مخرج دوردر عول ايلز او فرض مخرج
مخارج فروض جميعا بيدى در بر فرض سته مذكوره نك
مخارجى سدس نصفك ايكيسى ثلث ايله ثلثانك بر كه اولوب
اوچدر ربعك دوردر سدسك آلتى در ثمنك سكزدر بو نلر
حال انفرادده در وحال اختلاط نوعين ده سابقا
ذكر اولندوغى اوزره بولنان اوچ مخرج كه بر عى آلتى
وبرى اون ايكى وبرى يكرمى دوردر انلر شبو مخارج ثلاثه دن

اول بعنى آلتى ايله سدس مخرجى آلتى مثلا اولمغين ايكى
آلتى بر مخرج اولدى بر بالغى ايكى مخرجه بوقا رودده ايكى
بر مخرجه بر جمله يدى مخرج حاصل اولدى اما بونلردن
بونلرك دوردى كه ايكى دخى اوچ دخى دورت دخى
سكزدر هيچ بريسى عول ايلمز وبونلره عفاير
لونله يا زيلور بعدها مخرج لفظى ايله اشارت والتمشيل
وده دكل مطلق اولدى عائل دكل بر دكل تكرار اولدى ايدى اصل
بر بنك دوردى اخراج اولندقين عول ايدن جك اوچ
مخرج قالور كه برى آلتى برى اون ايكى برى يكرمى دورت در
اولا آلتى اوزنه وارنجه عول ايدر مطلق يعنى هم تك تك عول
ايدر هم جفت جفت عول ايدر بر برى يدى يه عول ايدر نيته كم
بر خاتون وفات ايدوب بر زوجنى ولدابوين اختانى ترك ايلدوكى
كبى دخى سكزه عول ايدر نيته كم زوجنى ولدابوين اختانى
ولدام بر اختنى ترك ايلدوكى كبى دخى طقوزه عول ايدر نيته كم
زوجنى ولدابوين اختانى ولدام اختانى ترك ايلدوكى
كبى دخى اونه عول ايدر نيته كم زوجنى ولدابوين اختانى
ولدام اختانى وامنى ترك ايلدوكى كبى آلتى عدد نه واون
عدد نه مغاير لونله يا زيلور در لفظى ايله ود لفظى ايله
اشارت اولنمشدر ثانيا اون ايكى اون بره يه وارنجه عول

مسئله النبدر زوجه
زوج ٣
اختان لابوين ٤
عول الى سبعه

مسئله النبدر سكزه
زوج ٣
اختان لابوين ٤
اخت لام ١
عول الى ثمانيه

مسئله النبدر طقوزه
زوج ٣
اختان لابوين ٤
اختان لام ٢
عول الى تسعه

مسئله النبدر اونه
زوج ٣
اختان لابوين ٤
اختان لام ٢
ام ١
عول الى عشره

ايدى لكن شمدى عول ايدر ايمدى بس اقرا وجه عول ايدر نته كم
بركشى وفات ايدوب زوجه سنى ولابوين اختانى ولام
اختينى ترك ايدوكى كبى دخى اقربشه عول ايدر نته كم زوجه سنى
ولابوين اختانى ولام اختانى ترك ايدوكى كبى دخى اوزيدى يه
عول ايدر نته كم زوجه سنى ولابوين اختانى ولام اختانى
وامنى ترك ايدوكى كبى اقرا بكى عددينه اقربدى عددينه مغاير
لوبله يازيلان نيب ايله بز ايله اشارت اولنمشدر وبو
مخرجلر جفت جفت عول مبيسر دكلدر •

دفعه عول له جكدن اولدكده • لو اوله ديو صاحب المخذ

ثالثا بكرمى درت بكرمى يدى يه عول ايدر لكن دفعه يعنى
بكره عول ايدر بو نسبت ثابت وناقصه عول ايتمز نته كم بر
كشى وفات ايدوب زوجه سنى وبنتانى وابوينى ترك ايدوكى
كبى بو كامسئله منبريه ديرلر زيرا حضرت على رضى الله عنه
كوفه ده منبر اوزرندن بو مسئله دن سؤال اولندقده بالبداهه
بو وجهله جواب بيوردى سائل متسلى اولميوب بل ليس
للزوجة الثمن ديوب يعنى زوجه نك حقى ثمن دكلميدر
ايمدى زوجه يه بكرمى يدى ده اوج ويريليجك حقى موروثى
تمام ويرلمش اولمز ديو حضرت على كرم الله وجهه فى الحال
جواب بيوردى صار ثمنها تسعا ديدى يعنى زوجه نك حقى

سكزده

سكزده بر ايكن بو مسئله ده طقوزده بر اولدى ديدى
وجهى اولدركه بكرمى درتدن اوج سكزده بر اولور بكرمى
يدیدن اوج طقوزده بر اولور بس منبر اوزرنده على الفور
اشبو جواب صوابى اثناى خطبه ده ادا بيوردى فى الحال
ينه خطبه يه مشغول اولديغى حاضر اولنلر امير المؤمنين على
حضرتلرينك ذكا وفطنتنه عجب قالديلر انكيچون منبريه تسميه
اولندى معلوم اوله كه حضرت ابن مسعود رض بكرمى درتده
اوتوز بره عول جايز كوردى وجهى اولدركه ابن مسعوده
قتنده ارثدن ممنوع اولدن كمسنه حجب نقصانله حجب ايلر
بس بر كمسنه وفات ايدوب زوجه سنى وامنى ولابوين اختانى
ولام اختانى وابن محروم ترك ايلسه ابن محروم اكرچه وارث
دكلدر لكن زوجه سى بعضيدن ثمنه حجب ايتمكله مسئله بكرمى
دورتدن اولوب اوتوز بره عول ايتمشدر نته كم اشبو فرزيه نك
سهاملرى جمع اولنسه اوتوز بر اولور وبو مسئله عند الجمهور
اون ايكيدن اولوب اون يدى يه عول ايدر زيرا ابن محروم
حكم عدمده اولغله حجب ايتمكله سهم زوجه ربع اولور بس
اصل مسئله اون ايكيدن اولور ومعلوم اوله كه بكرمى درت
عددينه دخى بكرمى يدى عددينه دخى اوتوز بر عددينه
مغاير لوبله يازيلان كد دخى جكد دخى لو لفظلرى ايله

اشارت اولنمشدر ومعلوم اوله كه اشبو مخارج ثلثه ده
صور عول بو مقدار اولوب زائد وناقص اولمادوغنه دليل ذكر اولنان
فروض مقدره نك اجتماعی صورتلریدر كما ينبغى تتبع واستقرا آكدر

فى معرفة التماثل والتداخل والتوافق والتباين بين العددين

مطلقا كسور غير مفروزه بسط اولنوب صحاح حد اولمسى
مراد اولندقده اشبو درت نسبته كمال احتياج واردر
پس ذكر اولناجوم باب تصحيحده وانك امثالى بعض اشيايه
اصل ومبنى اولمغين آنلر مقدمه اولمق اوزره
بو نسبتلرى مصنفين بو محلده بيانه كلمشلردر

كر برابر اولمز ايسه عددان نامى انكه تماثل اولدى تمام

ايكى عدد بيننده اولان نسبت درت احتماله منحصردر
احتمال اول تماثلدركه اول ايكى عدد برابر اولمقدر
مثلا ثلاثه ايله ثلاثه كبى وبو احتماله كركدركه ايكى عدد
ايكى محلده يعنى ايكى معدود ضمننده معتبر اوله والا ثلاثه
عددى بلا محل ايكى اولمز نيتا اعداد ذهنيه بو بابده بحث يوقدر

عد اولنمسه اقل ايله اكثر بل تداخل اولدى نسبت ديرلر

احتمال ثانى تداخلدركه اول عددانك اقلى ايله اكثرى عد
وافنا اولنمقدر مثلا ثلاثه ايله ستّه كبى ويا ثلاثه ايله تسعه كبى وعلى
هذا بو احتماللر وايكى احتمال آتيده عددان ضمننده معدوده اولمق لازم دكلدر

كر اقل افنيه اكثر عد بلكه ثالث ايدرسه مثل حكمده
مخرجى جزء وفقدر اولدى بونه بو بعله توافق وار

احتمال ثالث توافقدر تحقيق وتفصيله محتاجدر يعنى
عددانك اقلى ايله اكثرى عد وافنا اولنموب بلكه بر عدد
ثالث ايكيسنى دخى عد وافنا ايدرسه اول عدد ثالث
قنقى كسرك مخرجى اولورسه اول عددان بيننده كى نسبت
اول كسر ايله موافقتدر مثلا سكز ايله يكرمى عددانى كبى
اقلى ايله يعنى سكز ايله اكثرى يعنى يكرمى عد وافنا اولنمز
بلكه عدد ثالثكه بو محلده درتدر انكله هم سكز وهم
يكرمى عد وافنا اولنور پس درت عددى مخرجى اولان
كسركه ربع در جزء وفق ربع اولوب سكز ايله يكرمى بيننده
نسبت موافقت بالربع دردينلور معلوم اوله كه بين العددين
موافقت وار ايدوكى وقنقى كسر ايله ايدوكى يعنى جزء وفقى
بلمه نك طريقى اولدركه عددان اقل اكثردن اسقاط اولنه يا
مرة واحدة ويا مرارا متعددة تا اكا دكين كه اكثردن باقى
اقلدن اقل اوله نره اولان باقى اقله مساوى اولورسه نسبت
تداخل ايدوكى ظاهر اولور واقلدن اكثر ايسه عمل ناقص اولوب
اول اقلى اولان باقى اكثردن ينه اسقاط احتياج وار ايدوكى
ظاهر اولور بعده عكسته رجوع اولنوب اول باقى ايله

اشبو محل ... نازيلوب ... اشارت اولنمشدر

اقلدن اسقاط اولنه دخی لاروی الحاجة بومنوال اوزره
بری برینه رجوع ایله اسقاط تا اکا دکین که اسقاط
اولنان عدد محل اسقاطی بتمام عدّ وافناء ایده وهیچ
باقی قالمیه پس اول عدّ وافناء ایدن عدد سابقا عدد
ثالث دیدوکمز اولور مثال یوز آلتی عددی ایله
التمش سکز عددی بیننده توافق ولاجید وارمیسه
جزء وفق نه در بلنمک مراد اولنسه کرکدر که اول اقل یعنی
التمش سکز اکثردن یعنی یوز آلتیدن اسقاط اولنه پس
قرق ایکی قالور ثانیا رجوع اولنوب قرق ایکی دخی التمش
سکزدن اسقاط اولنه یکرمی آلتی قالور ثالثا رجوع
اولنوب یکرمی آلتی دخی قرق ایکیدن اسقاط اولنه اون
آلتی قالور رابعا اون آلتی یکرمی آلتیدن اسقاط اولنه
اون قالور خامسا اون اون آلتیدن اسقاط اولنه آلتی
قالور سادسا آلتی اوندن اسقاط اولنه درت قالور
سابعا درت آلتیدن اسقاط اولنه ایکی قالور وظاهر
درکه ایکی درده ی عدّ وافناء ایدر پس عدد ثالث بو اوده
ایکی عددی اولور وجزء وفق بونده نصف اولور پس
یوز آلتی عددی ایله التمش سکز عددی بیننده نسبت
موافقت بالنصف اولور وقس علی هذا ومعلوم اوله که

اولدی

اولدی چهار کلامنده اولدی لفظنک همزه سی وصل
اولنمایوب بلکه قطع ایله اوقنمق کرکدر دخی وفق لفظنده کی
ساکنان یعنی فا وقاف امتداد اوزره وقنوب ساکن بعد
حکمنده اوقنماموق کرکدر والحاصل قاف متحرك فرض
اولنسه وفق لفظی اول مرتبه اکلنمکله اداء اولنه کما لا یخفی
ایکیده نصفله توافق اولور بوبله یم عشره دکین تناسخ اولور
بعده اکر ثالث اولسه بخ مثلا جزء وفق اقل اوجده بر جزء اولور
اکر عدد ثالث ایکی اولسه موافقت بالنصف واقع اولور
اوچ اولسه موافقت بالثلث واقع اولور بو وجه اوزره
ترتیبله تناسخ معتبر اولوب اول عدد ثالث اون اولسه
موافقت بالعشر واقع اولور پس معلوم اوله که نصفدن عشره
دک اعتبار اولنان کسوره که جمعا طقوزدر بونلردن هر
برینک اسنده لفظ مفرد وضع اولنمشدر وبونلره کسر
منطوق دیرلر وبونلردن ماعدا سنه کسر اصم دیرلر وآنلر
اسنده الفاظ مفرده وضع اولنماشدر پس الفاظ
مرکبه ایله تعبیر اولنور مثلا جزء من احد عشر جزاء دیو تعبیر
اولنور معناسی اون بر بلوکدن بر بلوکی دیمکدر وقس علی هذا
پس عدد ثالث اون اوچ اولسه که آندن مغایر لوننله بازاوزنخ
لفظی ایله تعبیر اولنمشدر اوداده موافقت بجزء من ثلاثة عشر واقع

اولمش اولور بو ذکر اولنان خصوص لسان عربیده کسرلری
ترکیب کسرلرک ایکی صنفی دخی الفاظ مرکبه ایله تعبیر اولنور

اکثر اولمز سه عدد ایله تمام اولدی اول نسبته تباین نام

لحتمال رابع تباین در اول ایکی عددک اقلی اکثرنی عد
وافنا ایتمز وکندن ماعدا وجه مذکور اوزره عدد و افنا
ایدر بر عدد ثالث دخی بولنمامقدر مثلا اوچ ایله بش
عددلری کبی بو بیتده عددلردن مراد اعم در کرک جانب
واحددن اولسون کرک رجوع مذکور ایله جانبیندن
اولسون لفظ اکثر دخی بو ایله در **باب التصحیح**

مراد مسائل فرائضی صحیح قلمقدر یعنی تصحیح اولدرکه سهام
ورثه یی اخذ ایدرسن شول عددک اقلندن که اول عددن
اخذ سهام اولنمقده هیچ بر وارثک سهمنده کسر کلمیه
والحاصل سهام ورثه کسوره مخرج صحیح تحصیل ایتمکدر

بو حاصل اوزره مبنی تصحیح اکله هر بر سنی بر وجه صحیح
سهم وارثه ویرسن اصل مسئله اولسن رئوس ترکه ترتیب ایدر اول

بو فن موضوعی تصحیح یعنی اصل اوزره در بینک اوجی
مخارج فروضدن اخذ اولنان سهام بیننده ایله ورثه دن
اخذ اولنان رئوس بیننده اولور و بینک دوردی ورثه
دن بر صنفک رئوسی ایله صنف آخرک رئوسی بیننده اولور

والحاصل

والحاصل اصول ثلاثه بین السهام والرؤس اعتبار اولنور
واصول اربعه بین الرؤس والرؤس اعتبار اولنور کما سیأتی

الاصول الثلاثة الواقعة بین السهام والرؤس

یعنی سهام ورؤس بیننده معتبر اولان اصول بونلردر

اوچدر اول سهام کل فریق بی کسر قسمت اولنه تحقیق
بو قدر بهر بی حاجت آنده سهام تنه کم ایکی بنت ایله ابوان

اشبو اصولک اولی استقامتدر یعنی هر فریقک سهامی وارثینه
قسمت اولندقده صحت وجهی اوزره اولوب کسر لزوم کلمیه
وبو استقامت اعم در تماثل ایله اولور نتهکم ظاهر در
دخی تداخل ایله اولور بشرط انکه عدد رؤس سهامدن داخل
اوله اکر عکسی اولور سه آنی توافقه ارجاع ایتملر در بو استقامت
صورتلرنده هر کز ضربه حاجت یوقدر نتهکم بر کشی وفات
ایدوب ایکی بنتنی و ابنی و اعتیقی ترک ایتدوکی کبی که بو مسئله التی
دن سهم تصحیح اولور دنده بو مسئله ده بنتان التی سهم الکل
دورت سهم الور بونده استقامت تداخل ایله در وابوام
هر بری بر سهم الور بونلرده استقامت تماثل ایله در
حقا که نه لطیف عنا الدر که استقامتک ایکی طرفنی شاملدر

ثانیا بر فریقه کسر کله اسهامی رؤسه موافق اوله
ایله تصحیح آنی بو وجهله سن وفق عدد رؤسی مسئله ده

عکس ایلدر مراد وفق سهام عدد رؤسده در انک اوجه بیلدر
بعضیلر زوج زائدی اربعا عنک و جهی سببدر بیان نیکر
شرح سر اصیله انسب الرد و الروس اعتبار
اولنان اصول اربعه بیان شبلر تبک تصحیح علیم
اولدقده بیل و صلاح بیان اولنمشدر
اشبو اولعوضعه ابلغ اصف ایلدیر

اصلنه ایله ضرب عادله ده جمله‌سی اصل معوله عائله ده

اصل ثانی توافقدر یعنی بر فریقک رؤسنه سهامی منقسم
اولمدقده کسر اولنمز کلوب لکن بین السهام والرؤس توافق اوله
بو صورتده مسئله یا عادله اوله یا عائله اوله اما اولکی که
عادله ده طریق تصحیح اولدر که عدد رؤسک وفقی اصل
مسئله یه ضرب اولنه نته کم بر کشی وفات ایدوب ابوینی و التی
و اوچ عدد بناتنی ترک ایدوب کیجی که مسئله آلتیدن بناتک
سهامی ثلثان که دورتدر عدد رؤسلرینه یعنی اوچه
مستقیم اولمیوب لکن دورت ایله اوچ بیننده موافقت
بالتنصیف وار دیو عدد رؤسک وفقی یعنی نصفی که
بشدر اصل مسئله یه یعنی آلتی یه ضرب اولنوب اوتوز
حاصل اولور ایدی تصحیح مسئله اوتوزدن اولور آندن
صکره اب و امدن هر برینه ایکی که اصل مسئله دن بر
سهم ویرلیدی مضروب سابقه یعنی بشه ضرب اولنوب بش
حاصل اولور ایدی تصحیحدن ابه بش سهم امه بش سهم
و بنات ایچون که اصل مسئله دن دورت سهم ویرلیدی
مضروب سابقه یعنی بشه ضرب اولنوب یکرمی حاصل اولور
ایدی اوچ عدد بناته یکرمی که بو هر بر بنته ایکی دکن
و اما ثانیه که عائله ده طریق تصحیح اولدر که عدد رؤسک

وفقی

وفقی مسئله نک اصلی ایله عولنک مجموعنه ضرب اولنه نته کم بر
خاتون وفات ایدوب زوجنی و ابوینی و التی عدد بناتنی
ترک ایدوب کیجی که مسئله نک اصلی اون ایکیدندر اون بشه
عول ایتمشدر بناتک سهامی سکز ایله عدد رؤسلری
آلتی بیننده موافقت بالتنصیف وار دیو عدد رؤسک
وفقی یعنی نصفی که اوچدر اصل و عول مجموعنه یعنی اون بشه
ضرب اولنوب قرق بش حاصل اولور ایدی تصحیح مسئله
قرق بشدن اولور اندن صکره هر فریقک اون بشدن نصیبی
مقداری مضروب سابقه یعنی اوچه ضرب اولنسه اول فریقک
تصحیحدن نصیبی مقداری حاصل اولور ایدی نته کیم
یعنی قرق بشدن زوجه طقوز ابه آلتی امه آلتی فرقه بنات
یکرمی دورت آلورلر هر بر بنت دورت آلور کما لا یخفی
و بنت ثانی لکن بو کی مسئله دن لفظی بیت ثالث اولنکی
اصلنه لفظنه مربوطدر مسئله ده اصلنه ضرب ایله دیمکدر
عادله ده یعنی مسئله ده اگر عول یوق ایسه و اصل و عولک جمله سنه
ضرب ایله دیمکدر عائله ده یعنی اگر مسئله ده عول وار ایسه فقد تبین
ثالثا بر و بقه کسر کله اسهمی رؤسه مباین اوله
کل عدد رؤسه ضرب ایله اصله ایچون یا اصله عوله
همچو زوج و ام و زوج ام اخوات یا اوله زوج و بنتلو اخوات

اصل ثالث تباين در يعني بر فريقك رؤسنه سهامي قسمت
اولنمز كه اولرينك كلوب نسبت تباين اوله بونن دخي
مسئله يا عادله اوله يا عائله اوله اما اول حينده بو وجهله تصحيح
اولنور كه عدد رؤسك كلي اصل مسئله يه ضرب اولنه نته
كم بر خاتون وفات ايدوب زوجني و امّني و اوچ عدد لام
لخواتني ترك ايدوب كي مسئله آلتيدن لام اخواتك نصيبي
ايكيدر عدد رؤسي اوچدر بينلرنده تباين وار در پس اوچ
آلتي يه ضرب اولنور اون سكز حاصل اولور اندن تصحيح
اون سكزدن اولور يعني آلتيدن حصهٔ زوج كه اوچدر
و حصهٔ ام كه بردر و حصهٔ لخوات كه ايكيدر هر بري
مضروب سابقه يعني اوچه ضرب اولنور زوج ايچون طقوز
ام ايچون اوچ لخوات لام ايچون آلتي حاصل اولور امّا ثانيه
بو وجهله تصحيح اولنور كه عدد رؤسك كلي مسئله دن اصل
و عولك مجموعنه ضرب اولنه نته كم بر خاتون وفات ايدوب زوجني
و بش عدد لاب لخواتني ترك ايدوب كي مسئله آلتيدن يديه
عول ايتمشدر بش اخواتك سهامي درتدر سهام و رؤسلري
بينلرنده مباينت وار در ايمدي بشي يديه ضرب اولنور
اوتوز بش حاصل اولور پس تصحيح اوتوز بشدن اولور يعني
يديدن حصهٔ اخوات كه دوردر و حصهٔ زوج كه اوچدر

مضروب سابقه يعني بشه ضرب ضرب اولنور لخوات ايچون
يكرمي زوج ايچون اون بش حاصل اولور و لخواتدن هر بريسنه
دورر در ذكر اصول ثلثهٔ معهوده بو مراده تمام اولدي

الاصول الاربعة الواقعة بين الرؤس و الرؤس

يعني رؤسله رؤس بيننده معتبر اولان اصول اربعه بيان ايدر

جان دن اول اولكيه كسر و مقرّ اولور ايكي فريق يا اكثر
نسبت اعداد رؤسلري بينلرنده تماثل اوله بو وجه بعين
مسئله يه بر نسخه ضرب ايت او دم چون صحت دخي نسبت و سهم

معلوم اوله كه بو اصول اربعه دن هر برنده لازمدر كه سهامي
رؤسنه منكسر اولان فريق ايكي يا اكثر اوله اصل اول
تماثل در يعني سهامي رؤسنه منكسر اولان فريقلرك
اعداد رؤسلري بيننده نسبت تماثل اوله طريق تصحيحي
اولدر كه اول اعداد متماثله دن بريني اصل مسئله يه ضرب اولنه
نته كم بر كشي وفات ايدوب اوچ جدّه سني و اوچ قرنده شي و
اوچ عمّني ترك ايدوب كي مسئله آلتيدن اوندن جدّه لك
سهمي سدس ايله كه بردر عدد رؤسي بيننده تباين وار در
و اعمامك حصه سي باقي ايله كه بردر عدد رؤسي بيننده تباين
وار در پس هر فريقك عدد رؤسلرينك كلي اخذ اولنه قده
هر بري اوچ اولمغين بينلرنده تماثل اولور پس آلتي دن

بری یعنی اوچ اصل مسئله یعنی آلتی یه ضرب اولنوب اون
سکز حاصل اولور بندن تصحیح اون سکزدن اولور بعده اثنی
حصه‌ٔ بنات که درتدر وحصه‌ٔ جدات که بردر وحصه‌ٔ
اعمام که کذلک بردر هر بری مضروب سابقه یعنی اوچه ضرب
اولنوب بس فریق بنات ایچون اون ایکی حاصل اولوب
هر برینه درت دکر وفریق جدات ایچون اوچ حاصل اولوب
هر برینه بر دکر وفریق اعمام ایچون کذلک اوچ حاصل اولوب
هر برینه بر دکر متن سراجیده بو مسئله یه مثال ثلاث جدات
وست بنات وثلاثة اعمام واقع اولمشدر بونده دخی مسئله
آلتی دندر حصه‌ٔ بنات یعنی درت ایله عدد رؤسلری
یعنی آلتی بیننده موافقت بالنصف اولغین عدد رؤسک
وفقی یعنی نصفی اوچ اخذ اولنمغله نظیر اولدیغی مثالک
عینی اولور واکثر مثال کیمه بیلور بونده جون سه جدات
وشش بنات وسه عم بیان نسبه بی وجه اولور
ثانیا بعض عدد رؤس ایله ما عداسی اینک تداخل اوله
اکثری مسئله یه ضرب ایدوب جون سه جده چهار زن بیب
اصل ثانی تداخلدر یعنی سهام ورؤسنه منکسر اولان
فریقلرک اعداد رؤسلرینک بعضی بعضنده داخل اوله
طریق تصحیحی اولدر که اول اعدادک اکثری اخذ اولنوب

اصل

اصل مسئله یه ضرب اولنه نته کم بر کیمسنه وفات ایدوب اوچ
جده سنی ودرت زوجه سنی واون ایکی عمنی ترک ایتدوکی
کبی مسئله اون ایکیدندر جدات لرک سهمی سدس ایله که ایکی
در عدد رؤسلری بیننده تباین واردر وزوجه لرک
سهمی ربعدر که اوچدر عدد رؤسلری بیننده تباین
واردر واعمامک حصه‌سی باقی ایله که یدیدر عدد رؤسلری
بیننده تباین واردر بس اوچ فریقک عدد رؤسلری
بالتمام اخذ اولنوب وبونلر اخذ اولندقده اوچ دخی درت
عددلرنده هر بری اون ایکی عددننده داخل اولماغین
بونلرک اکثری یعنی اون ایکی اصل مسئله یه یعنی اون ایکی یه ضرب
اولنوب یوز قرق درت حاصل اولور بس تصحیح یوز قرق
درتدن اولور بعده اون ایکیده حصه‌ٔ جدات یعنی ایکی و
حصه‌ٔ زوجات یعنی اوچ وحصه‌ٔ اعمام یعنی یدی هر بری
مضروب سابقه یعنی اون ایکی یه ضرب اولنوب جدات ایچون
یکرمی درت حاصل اولوب هر برینه سکز دکر وزوجات
ایچون اوتوز آلتی حاصل اولوب هر برینه طقوز دکر واعمام
ایچون سکسان درت حاصل اولور هر برینه یدی دکر وقس علی هذا
ثالثا بعض عدد رؤس ایله بعض آخر توافق اوله واول
وفق اعدادک بری دیگری ایله مجموعی ثانی یه مضروب

اقل ایکی عدد ایکی دفعه اعتبار اولنور
بو اعداد تخفیف اولندن صکره
اکر قی اصل مسئله

مبلغی ایله ضرب ثالثدر وفقه یا کله یرینه کورسن
رابع و خامسی بو بونعه کرک بویله ضرب ایله تا نهایته دک
ضرب قل مبلغ اخیری صحیح مسئله اصلنه کاه ور تصحیح
نته کم اوچ قرندش و التی جده و طقوز قز قرنداش و التی عم

اصل ثالث توافقدر یعنی سهامی منکسر اولان فریقلرک
اعداد رؤسلرندن بعضی بعض آخرینه موافق اوله طریق
تصحیحی اولدر که اول اعداددن برینک وفقی اخذ اولنوب
بر عدد ثانینک مجموعنه ضرب اولنه بعده مبلغ حاصل بر
عدد ثالثک وفقنه ضرب اولنه اکر مبلغ ایله عدد ثالث بیننده
توافق وار ایسه و الا اول عدد ثالثک کلنه ضرب اولنه ثالثك
وفقه یا کله یرینه کوره سندیکه مراد بودر بعده مبلغ
حاصل ثانی عدد رابعک یا وفقنه یا کلنه ضرب اولنه بو
منوال اوزره تا نهایته ایرنجه ضرب اولنه بعده مبلغ حاصل
اخیر اصل مسئله یه ضرب اولنه نته کم بر کمسنه وفات ایدوب اوچ
بش جده سی و اون سکز بنت صلبیه سنی و درت زوجه سنی
و التی عمی ترک ایتدوکی کبی مسئله یکرمی دورتدن در و بناتک
سهامی ثلثاندر که اون التیدر عدد رؤسلری بیننده موافقت
بالنصف وار در بس عدد رؤسلرینک وفقی یعنی نصفی که
طقوزدر اخذ و حفظ اولنور و جداتک سهامی که دورتدر

وردکل

و زوجاتک سهامی که اوچدر و اعمامک حصه سی که باقی قلوب
بردر بونلرده عد رؤسی ایله عدد رؤسی بیننده تباین واردر
بس هر برینک عدد رؤسنک کلی اخذ و حفظ اولنور بعده اعداد
محفوظه که طقوز و اون بش و درت و التیدر بونلرک نسبت
بلنمک مراد اولندقده طقوز ایله اون بش بیننده موافقت بالثلث
بولنور بس طقوزک وفقی یعنی ثلثی که اوچدر اون بشه ضرب
اولنوب قرق بش حاصل اولور بعده التی ایله قرق بش بیننده
موافقت بالثلث بولنور بس التینک وفقی یعنی ثلثی که ایکیدر
قرق بشه ضرب اولنوب طقسان حاصل اولور بعده درت
ایله طقسان بیننده موافقت بالنصف بولنور بس
دردک وفقی یعنی نصفی که ایکیدر طقسانه ضرب اولنوب
یوز سکسان حاصل اولور که مبلغ اخیر ایله مراد بودر
بعده اشبو مبلغ اخیر یعنی یوز سکسن اصل مسئله یه یعنی
یکرمی دورده ضرب اولنوب درت بیک اوچیوز یکرمی
حاصل اولور بس تصحیح مسئله درت بیک اوچیوز یکرمی
دن اولور بعده اول اصل مسئله دن یعنی یکرمی دورتدن
حصه جدات یعنی دورت و حصه بنات یعنی اون التی و حصه
زوجات یعنی اوچ و حصه اعمام یعنی بر هر بری مضروب
سابقه یعنی یوز سکسانه ضرب اولنوب جداته اوچیوز

یدیوز یکرمی حاصل اولور هر برینه قرق سکز دکر بنات
ایچون ایکی بیک سکز یوز سکسن حاصل اولور هر برینه
یوز آلتمش دکر زوجات ایچون بشیوز قرق حاصل اولور
هر برینه یوز اوتوز بش دکر اعمام ایچون یوز سکسن حاصل
اولور هر برینه اوتوز دکر و بو ذکر اولنان انصباء جمیع
اولنسه درت بیک اوچیوز یکرمی اولور و بو تصحیح اثنا سنده
سید شریف قدس سره حضرتلرینک طول تصحیحی مازیدوق عنه
مخالفت وارد در بو توهم اولنمایه زیرا ایکیسنک مآلی
بردر مخالفت صورتده در پس یوقدر بلکه بو تصویر انک
تصویرندن فی الجمله اولی در بعضی حسابه ظاهر در
فتبصر بذهنک الثاقب • وتدبر بطبعک الحاسب •
رابعا بعض عدد رؤس ایله ما علیه سی جمله سی مباین اوله
بر بری اعدادیله مضروبی لرده کلی ثانیه مبلغی در جمع
ثالثک کلیه نهایتدک صکره مجموعی اصله ضرب کرک
نتیجه سی بنات و جدات اعمام التیشر دفعه اولدیغی علم
اصل رابع تباین در یعنی سهامی رؤسنه منکسر اولان
فریقلرک اعداد رؤسلرندن هر بری عدد اسنه مباین اوله
طریق تصحیح اولدر که اول اعداددن بریتک کلی اخذ اولنور
بر عدد ثانینک مجموعنه ضرب اولنه بعده مبلغ حاصل بر عدد

ثالثک مجموعنه ضرب اولنه بو منوال اوزره نهایته ایرنجه ضرب
اولنه نتیجه کم برکشی وفات ایدوب ایکی زوجه سنی و التی جده سنی
و اون بناتنی و یدی عمینی ترک ایدوکی کبی مسئله یکرمی درتدن
درر زوجاتک سهامی که اوچدر عدد رؤسنه مباین در
وجداتک سهامی ایله که دردر عدد رؤسی بیننده موافقت
بالنصف وار در و بناتک سهامی ایله که اون التی در عدد رؤسی
بیننده موافقت بالنصف وار در و اعمامک حصه سی که باقی
بردر عدد رؤسنه مباین در پس ایکی ماده ده مباینت
عدد رؤسک کلی اخذ اولنور و ایکی ماده ده موافقت عدد
رؤسک وفقی اخذ اولنور پس ایکی و اوچ و بش و یدی
عددلری اخذ و حفظ اولنور و بو اشبو عددلر بیننده
نسبت بربرینه مباینت اولمغین ایکی اوچه ضرب اولنور
حاصل اولور التی بشه ضرب اولنور حاصل اولور اوتوز
یدی یه ضرب اولنور بعده حاصل اولور ایکیوز اون که
مبلغ الخبر در اصل مسئله یه یعنی یکرمی درده ضرب اولنور
بش بیک قرق حاصل اولور بو تصحیح مسئله بش بیک قرقدن
اولور بعده زوجه یکرمی درتدن حصه زوجات یعنی اوچ
و حصه جدات یعنی درت و حصه بنات یعنی اون التی
و حصه اعمام یعنی بر هر بری حظ سابقه یعنی ایکیوز

اونه ضرب اولنوب نه زوجتان ایچون آلتی یوز اوتوز حاصل
اولوب هر بیرینه اوچیوز اون بش ذکر و جدات ایچون
سکز یوز قرق حاصل اولوب هر بیرینه یوز قرق [illegible]
وبنات ایچون اوچ بیک اوچیوز آلتمش حاصل اولوب
هر بیرینه اوچیوز اوتوز آلتی ذکر و اعمام ایچون ایکیوز اون
حاصل اولوب هر بیرینه اوتوز ذکر و بو انصبانک مجموعی بش
بیک قرق اولور حضرت سید شریف و کمال پاشا زاده طاب
ثراهما شرحلرنده دیدیلر که بعض علما دیمشلر که تحقیقا
تتبع و استقرا ایله معلوم اولمشدر که انکسار سهام درت
طائفه دن اکثر اوزرینه واقع اولماز فتتبع حسن التتبع تقف
علیه دیه اصول اربعه معهوده بوراده تمام اولدی

فصل

اولسنه تصحیحدن صکرا چونکه هر فریقک نصیبنی بلمک
هر فریق ایچون اصل مسئله دن نه کوکدیسه آنی ضرب ایتسن
اول قدر شیئه که انک عددی سابقا اصله ضرب اولنان ایدی
حاصلی اولدی اول فریقه نصیب [illegible]

بعد تصحیح المسئله ورثه دن هر قنغی فریقک نصیبنی بلمک مراد اولنسه
اول فریقک اصل مسئله دن سهامی مقداری اخذ اولنوب مقدما
اصول اربعه نک تفصیلی اثناسنده مضروب سابق دیو
تعبیر ایدیکمز عدده ضرب اولنه یعنی اصل مسئله یه ضرب اولنان

عدده

عدده ضرب اولنه پس حاصل ضرب اول فریقک نصیبی اولور نتکم
اصول سابقه [illegible] اواخرنده بو خصوصه امثله کثیره
ذکر اولنمشدر و لهذا [illegible] ثانیا اول قدر
شیئه عبارتی بیت اول آخرنده ضرب ایتسن لفظنه متعلقدر

فصل فی معرفة الانصباء الاحاد کل فریق

بعد اداء هر فریقه تصحیح مسئله دن نه کوکدیسه آنی حفظ ایت
ایله محفوظ اولانی [illegible] اول فریقک روسنه قسمت
ضرب قل خارج قسمت اولدی سابقا اصله ضرب اولان عدد
اولور احاد هر فریقه صحیح حاصل ضرب سهم تصحیح

ورثه فریقلرندن بر بیرینک احاد و افرادینه سهام تصحیحدن نه
ذکر بلمک مراد اولنسه مثلا اصول اربعه دن اصل رابعده که
تباین صورتنده فریق زوجتانک اصل مسئله دن یعنی یکرمی
درتدن حصه سی که اوچدر عدد روسنه یعنی ایکی یه قسمت
اولنه بس خارج قسمت که بر و نصفدر سابقا اصله ضرب
اولنان عدده یعنی ایکیوز اون ضرب اولنه اوچیوز اون بش
حاصل اولور بس فریق زوجتانک هر بیرینه اوچیوز اون
بش ذکر فافهم متن ترجمه بو مطلب ایچون بر قاچ طریق
دخی ذکر اولنمشدر لکن اشبو ذکر اولنان [illegible] اولمغین بونکله
اکتفا اولندی

فصل فی قسمة الترکة بین الورثة و الغرماء

باب تصحیح شمدی بیه دک ذکر اولنان مسائلده میتک ترکه سنک قطع نظر ایله بلکه مجرد ورثه یه نظر ایله اعتبار اولناجق قسمتلر ایدی شمدی ذکر بو فصلده میتک ترکه موجوده سی ورثه سی بیننده قسمت سابقه یه قیاس ایله نه وجهله قسمت اولنور و یاخود بین الغرماء قسمت غرماء دینلرینه نه وجهله قسمت اولنور ایدوکی بیان اولنور و بوده کلو تعب تصحیحک فائده سی بو ده ظاهر اولور

قسمت مال میتهم شرعا بین ورثائه او الغرما

ماله تصحیح اگر مباین اوله سهم تصحیح وافی آل اله

ضرب ایله هر کل ماله دی علت ایله تصحیحه حاصلی قسمت

ماله تصحیح اولجق وقوع اگر سهم تصحیحی بینه ضرب ایدرسن

وفقنی ما کذا انن حاصل اولم وفق تصحیحه قسمت اولنه هم

خارج اولان قسمت ایکسنده بله وارثک اولان نصیبی اوله

میتک ترکه موجوده سی اگر مسئله نک تصحیحی مستقیم اولمیه سه

بارکه تصحیحه مساوی اولغله یاخود ترکه تصحیحده داخل

هر برورثه نک سهم تصحیحی قدر الور یاخود اضعافی قدر الورلر

اگر مستقیم اولمیوب مباین اولورسه نته کم بر خاتون وفات

ایدوب زوجنی و قرنداشنی و ایکی قزقرنداشنی ترک ایتدی و کی کبی که

مسئله التیدن اولوب سکزه عول ایتمشدر سکزدن زوجه

اوچ انا بر قزقرنداشه دورت دکر بین ترکه موجوده یکرمی بش

دینار اولسه تصحیح یعنی سکز مباین اولورایدی هر بر وارثه

ترکه مذکوره دن نه ذکر بلمک مراد اولنسه مثلا زوجک سهمی که

اوچ ایدی کل ترکه یه یعنی یکرمی بشه ضرب اولنوب حاصل

ضرب یعنی یتمش بش تصحیحه یعنی سکزه قسمت اولنه بس خارج

قسمت یعنی طقوز دینار و ثلاثة اثمان دینار اشبو

ترکه دن زوجک نصیبی اولور و امک سهمی که بر ایدی کل ترکه

ضرب اولنوب حاصل اولان یکرمی بش تصحیحه یعنی سکزه قسمت

اولنه بس خارج قسمت یعنی اوچ دینار و ثمن دینار اشبو

ترکه دن امک نصیبی اولور و قزقرنداشنه هر برینک سهمی که ایکی

ایدی کل ترکه یه ضرب اولنوب حاصل اولان اللی تصحیحه

یعنی سکزه قسمت اولنه بس خارج قسمت یعنی آلتی دینار

و ربع دینار اشبو ترکه دن هر برینک نصیبی اولور اگر

بین الترکة و التصحیح موافقت اولورسه هر وارثک سهم تصحیحی

اولنوب ترکه نک وفقنه ضرب اولنوب حاصل ضرب وفق

تصحیحه قسمت اولنه بس خارج قسمت اول وارثک ترکه دن

نصیبی اولور بشنجی بیت اولنه وفقنه عبارتی ده تصحیحی

بیت اخرنده ضرب لفظنه متعلقدر محصول کلام سهم تصحیحی

مالک وفقنه ضرب ایدرلر دیمکدر بیت ثانینک مصراع اخیری

ایله بیت ثالثک مصراع اولی قرینه ربط و تألیف اولنمشدر

پس مجموعی کلام واحد اولور بونلردن ماعدا اسنک معنالری ظاهردر

سهام تصحیح هر فریقی اگر سهم وارث برینه فرض ایدوب

عددی اعمال اولنسه هیچ اجزا مالدن هر فریقه سهمی اوله

ابیات سابقده ترکه دن ورثه نک هر بر فریقنه نه دکلو کی

بیان اولنمش ایدی اگر هر فریقه نه دکلو ایدوکی بلنمک مراد اولنسه

هر فریقک سهم تصحیحی سهم وارث برینه فرض اولنه و سائر اعمال

تفصیل سابق موجبنجه اجرا اولنه پس خارج قسمت اول فریقک

نصیبی اولور مثالی شرح شرحنده مستوفی بیان اولنمشدر

ترکه‌یی تمام دیونه وفا اولمیه هر دین سهم وارث ایسه

اولنه تصحیح و شیء جمیع دیون ماعدا المتوفی بوینه قانون

اگر میتک دیونی کثیر اولسی ولکن ترکه سی دیونه وفا ایتمسه

هر غریمک دینی بر وارثک سهمی برینه و دیونک مجموعی تصحیح برینه

فرض اولنوب بعده تفصیل سابق موجبنجه عمل اولنه مثلا

بر میتک ترکه سی طقوز دینار اولوب لکن غرماسی ... سندن محمد

الدین زیدک اون دینار عمروک بش دینار عمروک اولسه دینارلرک

مجموعی اون بش اولور تصحیح برینه فرض اولنوب طقوز ایله اون

بش بیننده موافقت بالثلث اولمغین دین زید یعنی اونی

طقوزک ثلثی اوچه ضرب اولنوب حاصل اوتوز اولور وفق

تصحیح یعنی بشه قسمت اولنه پس خارج قسمت که التی در

زیدک ترکه موجوده دن یعنی طقوزدن نصیبی اولور کذلک دین

عمرو یعنی بش طقوزک ثلثی اوچه ضرب اولنوب حاصل اولان اون

بش وفق تصحیحه یعنی بشه قسمت اولنوب پس خارج قسمت که

اوچدر عمروک ترکه دن یعنی طقوزدن نصیبی اولور اگر میت

مذکورک ترکه سی اون اوچ دینار اولسه بین الترکة و

التصحیح مباینت اولوب پس دین زید یعنی اون کل ترکه یه

یعنی اون اوچه ضرب اولنوب حاصل اولان قسمت که سکز

دینار و ثلثان دینار در زیدک ترکه دن یعنی اون اوچدن

نصیبی اولور کذلک دین عمرو یعنی بش کل ترکه یه یعنی اون اوچه

ضرب اولنوب حاصل اولان آلتمش بش کل تصحیحه یعنی اون بشه

قسمت اولنه پس خارج قسمت که درت دینار و ثلث دینار در

عمروک ترکه دن نصیبی اولور فافهم فصل فی التخارج

تخارج اصطلاحا ورثه جمعیت اتفاق ایدوب کیمی ورثه‌دن

بعضنه ترکه دن بر مقدار مال ویروب مصالحه ایدوب ورثه دن بعضی

بو طریق ایله آرادن چیقارماغه دیرلر بو تخارج جائزدر

اگر ورثه راضی ایدرلرسه نته کم امام محمد کتاب صلحده بونی

نقل ایلدی ابن عباس رضی الله عنهما دن دخی عبد الرحمن بن

عوف وفات ایلدکده زوجه سی تماضره سائر ورثه سی ترکه دن

بر مقدار نسنه ویروب تخارج طریقی ایله مصالحه ایلدیلر

حضرت عثمان رضي الله تعالى عنه زماننده
صلح ايدن جونكه ورثه‌دن برينك سهمی تصحيحدن ايله طرح اولنه
بدل صلحنی بقيه‌يی بدل اسهم سائر اوزره قسمت قيل
ورثه‌دن بعضی كركه بركيمسه زياده سائر ورثه ايله مصالحه
ايلسه‌لر اول بعضنك سهمی تصحيحدن چيقاروب ورثه‌دن بدل
صلح ويرلنی چيقاروب بعده بقيه‌یی ورثه‌نك سهامنه يعنی تصحيحی
جمع ايدوب انك اوزرينه بقيه تركه‌يی قسمت ايتمك كركدر
نته كم قالت زوج وام ايله عم صلح ايدوب زوج دينی مهرايله
مهردن باقی قسمت اولنسه اكر ايكی سهم امه برسی عمه دكر
بو صورتده زوجله بيله مسئله آلتی‌دن وسهام ورثه اوزره
مستقيم در نصفی كه اوچدر زوجه دكر وثلث كه ايكيدر
امه دكر وباقی كه بردر عمه دكر پس زوج كرچه سندن اولادی
مهر دينی ايله حصه‌سی مورثه سنی خاصته ايدوب سائر ورثه ايله
بو وجه اوزره مصالحه ايلسه‌لر كركدر كه سهم زوج يعنی اوچ
طرح اولنوب بعده سهم ام يعنی ايكی وسهم عم يعنی بر كه مجموعی
اوچ اولور اولا وجهله مهردن باقی قلان تركه قسمت اولنوب
امه ايكی عمه بر ويريله **سؤال** اولنورسه كه چون سهم زوج
طرح اولنور انسب اولدر كه زوج كندوسی آندن خالی ايله
اولمردن كالعدم فرض اولنوب تركه باقيه ابتداءً ام ايله

عم بينلرنده قسمت اولنه ودخی زوج مذكور سائر ورثه كبی قسمت
ايله حصه المايجون اولاد داخل اعتبار اولنوب بعده اخراجينك
فائده سی ولماز **جواب** اولدر كه اكر زوج ابتداء داخل
اعتبار اولنمزسه كه لازم كلوركه مسئله ابتداءً وجيه اولوب
ثلثی كه بردر امك سهمی اوله وباقی يعنی ثلثان كه ايكيدر عمك حصه‌سی
اوله پس امك وعمك حصه‌لری منقلب اولور مع هذا مسئله ده
زوج بيله اولور اوزره قسمت اولنه ام ثلث كل وعم سدس
آلوب حصه‌سی ام ضعف حصه عم اولور ولازم كلوركه ام ثلث
كل آلوب برده ثلث ما يبقی آله بو ايسه خلاف اجماعدر فتدبر
وبو صورتده اكر ام بر مقدار نسنه آلوب بطريق التخارج
مصالحه ايدرسه بقيه تركه زوج ايله عم بينلرنده ارباعاً قسمت
اولنوب ثلاثة ارباعی زوجه كرديعی عمه دكر واكر بطريق
التخارج عم مصالحه ايدرسه بقيه تركه زوج ايله ام بينلرنده
اخماساً قسمت اولنوب ثلاثة اخماسی زوجه دكر خمسانی
امه دكر **باب الرد** رد ضد عول در زيرا عول ايله سهام
مخرج اوزرينه زياده اولور رد ايله مخرج سهام ورثه‌نه زياده اولور
ضد اولوب عوله قالسه فضله عدد نسبی اهل فرضه اولنه رد
بوده قول اكثر اصحاب حنفيه مذهب الذي بوكه ذهب
بو مسئله‌نك مخرجی اكر موجود اولان اصحاب فرضك سهامی اوزره

زیاده اولسه وبالجمله اعداد سهام بیر یره جمع اولنسه مجموعی
مخرجدن دکلو اولمایوب ناقص اولسه نته کیم مثالی ضمن اقسامده
ذکر اولنور ان شاء الله تعالی اول زیاده مخرجدن عصباته
مستحق یوق ایسه اصحاب فرائضدن نسبی اولنلره اوزره
ردّ اولنوب معلوم اوله که اصحاب فرایضدن ایکی قسمدر بری
سببیدر که زوج وزوجه در وبری نسبیدر که سایر ذکر
اولنانلردر ایکی شخصک زوجاندن غیری سببیده وجه
ظاهر ایدی ردّ زوجانه اولمز سائرلرینه اولنور واکثر اصحاب
کرام رضی الله تعالی عنهم ردّه قائللردر وائمه حنفیه جمیعا
بوکه ذاهبلردر ولکن اصحابدن زید بن ثابت رض ردّه قائل
دکلدر اول زیاده بیت المالکدر دیر وشیخ امام مالک وامام
شافعی قول زیده ذاهبلردر طرفینک دلیللری متن
سراجی شروحنده مستوفی مذکوردر فی القسمین الاولین
مسائل ردّ درت قسمدر زیرا شویله خالی دکلدر که مسئله ده
من لا یرد علیه بولنه یاخود بولنمیه وهر برنده من یرد علیه
یا جنس واحد اوله یاخود جنس واحدن اکثر اوله بو جهتدن اقسام
رددن اقسامی ولدی صار ایکیسی بوکه اولمیوب زوجاندن
نسبی اهل فرض واربر جنسی یا واحد اوله یا اکثر
اقسام اربعه دن قسم اول اولدر که مسئله ده من لا یرد علیه

بولنمایوب من یرد علیه جنسی واحد اوله قسم ثانی اولدر که
مسئله ده من لا یرد علیه بولنمایوب من یرد علیه جنسی واحدن
اکثر اوله قسم ثالث اولدر که مسئله ده من لا یرد علیه بولنوب
من یرد علیه جنسی واحد اوله قسم رابع اولدر که مسئله ده
من لا یرد علیه بولنوب من یرد علیه جنسی واحدن اکثر اوله قسم
اول وثانینک من لا یرد علیه بولنمامده اشتراکلری اولوب
ثانیده جنس اصعوبت ولمیوب برینه وبینه اولمین حکملری معا ذکر اولندی
اوله تصحیح ردّ بو وجهدن اول اروسدن آخر اسهمدن
قسم اولده مسئله اصحاب فروضک رؤسنک مجموعندن تصحیح اولنور
نته کیم برکشی وفات ایدوب ایکی بنتنی ترک ایتدوکی کبی فقط ویا
خود ایکی جدّه صحیحه سنی ترک ایتدوکی کبی فقط پس بو ماده
لرده که عدد رؤس ایکیدر مسئله ایکیدن تصحیح اولنوب
بنتاندن ویا جدّتاندن هر برینه فرضا وردّا اولوب ایکی
بر درکر قسم ثانیده مسئله اصحاب فروضک سهملرینک مجموعندن
تصحیح اولنور نته کیم برکشی وفات ایدوب انبتی ولامّ ایکی اخوینی ترک
ایتدوکی کبی بو ماده ده که من یرد علیه ایکی جنسدر مسئله اصلنده
آلتیدندر سدسی که بردر امّه دکوب وثلثی که ایکیدر اخلره
دکوب باقی که اوچدر امّ واخلره بحسب سهامهم ردّ اولنور
کرکدر پس انلرک مجموع سهامی که اوچدر اندن مسئله تصحیح اولنور

قاعده ده الهنا ورثه ار جماعة ايكيسي اخلرم ذكر كن لكن متوفّانك
انى وبر بنت صلبيه سي قالسه مسئله آلتيدن ايكن مجموع سهام
دورت اولمغين دورتدن تصحيح اولنوب ام وبنت بينلرنده
ارباعاً قسمت اولنوب ام بر بنته اوچ ذكر وبعد ذلك
معلوم اوله كه وجه خروج اوزره قسمت اكر افراد ورثه
اوزرينه مستقيم اولورسه فبها والّا يعني مستقيم اولمز
ايسه مثلا كم متوفّانك بر بنت صلبيه سي واوچ بنات ابني قالدي
كبي كه مسئله آلتيدن اولوب صلبيه نك سهمي اوچ وبنات ابنك
سهمي بر بس مجموع سهام دورت اولمغله مسئله ردّ دورتدن
اولوب اول دورتدن اوچي صلبيه يه بري بنات ابنه ويرلمك
كركدر لكن بنات ابنه عدد رؤسنه يعني اوچه سهمي مستقيم
اولميوب بينلرنده مباينت اولمغين عدد رؤسك كلّي
يعني اوچ تصحيحه يعني دورده ضرب اولنوب اون ايكي
حاصل اولوب صلبيه يه طقوز واوچ بنات ابنه اوچ ويروب
مسئله جميع افراد ورثه اوزرينه مستقيم اولور في القسم
الثالث اقسام اربعه نك اوچنجيسي مراد درن
ثالثي اولكه زوجه وله يا اهل ردّ جنسندن اصل ولسه
ناكه فرضي مخرجندن وير سهمي اصحاب صكره ما بقي يه نظر
مستقيم اولسه ما بقي مثلا اهل ردّك رؤسنه فيها

مثلا

مثلا كم بر قاده ايلدكي وفات تركه ايدوب زوجه ثلاث بنات
يعني اقسام اربعه نك ثالثي كه سابقا ذكر اولندي بو وجهله تصحيح
اولنوركه مخرج فرضي اولان اهل فرض عليه كه زوج ويا زوجه در انلرك فرضي
مخرجندن اول اصحابه فرضي اخراج اولنه سهم اعتبار اولنوب
صكره باقي يه نظر اولنه اكر اول باقي من يردّ عليه رؤسنه مستقيم
اولورسه فبها مثلا كم برخاتون وفات ايدوب زوجي واوچ
بنات صلبيه سني ترك ايتدي كبي بس زوجه مخرجي فرضي كه
دورتدر اول دورتدن بري زوجه ويروب اخراج اولنوب
بعده باقي يعني اوچ بنات صلبيه ية ويرلوب مسئله
ردّ دورتدن صحيح وافراد ورثه اوزرينه مستقيم اولور
مستقيم اولمزسه باقي كرنا سهم سابقيني حيقر
ما بقي اهل ردّ رؤسي ايله يا موافق يا مخود ويا مباين اوله
اكر استقامت اولمزسه اقلنا فرضي مخرجندن سهمي
مستقيم باقي اهل ردّك عدد رؤسنه يا موافق اولور يا مخود يا مباين اولور
ضربيت اولنده رؤسي وفقي اكر مخرج فرض ناكه في الحال
مثلا كم بر زن ايلدكي وفات تركه ايدوب زوجي ايله التي بنات
اول ايله مراد موافقت صورتيدر بو صورتده اهل ردّك
عدد رؤسنك وفقي اولوب ناكه فرضي مخرجنه ضرب اولنه
كركدر مثلا كم برخاتون وفات ايدوب زوجي والتي بناتني ترك

مستقيم اولمدقده اولا ايكي اولر باقي
اولر عدد رؤسي نسبتي ايكي اولنورن
كسر لازم اولماغندر

مباينت وتوافق وتداخل
وتماثل ايكي ضربدن
استقامت اصلي ايكي اصلدن
نقصان مقام ايسه اكا
راجع اولور

الله ویركی بش فرضنك مخرجی كه دورتدر بری ناكحه ویریلور
باقی كه اوچدر عدد رؤس بناته یعنی آلتی یه مستقیم اولمز لكن
بینلرنده اولان موافقه اعتبار اولنمزدن راسها ملكه رؤسلر
دخولنی موافقه ارجاع ایتمشلردر نته كم اصلی ثلوثه
اولدلن ذكر اولنمشدر یعنی بو مثالده اوچ ایله آلتی بیننده
موافقت بالثلث وارد ربش بناتك عدد رؤسنك وفقی
یعنی ثلثی كه ایكیدر دورده ضرب اولنوب حاصل اولان
سكزدن زوجه ایكی ویریلور و آلتی بناته آلتی ویریلور معلوم
اوله كه ردك بو ... نده موافقه مثالی مرادله سزمكلدیكلدی
صكره كل رؤسی قلضرب فی مخرج سابقه اودر مطلوب
نته كم بر زوج ایلدكن وفات تركاین زوجه ایله خمس بنات
صكره ایله مراد مباینت صورتیدر بونده اهل ردك عدد
رؤسنك كلی ناكحك مخرج فرضنه ضرب ایتمك كركدر نته كم
بر زوجه وفات ایدوب زوجنی وبش بناتنی ترك ایتدوكی كبی
بش فرض ناكح مخرجی كه دورتدر بری زوجه ویریلوب باقی
یعنی اوچ ایله عدد رؤس بنات یعنی بش بیننده مباینت
اولمغین بناتك عدد رؤسنك كلی یعنی بش ناكحك مخرجی
فرضنه یعنی دورده ضرب اولنوب حاصل اولان یكرمیدن
زوجه بش ویریلور و بش بناته اون بش ویریلور هر بر

بنته اوچ دكر فی القسم الرابع اقسام اربعه نك دوردنجیسی اودر
رابعی اولدركه ناكح ایله اهل رد جنسی بردن اكثر اوله
سهم ناكح حقیقه كالاول بعد قسمت ایله باقیسی كل
اهل رد مسئله سی و مسئله یه مستقیم اولسه حصل المطلب
نته كم تركایدرسه زوجه ایله شش اخوات ام و اخت چهار جده بیله
یعنی اقسام ردك رابعی كه سابقا مذكوردر بودر جمله تصحیح
اولنور كه ناكحك مخرج فرضندن سهمی اولا اخراج اولنوب
بعده باقی یه نظر اولنه اگر اول باقی جزء رد علیه مسئله سی
اوزره تقسیم اولنورسه مستقیم اولورسه فبها نته كم بر
كشی وفات ایدوب زوجه سن و آلتی لام اخواتنی و دورت
جده صحیحه سنی ترك ایتدوكی كبی بش فرض زوجه مخرجی
كه دورتدر ربعی اخراج اولندقده باقی قالان اوچ
مبرد علیه مسئله سی اوزره مستقیم در زیرا ام اخواتك
حقی ثلثدر و جداتك حقی سدس سدس ربع حقیقتی بر
برینه نسبتی ثلث وثلثان نسبتی كبیدر بش ثلثه دن اعتبار
اولنوب ایكیسی اخواته بری جداته دكر غب ذلك بو ایكی
جنسدن هر برینك افرادینه نه دكر یلمك مراد اولسه
جداتك ربعك سهمی كه بردر عدد رؤسنه مباین درت
عدد رؤسلری دورت حفظ اولنور و اخواتك ستنك سهمی

ایکیدر عدد رؤسلری ایله سهملری بیننده موافقت بالنصف
واردر پس عدد رؤسلرینک نصفی اوچ حفظ اولنور یعنی ایکی
محفوظ بیننده کی نسبت تباین اولمغین برینک کلی آخره ضرب
اولنوب حاصل اولان مبلغ یعنی اون ایکی فرض ناکح مخرجنه یعنی
دورده ضرب اولنوب قرق سکز حاصل اولور پس مسئله قرق
سکزدن صحیح اولور ایدی زوجه نك حقی بر ایدی اون ایکی یه
ضرب اولنوب حاصل اولان اون ایکی زوجه حقی اولور دخی
جدّه نك حقی بر ایدی اون ایکی یه ضرب اولنوب حاصل اولان
اون ایکی دخی جدّه حقی اولور دخی جدّ انک حقی بر ایدی اون ایکی یه
ضرب اولنوب حاصل اولان اون ایکی جدّ انک حقی اولوب هر
برینه اوچ دکر دخی لام اخوانک حقی ایکی ایدی اون ایکی یه
ضرب اولنوب حاصل اولان یکرمی درت اخواتک حقی اولوب
هر برینه درت دکر وقس علی هذا نظائره

بو عبسه استقامته جوحال مخرج فرض ناکحه فی الحال
اهل یدّ مسئله سی ضرب اولنه مخرجی ایکی فرقه نك بولنه
نته کم قالسه اربع زوجات واخی تسع بنات وشش جدّات

یعنی سهم ناکح مخرج فرضندن اخراج اولندقدن صکره
باقی اکر مسئله من برّد علیه فرضنه مستقیم اولرسه مسئله
من برّد علیه فرض ناکح مخرجنک جمیعنه ضرب اولنوب ایکی

فرقه نك مخرجی بولنه یعنی من برّد علیه مخرجی ومن لا یرد
علیه مخرجی ضرب مذکورک حاصلندن تحصیل اولنه نته کیم
بر کشی وفات ایدوب درت زوجه سی طقوز بنتی و التی
جدّه سنی ترک ایتدوکی کبی پس فرض زوجه مخرجی که سکز
درتدن اخراج اولندقدن یدی باقی قالور و مسئله من یرد علیه
بشدر زیرا بناتک حقی ثلثاندر و جدّاتک حقی سدسدر
و بو ایکی کسرک مخرجی که التیدر ثلثانی دورت و سدسی
بردر مجموعی بش اولور و یدی ایله بش بیننده مباینت
اولمغین بش سکزه ضرب اولنوب قرق حاصل اولور پس مسئله
قرقدن صحیح اولور و اول قرقدن من لا یرد علیه سهمی بش
اولور و من یرد علیه سهمی اوتوز بش اولور و اول اوتوز بش
اخماسا قسمت اولنوب بنات قسمته یکرمی سکز دکر
وجدّات سنه یدی دکر زیرا من لا یرد علیه سهمی بردن
برد علیه مسئله سنه یعنی بشه ضرب اولنوب بنته بش حاصل
اولور و من یرد علیه دن سهم بنات که دورتدر قسمتم قدّن
که بردر من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقیه یعنی یدیه
ضرب اولنوب بنات ایچون یکرمی سکز و جدّات ایچون
یدی حاصل اولور پس بو تحقیق ایله ایکی فرقه نك بری
من لا یرد علیه و بری من یرد علیه در هر برینک مخرج فرضی

معلوم اولور ایمدی خلاف نظمده ایکی فرقه‌نک مخرجی دیمکله مراد
مخرج وضع ایمکلکدر غیر ذلک هر فریقک آحادینه نه ذکر ایلمه‌مک
مراد اولسه دورت زوجه‌نک سهمی که بشدر بینلرنده مباینت
واردر دخی طقوز بنتک سهمی که یکرمی سکزدر بینلرنده مباینت
واردر دخی آلتی جده‌نک سهمی که یدیدر بینلرنده مباینت
واردر پس عدد روسلری که دورت وطقوز وآلتی در بونلردن
هر بیننک کلی محفوظ دوتلم بعده اشبو محفوظلر اوره‌سنده
یعنی بین الروس والروس نسبت طلب اولندقده دورت ایله
آلتی بیننده موافقت بالنصف اولمغین ایکیسندن بر بیننک
نصفنی آخره ضرب اولنوب حاصل اولان اون ایکی ایله طقوز بیننده
موافقت بالثلث اولمغین ایکیسندن بر بیننک ثلثنی آخره ضرب
اولنوب اوتوز آلتی حاصل اولور بعده اوتوز آلتی سابقا
مخرج تصحیح اولان قرقه ضرب اولنوب بیک دورت یوز قرق
حاصل اولور پس آحاد فریقین اوزره مسئله بیک دورت یوز
قرقدن صحیح اولور زیرا ازواجک نصیبی که بش ایدی اوتوز
آلتی یه ضرب اولنوب حاصل اولان یوز سکسندر هر بر زوجه‌یه
قرق بش دکر وبناتک نصیبی که یکرمی سکز ایدی اوتوز
آلتی یه ضرب اولنوب حاصل اولان بیک سکزدن هر بر بنته
یوز اون ایکی دکر وجداتک نصیبی که یدی ایدی اوتوز آلتی یه

ضرب اولنوب حاصل اولان ایکیوز اللی ایکیدن هر بر جده‌یه قرق ایکی دکر
استینجی هر بر بینه سهم صحیح انسونکه آتی اصول ایله تصحیح
بو بیت آنجق قبیلنده کی صورتک تکمله سیدر کلدی پس
معناسی قسم رابعده کی ایکی صورتده هر بینک هر فرد
ایچون سهم صحیح استینه اصول سابقه المذکوره ایله تصحیح
ایلسون دیمکدر ومعلوم اوله که هر صورتک ذیلنده
غیر ذلک دینلوب آحاد بینک سهامی دخی تصحیح اولنمشدر
پس بو بیت بو محلده لاجل التنبیه ایراد اولنمشدر مسائل رد
بوراده تمام اولدی باب مقاسمة الجد سابقا ذکر
اولندیکه جد صحیح وار ایکن اخوة واخوات کرک لابوین
کرک لاب وارث اولمزلر امام اعظم رضی الله تعالی عنه قتنده لکن
امامین همامین قتنده جد صحیح ایله بنو الاعیان وبنو
العلات وارث اولمغین بینلرنده کیفیت قسمتی حتی قلدر بو بابده ذکر اولنمشدر
اکثر صحب وحضرت صدیق دیدیلر صدایله علی التحقیق
وارث اولمز قو بنو الاعیان ذکر انثی دخی لاحد باخوانه
ذاهب اولدی ابو حنیفه بوکا اتبع القول ذا به یعنی
حضرت ابو بکر واکثر اصحاب کرام مثلا ابن عباس وابن زبیر
وابن عمر وحذیفه وابو سعید وابی بن کعب ومعاذ بن جبل
وابو موسی الاشعری وحضرت عایشه صدیقه رضی الله عنهم

اجمعين وبونلردن غيري نيجه اصحابك زيني ديديلر كه جدّ
صحيح وار ايكن بنو الاعيان وبنو العلات ذكرويا انثى
هيچ برسي وارث اولمزلر و امام اعظم حضرتلري بوكه ذهب
اولمشلردر و قاضي شريح و عطاء و عروة بن الزبير و عمر بن
عبد العزيز و حسن بصري و ابن سيرين و كبار تابعيندن
چوق كمسنه نك قوللري بودر و ائمه حنفيه نك اكثري قتنده
مفتى به بو قولدر و ارجح اولان بودر زيدا و لنيه خلافه سالك
هم امامان و شافعي مالك جملة قول زيده ذاهبلر
حضرت علي و ابن مسعود و زيد بن ثابت رضي الله تعالى عنهم
ديديلر كه جد صحيح حالنده بنو الاعيان دخي بنو العلات وارث اولورلر
و امامان يعني امام شافعي و امام مالك جمله سي مسلك زيده
ذاهب اولمشلردر بو اوچ صحابه نك مجموعي بر كلام مستقل
اولور وحصر اوچ بابه ما بعدي ايله بو مختصر كچي بنيله تمام
اولور آنسز في معنى اولمز بو جمله فصل اولندي و
معلوم اوله كه حضرت علي و ابن مسعود و زيد بن ثابت رضي
الله تعالى عنهم اگرچه جد صحيح حالنده بنو الاعيان و بنو العلات
وارث اولورلر ديو اتفاق ايتديلر لكن تفاصيل قسمتده
بينلرنده خلاف واردر و بو نظمده اقتداء للاصل مسلك
زيده اولان تفصيل ذكر اولنديكه امامان دخي بو مقاسمه قائل

اولدكـ

الوزن شايدكه اكثري تفصيل قسمتده مسلك زيده سلوك ايتمشلردر
كه قچن جد ايله قاله آنلر ثلث مال ايله مقاسمه دن
افضل جد ايله اعطا بس يعني قول زيد اولدر كه قچن
بركشي وفات ايدوب جد صحيح ايله آنلري يعني يا لابوين
و يا لاب اخي و يا اختني ترك ايلسه ايكي امركه بري ثلث
جميع مالدر بري مقاسمه در بو ايكي امرك افضلي نه ايسه آنی
اولادني جد ويرلور و مقاسمه شمودي بيان اولنور
بل بنه در معني مقاسمه نه اوله قسمتده جد بر اخ برينه
مقاسمه اولندكه جد بر اخ قردش برينه اعتبار اولنوب
موجود اولان اخ و اخته ضم اولنوب بر اخ دكلو حصه آله
بس سابقا ذكر اولنان افضل امرين بيلمك مراد اولنسه اگر
ميتك جدي ايله ايكي اخ ذكري قالسه ثلث مال ايله مقاسمه
ايكيسي برابردر اگر بر اخي قالسه ويا خود بر اخ ويا اخت
قالسه مقاسمه افضلدر و اگر ايكي اخدن زياده قالسه
ثلث مال افضلدر بر اخ ايله ايكي اخت حسابنده بردر
لو بالاخوان ايله بنو الاعيان اولوب اكر جد ده هب بركيسه
اوله جمله عدد اولوب بونلر الجد حصه سني اگر نظر
صكره خارج اولور لو باخواه هم اولور باقيسي بنو الاعيان
سابقا لعول الاخوانه ذكر اولنش ايديكه قچن اخ لابوين

بولنسه لاب اخوه و اخوات وارث اولمزلر بناء على ذلك
توهم اولنمیه که مثلا جد ایله بر اخ لابوین و ایکی اخ لاب
بولنسه مقاسمه افضل اولور نصف جد ویریله و نصف
آخر لابوین اخه ویریله لکن بو مسلک اصحابی بو مسئله ده
مقاسمه حسابنده لاب اخلری داخل اعتبار ایدوب جد ایله
جمادورت اخ فرض ایدرلر و بو فرض موجبنجه افضل اولان
جده ویرلکدن صکره اول ایکی اخ لاب اعتباردن اسقاط
اولنوب حصه جددن ماعداسی لابوین اخه ویریلور پس بو مسئله ده
جد ثلث جمیع مالی آلور زیرا ثلث مال مقاسمه دن افضل
اولور و لفظ ارجحه دن مراد جد جوق آلور توهم اولنور ایکن لاب اخو
اولادخل اعتبار اولنمغه سببیت ایله حصه جدی تقلیل ایتمه سیدر
لاب و ام بر اختی قاله مکر نصف کل آله یعنی فرض قدر
صکره بر شیء قالورسه ایمدی آنلر آله فی شکل آنی لاب اخوان
نته کم جد و اخت لابوین اوله آنلر ایله بیم لاب اختین
لاب اختانه دکری عشیر صحیح جمله اولدی یکرمیدن تصحیح
مکر لفظی ادات استثنا دریوقاروده خارج اولمزلر
لخوان کلامندن استثناء ایچوندر یعنی میتک لابوین
بر اختی ایله لاب اخواتی قالدقده که اخت لابوین فرضله
نصف آلوب صکره بقیه یه بیر وارث آخر الموب بر شیء قالورسه

آنی لاب اخوان آلور بو صورتده بنو العلات خارج اولمیوب
حصه دار اولورلر ایمدی مثلا اگر جد ایله بر اخت لابوین و
ایکی اخت لاب قالسه ظاهر بودرکه مقاسمه خیردر پس جد بر اخ
یرینه فرض اولنوب مسئله ده بش راس حکمنده اولمغله
مسئله بشدن اولور و جد ایکی آلور و اخت لابوین نصف
کل یعنی ایکی بوچق آلور لازم اولیجق بوچق کسری تصحیح
اولنمق ایچون تخریجی یعنی ایکی اصل مسئله یه یعنی بشه ضرب
اولنوب حاصل اولان اوندن جد درت آلور و اخت لابوین
بش آلوب باقی قالدقده ایکی لاب اخته بر مستقیم اولمز پس عدد
رؤس اختان یعنی ایکی حاصل مسئله یه یعنی اونه ضرب اولنوب
حاصل اولان یکرمیدن مسئله تصحیح اولور پس یکرمیدن جد
سکز دکوب و لابوین اخته اون دکوب باقی یکرمینک عشری
یعنی ایکی لاب اختانه دکوب هر بیرینه بر دکر و اخت لابوین
حصه سندن فرضی قدر عبارتی ایله تعبیر اولندیغی زیرا
زید رضی الله عنه قتنده بو مقوله یرلرده اخت لابوین و
یا اخت لاب جد ایله عصبه اولور الا مسئله اکدریه ده
اولمز نته کم عنقریب تفصیلا ذکر اولنور پس اختک
بولدوه آلدوغی کندینک فرضی کلیه بلکه مقدار فرضیدر
لاب اختی اگر بو مسئله ده بر ایسه که نسنه بولوبیلکس

اگر مسئلهٔ مذکورده لاب اخت ایکی اولسه بر اولورسه
اکا نسنه قالمیوب محروم اولور زیرا مسئلهده جد ایله بر اخت
لابوین و بر اخت لاب قالمش اولورسه مقاسمه خیر اولوب نصف
مال جده ویریلور و نصف آخر لابوین اخته ویریلور پس لاب
اخته نسنه قالماز **سؤال** اولنورسه که مسئلهده نیچون عول
اعتبار اولنمیه که حتی اخت لاب دخی حصهدار اوله **جواب**
اولدر که زید بن ثابت قتنده مسئلهٔ اکدریهدن ماعدا بو مسئله
برلرده اخت لابوین عصبهدر پس عول اعتبارینه مجال اولمز فافهم

بونلر اهل فرض اولورسه قریب فرضنی اوّل ایلیوب تعیین
بعده افضل امور ثلاث ویریلور جده اول نازنین

بونلره یعنی جد ایله اخوه یه کرک لابوین کرک لاب صاحب
فرض مقارن اولسه اول صاحب فرضک سهمی تعیین اولنوب
بعده ذکر اولنان اوچ امرک خیرلوسی جده ویریلور مثلا کاه
بریسی مقاسمهدر بریسی ثلث ما یبقیدر بریسی سدس کل المالدر

اول احوالک بری مقاسمهدر زوج و جد و اخ ایله مثل

بو مسئلهده صاحب فرض که زوجدر اکا نصف ویریلوب
بعده مقاسمه خیردر زیرا مقاسمه صورتنده جد بر اخ حکمنده
اولمغله ایکی اخ قالمش اولورسه نصف آخر ایکی اخ بیننده
قسمت اولنسه هر بیته ربع وکذا ربع جمیع مالک ظاهر بودر که

سدس کل المالدن خیردر و ثلث ما یبقی بعد فرض الزوجیه
سدس کل المال اولورسه بو صورتده مقاسمه ثلث ما یبقیدن خیردر

بریسی اولدر ثلث ما یبقی اخوین لاخ و جد مثلا

بو مسئلهده صاحب فرض که جدهدر مسئلهٔ آتیهده اولوب
اکا سدس ویریلوب بعده ثلث ما یبقی خیردر زیرا ثلث
ما یبقی صورتنده جده سدس آلدقدن صکره باقی قلدی
بش اوچه مستقیم اولمیوب پس اوچ اصل مسئلهیه یعنی
آلتی یه ضرب اولنوب حاصل اولان اون سکزدن جدهنک
فرضی اوچ اخراج اولنوب بعده باقی اون بشک ثلثی که
بشدر جد الور باقی قلان اونی ایکی اخ دوردر دوردر
لاخت ایکی الور بو صورتده جد اون سکزده بش
سهم آلمش اولور اگر سدس کل السدا اون سکزدن اوچ آلمش
اولورسه ثلث ما یبقی سدس کلدن خیردر و مقاسمه صورتنده
جد بر اخ اعتبار اولنوب اوچ اخ ایله بر اخت اولور
و جدهنک فرضی که سدسدر مخرجی آلتیدن اخراج اولندقده
صکره بش قالور اوچ اخ ایله بر اخت یدی اخت حکمنده
اولمغله عدد رؤسلری یدی اولوب یدی یه بش مستقیم
اولمیوب بینلرنده مباینت اولمغین یدی اصل مسئلهیه
یعنی آلتی یه ضرب اولنه حاصل اولان قرق ایکیدن فرض

جدّه یعنی بری اخراج اولنوب باقی قلان اون بشدن جدّ
اون و ایکی اخ بکرجی بر اخت بش آلور ولاجل الاختصار
ایکیسی دخی تنصیف اولنوب بکرجیه سهمدن بش سهم المشی اولور
و خفی دکلدر که اون سکزده بش آلوب بکرجیه دن بش الفدن
خیردر بس ثلث ما یبقی مقاسمه دن دخی خیردر ذکر تحقیق
تام مراد اولدیسه ایکی مخرج که بری اون سکز و بری قرق ایکی
در بینلرنده موافقت بالسدس وارددر بس بریتک سدسی
آخره ضرب اولنوب یوز سکزجی آلتی حاصل اولدیسه یوز سکزجی
آلتیدن مقاسمه صورتنده جدّ بکرجی بر جدّ اوتوز ایکی
اخ آلتمش اخت اون بش آلور سدس کل صورتنده جدّ بنه
بکرجی بر جدّ دخی بکرجی بر آلور باقی قلان سکسن درت ایکی
اخ ایله بر اخت بینلرنده للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم
اولنور ثلث ما یبقی صورتنده جدّ بنه بکرجی آلوب باقی یوز
بشک ثلثی که اوتوز بشدر جدّ آلور بقیه یعنی یتمش بنه ایکی
اخ ایله بر اخت بینلرنده للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم اولنور
ایمدی یوز بکرجی آلتیدن اوتوز بشکه ثلث ما یبقی اولور خیردر موجب
مقاسمه ولان اوتوزدن و سدس کل اولان بکرجیه بردن
بر سهم اولدی سدس کل المال ایکی اخ بنت جدّ جدّه مثال
حصّهٔ بنت یعنی نصف حصّهٔ جدّ یعنی سدس ایله مختلط

اولمغین

اولمغین مسئله آلتیدن اولوب نصفی و ربع ایله سدسی بر
چقدقدن ایکی قالور اکر جدّ بو صورتده ثلث ما یبقی آلورسه
ثلثان سهم آلمش اولور اکر مقاسمه اعتبار اولنورسه جدّ ایله
ایکی اخ مجموعی درت اخ اولورلر بعد الفرض باقی قلان ایکی
دن اوچده ثلثان ذکر سدس کل المال که بر سهم کامل اولور
مقاسمه دن و ثلث ما یبقی دن خیردر ذکر تحقیق تام مراد اولور ایکی
اون سکزده سدس کل اوچدر حصّهٔ مقاسمه ایکیدر ثلث ما
یبقی دخی ایکیدر و اوچ ایکیدن بلا شک خیردر
ثلث باقی اوله جق خیر مخرج ثلث آویا قیده ولاز بیته صحیح
مخرج ثلثی ضرب قل فی الحال مسئله اصلنه کم بوله کمال
ثلث باقی خیر اولدوغی یرده اکر اول باقینک ثلث صحیح
بولنمزسه یعنی اوچه تقسیم اولندقده کسر لازم اولورسه تتمیم
ثلث ما یبقی خیر اولدوغنه تصحیح اولنان مثال سابق کبی بوندن
مخرج ثلث که اوچدر اصل مسئله یه ضرب اولنوب حاصل ضربدن صحیح اولور
قال بسته زوج ام و بنت و اخته جدّ سدس کل اولور افضل و انه
اون اوچه مسئله اولور عائل اضعه صحیح ندر قال الحاصل
نتیجک سهمی ربع ایله امک سهمی سدس مختلط اولمغین مسئله
اون ایکیدندر بنت نصف یعنی آلتی آلوب و زوج ربع
یعنی اوچ آلوب و ام سدس یعنی ایکی آلوب جدّ ایله اخته باقی

قالور ایمدی مقاسمه اعتبار اولنورسه اول بردن لاخته ثلث
جدّه ثلثان ذکرا کرثلث ما یبقی ویریلورسه جدّه اول بر باقی
دن ثلث ذکر اکر سدس کل ویریلورسه مسئله اون ایکیه
عول ایدر وجدّه ایکی سهم صحیح ذکر ایسه سدس کل اخر ده ایدی
اوز اوچه بنت ایکی آلور زوج اوچ آلور ام ایکی آلور
جدّه دخی ایکی آلور اخت عصبه اولمغین محروم اولور
مسلک زیدی بو یله ایله بو یله که قچن جدّ ولاخت میّت ایله
لابوین وام یاخود لاب اولیجق لاخت فرض اهلی ایله مطلق
زید بن ثابت رضی الله عنه حضرتلرینک مسلکی اولدر که جدّ ولاخت
جمع اولسه اول اخت کرک لابوین کرک لاب عصبه اولور صاحبة
الفرض اولمز نته کیم بو قارو ده مرارا تنبیه اولنمشدر بیت
ثانینک مصراع اولی عقبنده کی لاختی لفظنک قیدیده
بکر اول اکدریه ده کائن قالدی لاخت ایله زوج وام ده
یعنی مسئله اکدریه مسلک سابقدن مستثنادر یعنی لاخت
بو مسئله ده صاحبة الفرض اولور ابیات آتیه ده انشاء الله
تحقیق اولنور مسئله اکدریه اولدر که بر خاتون وفات
ایدوب زوجنی وامنی وجدّنی ولاختنی ترک ایلیه ولاخت کرک
لابوین کرک لاب برابردر کائن لفظی اشاعه به مرهوندر
اله ام ثلث وزوج نصف اولادم جد سدس لاخت نصف اخرم

صکره آلتیدن نصفی زوجه ویرلور ثلثی امه جدّ ایله لاخته مقسوم ایت
لاخته ویر ثلث وجدّه ویر ثلثانی حتی فرضلرینه ایکیه ضرب ایت
اهل فرض اولورلر اولاخت وجدّ ده صکره تعصیبه قلب اولنور
اصلی تشنیه ایله ویر عولی صکره تصحیحی دن اوله کی
بو مسئله ده زوج نصف وام ثلث وجدّ سدس ولاخت نصف
آلور لکن جدّ ولاختک سدس ونصفی آنلردن آلوب
جمع وضم ایلدکدن صکره اول مجموعی جدّ ولاخت بینلرنده للذکر
مثل حظ الانثیین قسمت ایدوب لاخته ثلث وجدّه ثلثان
ویرمک کرکدر زیرا که جدّ برادر حکمنده اولور پس ایمدی لاخت وجد
اولاد ایکیسی دخی صاحب فرض اولور مسئله آلتیدن طقوزه
عول ایلیوب طقوزدن زوج اوچ وام ایکی لاخت اوچ جدّ بر
آلوب ثانیا جدّ ولاختک بر ایله اوچ یعنی درت آلتوب بونده
آنلرک ایکیسنه اثلاثا قسمت اولنمسی مراد اولدقده عدد
رؤسلری اوچ ایله سهملری عدد درت بینلرنده مباینت اولمغین
اوچ مجموع اصل وعوله یعنی طقوزه ضرب اولنوب یکرمی یدی
حاصل اولوب تصحیح مسئله یکرمی یدیدن اولور پس یکرمی یدی
دن زوج طقوز ام آلتی لاخت طقوز جدّ اوچ آلور لکن صکره
لاخت وجددن سهملرینک مجموعی یعنی اون ایکی کره آلنوب
اثلاثا قسمت اولنوب سکزی جدّه دردی لاخته ویریلور پس لاخت

وجهاً صاحب فرض اولدقلرندن صكره عصبه قلنورلر سؤال
اولنسه كه نيچون اخت مسئلهٔ سابقه ده صاحبة الفرض
قلنمادی و مسئلهٔ اكدريه ده صاحبة الفرض قلندی
جواب اولدر كه مسئلهٔ سابقه ده بنت بولنماغله اخت
عصبه اولمشدر صاحبة الفرض قلنماغه امكان يوقدر اما مسئلهٔ
اكدريه ده اخت صاحبة الفرض اولمزسه ايجاب تعصيب ايدرسه
سی يوقدر حق حقيقی اولدر كه اشبو مسئلهٔ اكدريه ده
ملكه زيد اولدوغه اگر اخت تعصيب اولنورسه محرومه اولور بس
ابتداءً صاحبة الفرض قلنوب بطريق العول حصه دار اولدی
انتهاءً عصبه قلندی زيرا حال سابقی اوزره ابقاء اولنورسه
اخت سهم جدك اوچ مثلی الور لازم كلور بو ايسه جائز دكلدر
والحاصل زيد بن ثابت جد ايله اختی تعصيبه واجب دكلدر
بلكه مجرد اختی وارثه قلمامق ايچون بو تعصيبی ايجاب حرمان ابديسه
صاحبة الفرض قيلدی لكن اگر اختك عصوبتن ايجاب
ايدن شی آخر وار ايسه مسئلهٔ سابقه ده كی بنت كبی
آنی اخت صاحبة الفرض قلماغه امكان اولمادوغی
اجلدن عصبه اولوب محرومه اولمق لازم كلور فتفكر
تا منی اكدريه ايله نيچون اولندی جاری زوج بنی اكدر
بو مسئله يه اكدريه تسميه اولندی زيرا بنی اكدر قبيله سندن

برخاتون وفات ايدوب ذكر اولنان ورثه يی ترك ايلدی عين مسئله
زيددن سؤال اولندقده مسلكی نيجه قسمتی مشتبه اولدی
بو مسئله اول قبيله يه نسبت اولندی دخی وجه تسميه ده نيچه
اقوال وارددر شرح شريفيه و غيريده تفصيلاً مذكوردر
كلسه اخ جای اخته يا اختان عول ايله اكدريت اوله زائل
يعنی مسئلهٔ اكدريه ده بر اخت يرينه يا بر اخ اولسه يا خود
ايكی اخت اولسه اشبو ايكی صورتده هم عول بولنمز هم اكدريت
بولنمز اما اولده يعنی بر اخ اولدوغی صورتده عول بولنمادوغی
زيرا جد ايچون سدس كامل حاضردر و مسئله آلتيدندر نصف
فرض زوج يعنی اوچ و فرض ام يعنی ايكی اخراج اولندقدن صكره
باقی كه سدس كاملدر فرض ايله جد الور اخ ايسه محروم برشی قالمز
و اكدريت بولنمادوغی زيرا اخ عصبه در صاحب الفرض
قلنمسی ممكن دكلدر كه ايجاب عول ايله اكدريته مؤدی اوله
و اما ثانيه ده يعنی ايكی اخت اولدوغی صورتده عول بولنمادوغی
زيرا مسئله ينه آلتيدن اولوب فرض زوج يعنی اوچ و فرض
ام يعنی بر اخراج اولندقدن صكره جد فرضی الوب اختانه
بر قالور بر ايكيسينه مستقيم اولمامغين عدد رؤسلری يعنی
ايكی اصل مسئله يه ضرب اولنوب اون ايكی حاصل اولور پس
مسئله اون ايكيدن صحيح اولور اختاندن هر برينه بر سهم

قدر اولوب عول لازم کلمز واکر ترتیب بولنماد عجز نیز ازهر حضرتلرینک
اسلوبی بو صورتده مستقیمدر **باب المناسخة**
قسمت اولنمادین اولنسه بعض سهام بینهم میراث اولور مناسخه نام
مناسخه مفاعله صیغه سیدر نقل وتحویل معناسنه اولان
نسخدن مأخوذدر واهل فن اصطلاحنده بو کلمه مراد
بعض ورثه قبل القسمة وفات ایتمکله موروثندن
نصیبی کندینک وارثلرینه انتقال ایتمکدر •
فرض اولسیدی برکسه نیجه کس سهم وفات ایتسه بربر آنلردن
نیجه قرابتی قالسه هر برینک دکمه حصه سی اکر برینک
اکر بر کشی وفات ایدوب ترکه سی قسمت اولنمادین ورثه سندن
بری وفات ایتسه یعنی اکر میت ثانی ورثه سنک جمیعی
میت اول ورثه سندن ومیت ثانی اخراجندن صکره باقیلرک
عینی اولوب ومیت اولکی قسمتک طریقی میت ثانیدن متغیر
اولمزسه قسمت واحد ایله اکتفا اولنور مثلا میت اولک
بطن واحددن ابناء وبناتی قالوب بعده ابناندن بری
وفات ایدوب ذکر اولنان لوبی برادر وایکی اخوتی قالوب
بو ایکی بنتک مذکورلردن غیری وارثی اولمسه میت اولک
ترکه سی دفعة واحدة برادر ایکی اخت بیننده للذکر مثل حظ
الانثیین ارباعاً تقسیم اولنور تکریر قسمت اولنمز زیرا بی

فائده

فائده در اکر جمیع مذکورلر باقی معهودک عینی اولمزسه کم نوع
وجوه محتمله چوقدر ویاخود عینی اولوب لکن قسمتک طریقی
متغیر اولورسه آنلرده قسمت اصولی کیفاً وکماً انسبدر آیات آتیه ده
بیان اولنور ومیتی ایکیدن اکثر اولدقده تخصیصلری غیر معین ایلیدن اولنور
اولمسه قسمت آخر واول بودر قسمتلر اصل الحل
یعنی صور معهوده نک قسمتنده اصل وقاعده واضحه
دیمکدر وبو در لفظی ابیات آتیه ده کی قواعده اشارتدر
میت اولک خصوصی آل ایله تصحیح مسئله فی الحال
یعنی میت اول مسئله سی قواعد سابقه موجبنجه تصحیح اولنه
اوله قدر انک اسهمی موصحح میت ثانی نک ابیات تصحیح
یعنی میت اول مسئله سی معلوم اولوب ورثه سنک سهامی متعین
اولدقده میت اولدن قطع نظر میت ثانی مسئله سی تصحیح اولنه
صکره قل سهم سابقه نسبت یعنی تصحیح ثانیه قسمت
یعنی میت ثانینک تصحیح اولندقده سهامی معتبر غور اولنوب
تصحیح ثانینک مجموعنه نسبت قسمت اولنوب بر کوره بله
مستقیم اولورسه اول فیها یعنی سهم مأخوذکز تصحیح ثانی
مجموعنه مساوی اولورسه ویاخود تصحیح ثانی مجموعندن داخل اولورسه
فیها وقسمت نیز مستقیم اولور هرکز بو صورتده
ضربه احتیاج اولمز **اولمیوب کر موافق اوله اکا**

وفق تصحيح ثاني ضرب اولنسه كمال تصحيح اوله اول
كرميا بين اولعدسه ضرب اولنه كمال تصحيح ثاني اولنه

يعني مستقيم اولمدوب انكسار اولدنم اولنجي شوز خالي دكلدر كه
سهام خود منكسر تصحيح ثاني مجموعنه يا موافق اوله يا مباين اوله اكر موافق
ايسه تصحيح ثانينك وفقي تصحيح اولك كلنه ضرب اولنوب اكر مباين
ايسه تصحيح ثانينك كلي تصحيح اولك كلنه ضرب اولنور
اولدى محصول ضرب تصحيح بين مخرج ولمتقاى مسئلتين

يعني تصحيح ثاني وتصحيح اول وجه مشروح اوزره بربرينه
ضرب اولندقدن حاصل ضرب اول ايكي مسئله مجموعنك مخرجي
وهم ايكيسنك ملتقاسيدر مثلا خاتون وفات ايدوب زوجي
وبنتي وامي تركه ايدوب بعده زوج مذكور وفات ايدوب زوجه
سني وابني والمعتق تركه ايدوب بعده بنت مذكوره وفات
ايدوب ايكي ابني وبنتي وجده سني تركه ايدوب بعده اشبو
جده كه ميت اولك امي ايدي وفات ايدوب زوجني وايكي ابويني
اخلافي تركه ايدوب وميت اولك تركه سي هيچ بر طبقه قسمت
اولنموب حالا بطريق المناسخه قسمت مراد اولنسه كركدر كه
اولا ميتك مسئله سي اعلام قطع نظر تصحيح اولنه ايمدي
ميت اولك اصل مسئله سي اون ايكيدن ايكن رد ايله اون مسئله
بطريق الرد اوندن التيدن تصحيح اولنه بش اوندن التيدن حصه

زوج دورت وحصه بنت طقوز وحصه ام اوچ اولور
وميت ثانينك اصل مسئله سي وهم تصحيحي دورتدن اولوب حصه
زوجه بر حصه ابنك ايكي حصه ام بر اولور وميت ثالثك
اصل مسئله سي وهم تصحيحي التيدن اولوب حصه جده بر
حصه ابنين دورت وحصه بنت بر اولور وميت رابعك
اصل مسئله سي وهم تصحيحي دورتدن اولوب حصه زوج
ايكي وحصه اخوين ايكي اولور ايمدي تصحيح اول اون التي
ده ثاني دورتده ثالث التيده رابع دورتده اولديغي
معلوم اولدقده تصحيح اولده سهام زوج يعني دورت تصحيح
ثانيه مساوي ومستقيم اولمغله تصحيح مجموع مسئلتين دخي
اون التيده اولور بعده اون التيده سهم بنت يعني طقوز
تصحيح ثالثه يعني التيه مستقيم اولميوب لكن بينلرنده موافقت
بالثلث اولمغين تصحيح ثالثك وفقي يعني ثلثي يعني ايكي
تصحيح مجموع اوله يعني اون التيه ضرب اولنوب اوتوز ايكي
حاصل اولوب بش تصحيح مجموع ثاني اوتوز ايكيدن اولور
بس مسئله اولاده حصه زوج سكز حصه بنت اون سكز
حصه ام التي اولور كذلك مسئله ثانيه ده ورثه زوج
حصه سنده دخي ايكي ضرب اولنوب هر بري مضاعف اولور
بعده سهم بنت اولان اون سكز تصحيح ثالث يعني التي

تصحيح مجموع ازلر ايكيسنه لفظا اولور
لفظا مجموع كل صنف دكلميدر كه
مجموعك صنفلرندن هر
نظائره سه

داخل اولمغله سهم مذکور اکا مستقیم اولوب تصحیح مجموع
ثانی اولور اوتوز ایکی یعنیه تصحیح مجموع ثالث اولور بس
مسئلهٔ ثالثه ده اون سکزدن حصهٔ ابنیه اون ایکی حصهٔ
بنت اوچ حصهٔ جده اوچ اولور بعض جدهٔ مذکوره نک میت
ثالثدن حصه سی اوچ ایله میت اولدن جهة الامومة
حصه سی آلتی ایدی بونه ضم اولنوب جمله سی که طقوز اولور
تصحیح رابعه یعنی دورده مستقیم اولیوب بینلرنده مباینت
اولمغین تصحیح رابعک یعنی دردک کلی تصحیح مجموع
ثالثک یعنی اوتوز ایکینک کلنه ضرب اولنوب ضرب اولنوب
یوز یکرمی سکز حاصل اولور بس مسئلهٔ رابعه ده تصحیح مجموع
رابع اشبو یوز یکرمی سکزدن اولور ایمدی جده نک حصه
سنک مجموعی طقوزه تصحیح رابع یعنی درت ضرب اولنوب
حاصل اولور اوتوز آلتیدر زوج اون سکز و ایکی اخ
اون سکز آلور و میت رابع اخ موتی اولوب بونده صکره
تصحیحه احتیاج اولمامغین تصحیح مناسخه یوز یکرمی
سکزدن اولور و بونده اقدم اوتوز ایکی مخرجندن اخذ
اولنان سهام دورده ضرب اولنوب هر بر مخرج اجزا
یعنی تصحیح مناسخه یه انتقال ایلر و معلوم اوله که بو مثال
صورت استقامتی و صورت موافقی و صورت مباینتی

مشتملدر

مشتملدر بس اوچ نوعه مثال اولدی و استقامتک هم
بطریق المماثلة اولدیغی و هم بطریق المداخلة اولدیغی
مشتملدر بس بو طریقله درت نوعه مثال اولور
صکره قل ثانی اولی اسهم آل اوفقه وبه ضرب قل فی الحال
بالوفق فی بس تصحیح وفق و یا کل ثانی تصحیح
یعنی میت اولک وارثلرینک تصحیح اولنان سهملرینی آلوب
آنی عددوبه ضرب قل یعنی تصحیح ثانی یه ضرب ایله دیمکدر
وعدد وفق ایله نه مراد اولندوغی بیت ثانی ایله بیان اولنمشدر
و ثانی تصحیح عبارتنک اضافتی بیانیه در تصحیح ثانی دیمکدر
صکره قل فی ثانی موتی اسهم جمله ایلیوب احصا
شو فای ثانی سهمند [illegible] وفقها بالکله اوفق ضرب بس
یعنی میت ثانی وارثلرینک تصحیح ثانیه دن سهملرینی معلوم
ایتدکدن صکره میت ثانینک میت اولدن انتقال ایدن
سهملرینک یا وفقنه و یا کلنه ضرب ایت دیمکدر اکر اول
سهم معلوم ایله میت ثانینک سهمی بیننده موافقت
وار ایسه وفقه ضرب اولنوب اکر مباینت وار ایسه کلنه
ضرب اولنور استقامت صورتی محتاج بیان اولمغین
ایمدی حاصل ضرب مذکوره میت ثانی وارثلرینه سهم [illegible]
ثالث و رابعنه موتانک بو طریقه کما مضی انک

تصحیح [illegible]

یعنی اول مخرج لعینه اولنه کله مصحح اولکه بر بنه
جای ثانیده ثالث طوقوزدن رابع خامسک بر بنه کله
خامس و سادس اولنلره ... جمله سنده اساس
یعنی میت ثالث و رابع وار ایسه مثال سابقده کی کبی طریق
مذکور اوزره تصحیح اولنور یعنی ثالث ثانی مقامنه تنزیل اولنور
رابع دخی ثالث مقامنه تنزیل اولنور کذا وکذا الی نهایت بولنه
وبالجمله طریق سابق الذکر کما ینبغی فهم اولنسه هر قنده ده
استعمالی معلوم اولور و هر قنده ده مقایسه ایله تصحیح اولنور
باب توریث ذوی الارحام ذوی الارحامک نیجه نفس
وراثتلرینده اختلافات اولوب و هم وراثتلرینه قائل اولنلر
قسمتده دخی کیفیت وراثتلرینه نیجه وجهله اختلافات
اولمشدر لفظ توریثه ذکر اولنمشدر رحم لغتده قرابتدر
عصبه اولمیسه هم اهل سهام اولمیه اهل نسب ذوی الارحام
یعنی اصطلاح شرعده ذوالرحم اول کمسنه در که
میته نسب جهتندن علاقه سی اوله لکن اهل فرض و عصبه اولمیه
انلری توریث ایتدی خیار صحب اولوب امام ایلدیلر اکثر دخی
اصحاب کرامدن حضرت عمر و علی و ابن مسعود و ابو عبیده
و معاذ و ابو الدرداء و ابن عباس رضی الله تعالی عنهم اجمعین
ذوی الارحامی توریث ایتدیلر و هم امام اعظم و امام ابو

یوسف و امام محمد رحمهم الله دخی کذلک شافعی زید اولوب ایتدی خلاف
زید بن ثابت رضی الله عنه ذوی الارحام ایچون هر کز میراث یوقدر
دیمشدر امام شافعی دخی کذلک اکر وارث قلمزسه
بو وجهله تقسیم اولنور جمله ذو رحم اولدی چار اصناف
اولا منتمی الی المیت فرع بنت ابن فرع بنت اولد
ذوی الارحام دورت صنفدر صنف اول اولدر که میته
منتمی یعنی منسوب اوله یعنی میتک فروعی سلسله سنده
اوله مثلا قزی اولادی کبی دخی اوغلی قزی اولادی کبی
ثانیا منتماسی موتانک فاسد جد و جده سی آنک
صنف ثانی اولدر که میته منسوب اوله یعنی میت
انک فروعندن اوله مثلا جد فاسد کبی و جده فاسده
سی کبی منتما بوراده صیغه مفعول اوزره در منسوب الیه دیمکدر
ثالثا منتمی الی الابوین رابعا منتمی الی الجدین
صنف ثالث اولدر که میتک ابوینه منسوب اوله مثلا
میتک ابوینی و یا ابوینک قرنداشی قزلری کبی و میتک امی قرنداشنک
اوغللری و یا قزلری کبی و بونلردن هر برینک فرعی کبی و ان
سفلوا صنف رابع اولدر که میتک جد و جده سنه منسوب اوله
اعمام عم کبی و فرعی کبی و خی عم کبی کیف کانت و فرعی کبی و دخی خال
و یا خاله کبی کیف کانا و هر برینک فرعی کبی و فرعی ... لکن نظام

نقل اولندی محمد بن حسن بو یله روایت امام اعظمدن
اولدی بو جا صنف ایچنده اجب صنف ثانی فرع علوا اقرب
صکره اولانلردر واگر سفلوا صکره ثالثلردر واگر نزلوا
بعده رابعیلر اولدیغی تمام اشبو اصنافک ترتیبنده و
بعضنک بعض اوزرنده تقدیمنده روایات مختلفه اولمغین
بیانه شروع اولندی پس معلوم اوله که ابو سلیمان وعیسی
ابن ابان روایتلریله امام محمددن اولدخی روایت ایلدی
امام اعظمدن که بو درت صنفک ایچنده میته اقرب دخی
وارثده جمله ده اقدم صنف ثانیدر واگر علوا واگر صنف
ثانیدن هیچ بر فرد بولنمزسه صنف اول اقدم اولورسه وان سفلوا
واگر بو ایکی صنفدن بر فرد بولنمزسه صنف ثالث اقدم اولور
وان نزلوا واگر بو اصناف ثلاثهدن بر فرد بولنمزسه صنف
رابع افرادی وارث اولور پس اصناف اربعه بو وجهله
تمام اولور لکن [illegible] روایتی دخی وار ایدی امام
اعظمک اوله ترتیبی بو سخه جامع اول وثانی ثالث ورابع
عصباته عدیل اوله مثلا بو اصحابک بو نکلهده فتوی
دخی معلوم اوله که امام ابو یوسف وحسن بن زیاد روایت
ایتدیلر امام اعظمدن دخی ابن سماعه روایت ایتدی امام محمد
دن اول دخی روایت ایتدی امام اعظمدن که اصناف اربعهنک

ترتیبی اول وثانی ثالث ورابع مصرحدر جامع اوله یعنی مقدم
صنف اول افرادی اقدم اوله بعده صنف ثانی افرادی بعده
صنف ثالث افرادی بعده صنف رابع افرادی اولی وارث اوله پس جمله
اصناف اربعهنک ترتیبی عصبه بنفسهده ذکر اولنان اصناف اربعهنک ترتیبی
کبیدر وبو قول اصحدر ومفتی بهدر تفصیلی شرح شریفیه وشرح [illegible] ده در
بل المیتی ایلدیلر [illegible] اب ولم اوزرنه ثالثی اقدم
امام ابو یوسف وامام محمد رحمهما قتلرنده ابام که صنف ثانیدندر
انک اوزرینه صنف ثالث افرادی مقدم اولور فصل
فی الصنف الاول بو فصل صنف اولک بیاننده در
ارثه اولی بو صنف اولدر میته اقربا اولی نیدر پس
طوتدیلر بنت بنت بنت اولی بنت بنت ابنی اوسنه مثلا
اشبو صنف اولده بنیجه کس بولنسه میته درجهده اقرب
اولان ارثه اولی اولور مثلا بر کشی وفات ایدوب بنت بنتی
دخی بنت بنت بنتی ترک ایلسه جمیع ترکه لی بنت بنت
الور زیرا میته انک بیننده واسطه بردر بنت بنت
ابن لو سطه سی ایکیدر پس اقربیسی اودر پس میراثه اولیدر
قربده جمله مستوی اولیجق ولد وارث اولور احق
اگر بو صنفدن اولان ورثه درجهده برابر اولورلرسه
ولد وارث میراثه احق اولور مثلا میتک بنت بنت ابنی

دخی ابن بنت بنتی فالسبب بنت ابن صاحبة الفرض ووارثه
اولمغین بنت بنت ابن ولد وارث اولمغله جمیع ترکه‌یی احراز
ایلدی وبنت بنت نه صاحبة الفرضدر ونه وارثه در پس
ابن بنت بنت ولد وارث اولماز پس اوتله برنسنه الیماز و
الحاصل اولاً اعتبار اولنان مرجح قرب درجه در وثانیا
ولد وارث اولمقدر دیلکی شروح عربیه ده مذکوردر
اولمسه کر تفاوت مذکور متساوی اولوب بکل الوجوه
یعنی درجه قربده تساوی اولدقده اولاد وارثه ده اکر تفاوت مذکور
بولنمز ایسه یعنی جمیعسی ولد وارث اولمز ایسه یاخود جمیعسی ولد وارث اولور ایسه
بونلره یعقوبله حسن دیدیلر بی اصول اولنور فروعه نظر
ذکر انثی تفاوتی الحوح اولور ابدان فرعه ایجون
یعنی من کل وجه برابر اولدقلرنده امام ابو یوسف وحسن بن زیاد
اصوله نظر ایتمیوب ایجون ابدان فروعه نظر ایدوب ترکه‌یی
فروع بیننده للذکر مثل حظ الانثیین قسمت ایدرلر
اصولک ذکورة وانوثة تفاوتنه اعتبار ایتمزلر
وبو قسمت امام اعظمدن روایت شاذه ایله مرویه در
دیر محمد قال اول اصله نظر ذکر انثی برابر ایسه اکر
نی اصولی ایت فروعه قسمت مردود فرقی حکم ایذ کوفت
جوید برابر در کل ذکور واناث ایت اصولها فرعه قسمت

فرعه قید سهم اصلی بیان ایدن اولدر حکم خلاف بونلره عیان
یعنی وجوه سابقه ده هیبرابر اولوب بینلرنده هرکز
تفاوت بولنمیه ایجون امام محمد اولا اصوله نظر ایدر اکر اصولک
ذکورة وانوثة تفاوت بولنمایوب بوجهتدن دخی برابر ایسه
اول اصولی اعتباردن اسقاط ایدوب ابو یوسف کبی فروع
فروعه قسمت ایدر وذکر وانثی تفاوتی ایچون فروعه
مرعی طوتوب للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم ایدر
واکر اصولده ذکورة وانوثة تفاوت وار ایسه ترکه‌یی
اولا اصوله تقسیم ایدر بعد ازان هر اصلک سهمنی فرعنه
ویرر طریقه تقسیمی اشبو ابیات آتیه ده وشرحنده
وشکل آتی شرحنده علی وجه التفصیل بیان اولنور
پس کما ان معلوم اولان بیننده خلاف بو حقوله ماده لرده ظاهر
اولور وقسمتده بوده روایت امام اعظمدن ایکی روایتک اشهریدر
بنت بنت اولمسه ابن بنت ایله کر یا اولوقلو اندر برنی ایکی ذکر
اصولده اولا تفاوت اولمیوب بعده تفاوت اولدقده ماده
لردن بریدر میتک بنت بنتی وابن بنتی فالسه
اصولده ذکورة وانوثة تفاوت اولمغین اماماننک معلوماندر
قسمتده اتفاق ایدر ابتدا ایکی فرعه بیننده ابنه ایکی وبرلر
بعده بنت ابن بنتی ایله میتک ابن بنت بنتی اوله

بونن یعقوب ایله حسن دیدیلر مالی اثلاثا ایکی فرعه اولدر
ثلثی آکا ابن بنت بنتی دور ثلثانی ابن بنت بنتی اولور آکا
یعنی اکر میتک بنت ابن بنتی دخی ابن بنت بنتی قالسه امام
ابو یوسف و حسن بن زیاد دیرلرکه تفاوت اصولنه نظر
ایتیوب ترکه یی ابتداء ایکی فرعنه قسمت ایدرلر بنت ابن
بنته ثلث ابن بنت بنته ثلثان ویریدلر و قس علی هذا
بلکه امام محمد قسمتی بطن مختلفده اولان اصوله قسمت ایدوب
بطن اولده وفاقنه نظرا بنت ابنه [illegible] بطن ثانیده [illegible]
حصه بنته [illegible] ثلثان [illegible] ثلثی ویره ابن بنت بنته [illegible]
امام محمد ابتداء اصولنه نظر ایدوب بطن اولده ایکی بنت
بولنماغله و [illegible] اولماغین آنی اعتبار ردده اسقاط
ایدوب بعده بطن ثانیده اختلاف بولنماغین ابن بنته
ثلثان بنت بنته ثلث ویروب [illegible] هر بریسنک حصه سنی فرعنه
ویرر بنت ابن بنته ثلثان و ابن بنت بنته ثلث ویرر و قس علی هذا
اولسه اولاد بنات یعنی اکر متخالفه بطونده اناث و ذکور
[illegible] اقتسام [illegible] ابطن [illegible]
[illegible] ایکی طایفه قلنور ذکر ایله اناثی آنکلرده
اولان اسهام ذکوری [illegible] ایله اولاد بنته آنی قسمت
[illegible] کالاول قد ایکی طایفه بونده دخی کل

بعضدن اسهم اناثنه ثم عمل طریقه اقدم
بو بابده قول بو بایله [illegible] ولنجه تمام بطون اصولده تعدد اولنجه
امام محمد دن قسمت نوعی صعوبت اوزره اولغین
تکرار بیان اولنور بعضی رجال عظیم ایراد اولندی
یعنی اولاد بنات یعنی بطون متخالفه اولسه بطون اصولده
اولنه نظر اولنه اکر توافق اوزره ایسه تجنس کبی بطن ثانی
نظر اولنه اول دخی توافق اوزره ایسه کالاول بطن آخره
انتقال اولنه بر بطونده اختلاف کوروله اول فرق اولاد
ترکه بینلرنده للذکر مثل حظ الانثیین قسمت اولنور
بعده اول بطنده اولنلر ذکور و اناث ایکی طائفه قلنور
بر طائفه ذکور سهامی [illegible] خاصة انلرک فروعی بطون
اول بطن اختلاف سهام مذکوره للذکر مثل حظ الانثیین
قسمت اولنور بو فروع دخی کالاول ایکی طائفه
قلنور سهام ذکوری نهایتده کی فروعنه ورثه
قسمت اولنه بعده اوه سهام اناثه دخی طریقه
موصوفه ایله عمل اولنه یعنی آنلرک سهامی دخی
هر بطن اختلاف طائفتین قلینا [illegible] تا
نهایتده اولان فروعنه ورثه تقسیم اولنه
اولدی بو صحیح بو صورتده تمام

اصل المسئلة من ... وتصح من ...

اشبو شکلک جوانب اربعه سنده تحریر اولنان ...

اکثر شروح سراجیه ده بیان اولنان احتمالات ذکر اولنمدیغی معلوم

اولدیکه اشبو صورتک جوانب اربعه سنده که کتب سراجیه

کتبنده سطور اولوب تحتنده کی بطونده یا آلتیدن یا افرادلکیدن

نهایت بولوب اول مرتبه نهایتدن اولندی ویا اولادی حکم

اولنور اوزره مستحق ترکه اولورلر وآنلردن فروع ایله تعبیر

اولنور وآنلرک فوقنده اولان بطون متعدده ده اصول

ایله تعبیر اولنور پس امام ابو یوسف رحمه الله فروعه نظر

ایدر شکل مسطورده عرضا کچیلن ایکی احتمالدن کی هر برنده

عدد فروع افراد ایکی اولوب طقوزی بنت واوچی ابن واقع

اولشدر مسئله یی افرادبشدن اعتبار ایدوب طقوزی بنتلر

اوچی ابنلر فیه وطولا کچیلن کی کرک صعود وجهی اوزره

کرک نزول وجهی اوزره بالمقایسه معلوم اولور امام محمد بطنا

بعد بطن علی الترتیب اصول اعتبار ایتمکین اول عرضا کچیلن

ایکی احتمالک هر برنده مسئله التمشدن تصحیح اولنور بین

ایکی احتمالدن اول بطونده اصولده بنات وابناء اختلاط

اوزره اولمازجانبندن ابتدا ابن لم که سیدن شریف ده

وسائر شراحک اکثرینک آنی بو احتمالی یازمشلردر ایمدی

بطن اول مذکوره اولادی مسئله افرادبشدن اعتبار الی نوب

للذکر مثل حظ الانثیین بناته طقوز ابنا یه آلتی ویرلوب

ابناء ثلثه برطائفه مستقله فرض اولنوب حصه لری بنی بعنی

آلتی محفوظ طوتیلم صکره اول ابناء تحتنده بطن ثانی به

نظر اولندقده اختلاف بولنمایوب بطن ثالثه نظر اولندقده

ایکی بنت ایله برابر بولنمغی محفوظی بینلرنده قسمت ایدوب ابنه

اوچ بنتانه اوچ ویرمک کرکدر ابنک نصیبی اوچی

ازاسندن بطن سادسده فرعی بنته حرمان زیرا اول

ابنک شریکی یوقدر منفرد در بو خصوصده ملاک امر شریک

بولنماد وعندی بطون متوسطه کرک متفقه کرک مختلفه هپ

یکساندر تتمه کم سائر صورکه هربرنده وارد در وبعضلر

قنی ظاهر دیر بو محلده سید شریفک و کمال پاشازاده نک
و تابعلرینک کلاملرینه نظر وارد در نتکم لا یخفی علی الراجع
المنصف بعده اول ایکی بنتی بر طائفه مستقله قلوب تحتنده
بطن رابعه نظر اولنسه اختلاف بولنمایوب بطن خامسده
بر بنت و بر ابن بولنوب بنتنه بر ابنه ایکی و بر لعید بیش هر
برینک حصه سی بطن سادسده فرعنه و یرلیوب محل
بطن اولده کی ابناء ثلثه طائفه سنک فروعنه منتهی اولیجه
قسمتی عام اولدی بعده بنات تسعه دخی بر طائفه مستقله
اخری اولوب حصه لری اولاد طقوزی محفوظ طوتلمز اولی
بنات اثنا سنده بطن ثانیده اختلاف بولنمایوب و بطن
ثالثده التی بنت ایله اوچ ابن بولنوب بر ابن ایکی بنت حکمنده
اولمغله مجموعی اون ایکی بنت اولوب بیش محفوظ یعنی طقوز اولی
ایکی یه مستقیم اولمیوب بینلرنده موافقت بالثلث بولنما عینی
عدد رؤسک وفقی یعنی ثلثی که دورتدر اصل مسئله یه یعنی
اون بشه ضرب اولنوب التمشده حاصل اولوب تصحیح مسئله التمشدن
دن اولوب بیشی بقا بطن اولده کی ابناء ثلثه یه چونکه اون
بشده التی دکل ایدی حالا دورت اولدی التی یه ضرب اولنوب
یکرمی دورت حاصل اولوب و انلرک تحتنده محل قسمت
اولاد هر بطنده ضرب معهود اعتبار اولینا رق تا بطن

سادس

سادسده انلرک فرعی اولان اوچ بنته هر برینک
حصه بیشه دخی دورت ضرب اولنوب هر برینک حصه سی اوچ ایکن
اون ایکی اولور و هر برینک حصه سی ایکی ایکن سکز اولور و هر برینک
حصه سی بر ایکن دورت اولور بعده بنات ایچون محفوظ اولان
طقوزه دخی دورت ضرب اولنوب اوتوز التی حاصل اولور
بس انلرک ازالرینه بطن ثالثده اولانلره اوتوز التی قسمت
اولنور التی بناته اون سکز و اوچ ابنایه اون سکز دکیجک بنته
بنات و ابناء طائفتین قلنوب طائفه ابناء تحتنده بطن
رابعده بر ابن ایله ایکی بنت بولنوب اون سکزدن ابنه طقوز
بنتانه طقوز دکیجک حصه ابن اولان طقوز بطن سادسده
ازاسنده کی فرعی بنته ذکر بو محلده دخی شراح معهوده کلاملرینه
نظر وارد در نتکم مثلی سبق ایلدی و اول بنتان ازاسنده
بطن خامسده اختلاف بولنمایوب بطن سادسده بر ابن
و بر بنت بولنوب طقوزدن ابنه التی بنته اوچ ذکر و طائفه
بنات ستّ که انلر اون سکزده کی ایدی ازالرینه بطن
رابعده اوچ بنت و اوچ ابن بولنوب اون سکزدن اون ایکی
اوچ ابنه ذکور التی دخی اوچ بنته ذکور انلر دخی طائفتین
قلنوب طائفه ابناء ثلثه تحتنده بطن خامسده بر ابن
و ایکی بنت بولنوب نصیب ابن یعنی التی تحتنده فرعی بنته

ذكر ونصيب بنتين يعني آلتي تحتدن كي بنت وابنه ذكور
بنته ايكي ابنه دورت ذكر وطائفهٔ بنات ثلوث تحتندن بطن
خامس ابن ايكي بنت بولنور نصيب ابن يعني اوچ تحتندن
فرعي بنته ذكر ونصيب بنتين يعني اوچ تحتدن كي بنت وابنه
ذكور بنته ابنه ايكي ذكر بو احتمال اوزره كچلك بوراده تمام
اولدي اكر بو احتمالك جانب مقابلندن بنيه عرضا كچلك
مراد اولورسه بنه بطن اولدن اوچ ابن ايله طقوز بنت بولنور
مسئله اقربشدر اولور سن ذكور واناث طائفتين قلنور
صكره كالاول التمثن تصحيح اولنور بو احتمال نظيره احتمال
اولدر فرقلري تمامي بعد كلودركه ذكور واناث احتمال اولده
مختلطه دكلدر احتمال ثانيده مختلطه در واثناء تصحيحده
في الجمله تقدم وتأخر تفاوتي واردر بونكوردن غيري هيچ
بروجهله تفاوت يوقدر بعد ازان طولا كچيلدن ايكي احتماله شروع
ايدلم وجانب فوقدن نزولا كچلم ايمدي بطن اولده آلتي
بنات بولنور اختلاف بولنمايور بطن ثانيده نزولا بولنور
ابن ايله بش بنت بولنور مسئله يديدن اولور ابنه ايكي بناته
بش ذكر بعده ابنك شريكي اولميوب منفرد اولماغين نصيبي
ايكي ازاسندن كي بطن مختلفه دن تا اقرب ايكنجي بطنده فرعي
بنته ذكر وبنات فمن ازاسندن بطن ثالثده ابن ايله دورت

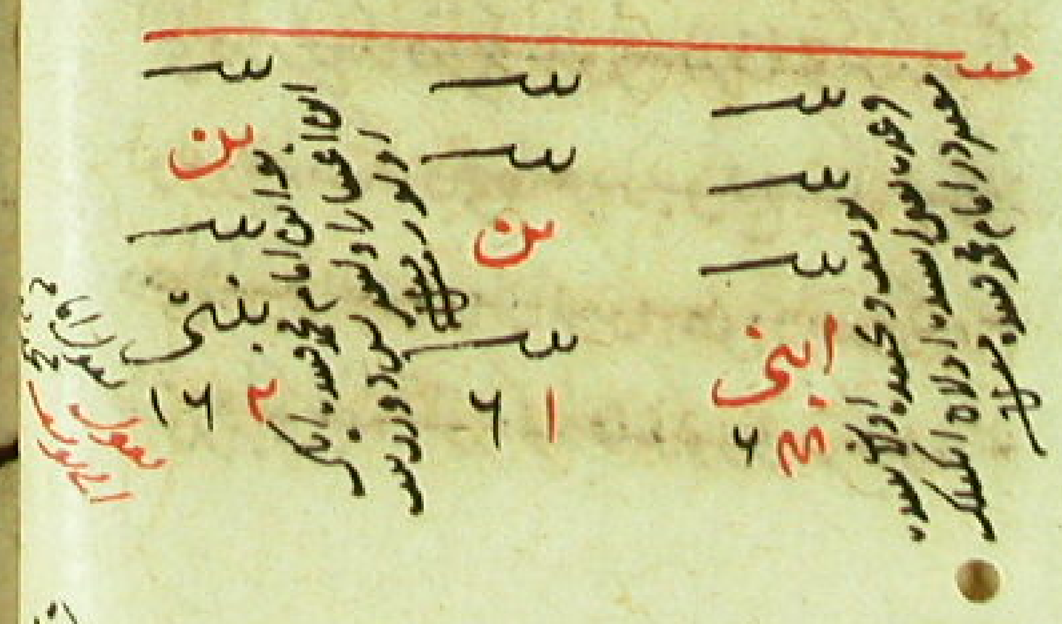
بنت

بنت بولنور اختصارا ظاهر ايكي بنت بر ابن حكمنده اولمغله
جمله سي اوچ ابن اولور بنات خمسك نصيبي يعني بشن اوچه
مستقيم اولميوب بينلرنده نسبت مباينت اولمغين عدد رؤس
يعني اوچ اصل مسئله يه يعني يديه ضرب اولنور حاصل
اولان يكرمي بردن مسئله تصحيح اولنور بعده بطن
ثانيده اولان ابنه چونكه يدي دن ايكي تخنني ابرير حاصل
اولان ايكي به دخي اوچ ضرب اولنور حاصل اولان آلتي اقرب ايكنجي
بطنده فرعي بنتك نصيبي اولور و بش بناتك نصيبي بشه
دخي اوچ ضرب اولنور اقربشده حاصل اولور صكره محل اختصار
اولان بطن ثالثده اقربشدر بو ابنه بش وبرد بنته اون
ذكر بو ابن دخي شريكي اولمغله نصيبي بش ازاسندن تا اون
ايكنجي بطنده فرعي بنته ذكر وبنات اربع ازاسندن بطن
رابعده ابن واوچ بنت بولنور آلتك نصيبي اولان اون
ابنه دورت واوچ بنته آلتي ذكر بو ابن دخي شريكي اولمغين
نصيبي دورت ازاسندن اقرب ايكنجي بطنده فرعي بنته ذكر
وبطن رابعده كي اول بنات ثلوث ازاسندن بطن خامس
وسادسده اختلاف بولنمايوب تا بطن سابعده ابن و
ايكي بنت بولنور ابن آلتك نصيبي آلتيدن ابنه اوچ وايكي
بنته اوچ ذكر وابنك شريكي اولماغين نصيبي اوچ ازاسندن

اوزره ایکنجی بطنده فرعی ابنه ذکر و بطن سابعده کی ایکی
بنت ازاسندن ثامنده و تاسعده اختلاف بولنمایوب تا بطن
عاشره ده بر بنت ایله بر ابن بولنوب بونلر انلرک نصیبی اوچدر
بنته ابنه ایکی ذکر وصفلری یعنی شریک اولمغین نصیبلری
اوزره ایکنجی بطنده فرعلرینه انتقال ایدر بوراده بو احتمال
دخی تمام اولدی بعده انلر اثنا عشره دن بو قارو صعود ایله
کلم ایمدی بطن اولده ایکی ابنله دورت بنت بولنوب ایکی
ابنله دورت بنت قدر اولش بر ابن اولمغین لاجل الاختصار ذکر
ایکی ابن بر رأس و دورت بنت بر رأس اعتبار اولنوب بناءً علی
ذلک هر برلرینه برده ذکوریتی ذکور و اناث طائفتین قلنوب
بعده ایکی ابن ازاسندن بطن ثانیده بر ابنله بر بنت بولنور
بس عدد رؤسلری اوچ اولوب ایکی ابنک نصیبی بر اوچده مستقیم
اولمایوب اوچ اصل مسئله یه یعنی ایکی یه ضرب اولنوب آلتی
حاصل اولوب بطن اولده ایکی ابنه اوچ و دورت بنته اوچ
ذکور صکره ایکی ابنک نصیبی وجهله ازالرینه بطن ثانیده کی
بر ابنه ایکی و بر بنته بر ذکر بعده هر بری یعنی شریک اولمغین نصیبلری
اوزره ایکنجی بطنده فرعلرینه انتقال ایلر صکره دورت بنتک
ازالرینه بطن ثانیده بر ابن ایله اوچ بنت بولنوب
بس عدد رؤسلری بش اولوب بنات اربعه نصیبی اوچ ایله

بش بینینده مباینت اولمغین عدد رؤس یعنی بش حاصل
اوله یعنی آلتی یه ضرب اولنوب اوتوز حاصل اولوب بس بطن
اولده ایکی ابنک نصیبی اون بش اولوب بعده تا اوزره ایکنجی
بطنده کی فرعلری که مقدما بریه ایکی دکش ایدی حالا اکا
اوزره ذکر و بر بنته دخی بر دکش ایدی حالا اکا بش ذکر و بنته بطن
اولده مذکوره دورت بنتک نصیبی دخی اون بش اولوب بعده
ازالرینه بطن ثانیده بولنان بر ابنه آلتی و اوچ بنته طقوز
ذکور ابن مذکوره شریک اولمغین نصیبی آلتی تا اوزره ایکنجی
بطنده فرعی بنته انتقال ایدر و اول بنات ثلاثه ازاسنده
بطن ثالثده اختلاف بولنمایوب بطن رابعده ایکی بنت ایله
بر ابن بولنوب اختصاراً عدد رؤسلری ایکی قلنوب طقوز
ایکی یه مستقیم اولمامغین عدد رؤس یعنی ایکی حاصل ثانی
یعنی اوتوزه ضرب اولنوب آلتمش حاصل اولوب تصحیح مسئله
آلتمشدن اولور بس اوزره ایکنجی بطنده نصیبی اون اولان
فرعک بریجی اولور و نصیبی بش اولان فرعک اوزره اولور و نصیبی
آلتی اولان فرعک اوزره ایکی اولور اصلا دخی کذلک مضاعف
اولور جمله سنک وجهی ظاهردر بس اوچ بنتک نصیبی طقوز
دخی اوزره سکز اولدقده ازالرینه بطن رابعده کی بر ابنه
طقوز و ایکی بنته طقوز ذکور ابن مذکوره شریک اولمغله

نصیبی طقوزه افراز ایکنجی بطنده فرعی بنته انتقال ایدر اوکی
بنتلرنسندن بطن خامسده اختلاف بولنمایوب بطن
سادسده بر ابن ایله بر بنت بولنتوب طقوزدن بنته اوچ
ابنه آلتی ذکورهر بری بی شریک ولماغین نصیبلری اوچ
ایکنجی بطنده فرعلرینه انتقال ایدر شکل مذکورک جمیع احوالی بواده تمام
دخی بلکم امام محمد هم اصله قسمت مراد ایدر ایکی دم
صفت اخذ ایدر اصلدن انحوع فرعدن اخذ ایدر عدد مطلوق
بر کسنه وفات ایدر شلو ابنی بنت بنتی بنتی اولاد
قاله بنت ابن بنت بنتی ایله بنتی بنت ابن بنتی بیله
امام محمد رحمه الله مذهبی موجبنجه اصوله قسمت مراد ایدنسه
اصلده ذکورت وانوثت صفتی اعتبار ایدر وفرعک عددی
اصلده دخی اعتبار ایدر بس بر اصلک فرعی ایکی اولسه اول
ایکیلکی فرعده معتبر اولدیغی کبی اصلده دخی اعتبار ایدر مثلا بر تنبک
قزینک قزینک ایکی اوغلی قالسه دخی قزینک قزینک اوغلنک بر قزی
قالسه دخی قزینک اوغلینک قزینک ایکی قزی قالسه بو صورتده کبی

اتدی یعقوب قسمتی بدیندن فرعه انحوع باعتبار ایدر
یعنی بو صورتده ابو یوسف ابدانه فروعه اعتبار
ایدوب ایکی ابن دورت بنت حکمنده اولمغله جمعا یدی
بنت اولوب بس ترکه یدی بیه تقسیم ایدوب بری بنته وید
ایله قسمت بقول ابن حسن مالی اولخلاف بونلردن
بطن ثانیده قل بری ام کوه اصلده شمار فرعی تمام
اولدی بو بطنک ابنی بن ابنین مم ایکی بنتنک بری ثنتین
یعنی بو صورتده امام محمد مذهبنجه قسمت مراد اولنسه کرکدر
اول بطن اوله نظر اولنوب اختلاف بولنمامغین آندن تجاوز
اولنوب بطن ثانیه نظر اولندقده ظاهر ایکی بنت ایله
بر ابن بولنوب لکن اول بنتلردن بریتک بطن رابعده کی فرعی
ابنین عددی یعنی ایکیلک اولمغله بنتده دخی اعتبار اولنمغله
وهم اول ابنک بطن رابعده کی فرعی بنتین عددی یعنی
ایکیلک اولمغله ابنده دخی اعتبار اولنوب بس ایکی ابن دورت
بنت حکمنده اولمغله بطن ثانیده حکما یدی بنت بولنوب بس بری بنته
قسمت اعتباری لازم اولوب بعده ذکور واناثی ایکی طائفه اخری منفصله قلنور
بنتی بنت ابن بنته ابن بر جدلری خطی جا رسبعی ذکر
یعنی بطن ثانیده کی ابن واحد که ابنین حکمنده اولوب اول
دخی درت بنت حکمنده اولمغله بری حصه دن دورت حصه

آلتمش ايدى اول ابن بى شريك اولماغين اول دورت حصه بطن رابعده كى فرعى بنتانه ذكراولان ابن اول بنتانك جدى اولمغين جدى حظى ايرر دبو تعبير اولنمشدر چار سبع يدى حصه دن دورت حصه سيدر ديمكدر محصول بيت بنتى بنت ابن بنته جدلرينك نصيبى اولوب چار سبع ذكر ديمكدر فافهم

صكره ايله سبعى سن نصفين كاولمش ايدى اوج حصه بنتين قيروب نصفى فى بطن ثالثده ولد بنيه ايكى بنتك سن بنتى بو بطنك اولجوب بنتين اوله قسمت بو نوعله اول نصفين

يعنى يدى حصه دن اوچ حصه كه بطن ثانيده كى ايكى بنته ديكمش ايدى آنى نصفين ايدوب يعنى ايكى يه تقسيم ايدوب واول ايكى نصفى بطن ثانيده كى ايكى بنتك تحتنده بطن ثالثده كى برابله بر بنته ويرديمكدر وبو بطن ثالثك بنتى عدد فرعى لحاظ ايله بنتان حكمنده اولوب بو بطن جداسنده واقع اولادن ابن ايله ايكى ابن حكمنده اولمغين حصه لرى برابر اولور بو معنى بيت ثالث ايله اداء اولنمشدر فتفكر وافهم

بطن رابعده بنت آلور بنى آلور ابنين نصف آخرنى سهم هر فردى بل بوجه صحيح مسئله كه دن اولنور تصحيح

يعنى اول نصفان بطن ثالثده بنت لابن بينلرنده على السويه قسمت اولنوب بين ذكر وانثى ايكى طائفه قلنوب وهر بر

طائفه

طائفه نك شريكى اولمغله سهمى مستقلا فرعنه ويرلوب بس بر نصفى بنت ابن بنت بنت آلور وبر نصف آخرى ابنى بنت بنت بنت الور بعد ذا بو هر فرده تصحيح مراد اولندقده مذكور اوزره بطن ثانيده يدى يه قسمت اولندقده صكره اوچ سهم بطن ثالثه نصفانه انقسام قبول ايتمكين ايكى عددى يدى يه ضرب اولنوب اون دورت حاصل اولدقدن صكره بطن رابعده ابنانه انتقال ايدن اون دورت سهمدن اوچ سهم عدد روسنه يعنى ايكى يه انقسام قبول ايتمكين بنه ايكى عددى اون دورده ضرب اولنوب يكرمى سكز حاصل اولور بس مسئله يكرمى سكزدن تصحيح اولنور سؤال امام محمد سببت نده دركه عدد فرعى اصلده دخى اعتبار ايدر مثال متنده مثلا ابنى بنت بنت بنت ده كى ايكيلك اصلنده اولان بنتلرده دخى معتبر اوله جواب معلوم دركه عند التحقيق ورثه بطن اخيرده اولنلردر فقط انلرى اولان اصول وارث دكلدر ولكن فى الحقيقه اصولك ذكورة وانوثة تقا وتحا ايله ورثه نك ميته انتسابنه قوة وضعفا نفاوت مترتب اولماغين امام محمد اشبو تقا وتحا اعتبار ايتمك ايجون مالى ميتنى اولاد اصوله بعده ورثه يه انتقال ايتمك اوزره قسمت اعتبار ايتمشدر والا ميتنك مالنى كندى يه مقدم وفات ايدنلره قسمت ايتمك وجهى اولمازيس مثال مذكورده

ابنین ده کی ایکیلک اصلنده دخی معتبر اولمزسه کوزنم کلمه که
اولا ابنین محلنده ابن واحد اولسه ویاخود مثلا ابناء
عشره اولسه ابنین حصه سی ابن واحد حصه سی ویا ابناء عشره
حصه لری هب برابر اوله ولازم کلور که ابنان
مذکوران که اسملری مثلا زید وعمرو اولسون ایکیسی دخی
میتک بنت بنت بنتک اوغللری اولوب امری وجدتلری
متحده اولسه ویاخود زید بنت بنت بنتک اوغلی عمرو
دیکر بنت بنت بنتک اوغلی اولوب اماری وجدتلری متغایر
اولسه زید وعمروک فرض ثانیده کی حصه لری فرض اولده کی
حصه لرینک ضعفی اوله وهو بین البطلان زیرا زیدک میته
انتسابی نتهکم میتک ابن بنت بنت بنتی اولمغله در کذلک
عمروک انتسابی دخی میت مذکورک ابن بنت بنت بنتی اوغلی
در امری وجدتلری کرک واحد کرک متغایره هرکز فرقی
یوقدر پس فرض ثانی بالنظر الی الفرض الاول حاصل حلنان
کسوری مخرج صحیح استخراجی ایله بسط اتدکلری
کبیدر ایله اولسه مثال متن علی قول الامام المذکور اشبو شکل کبیدر

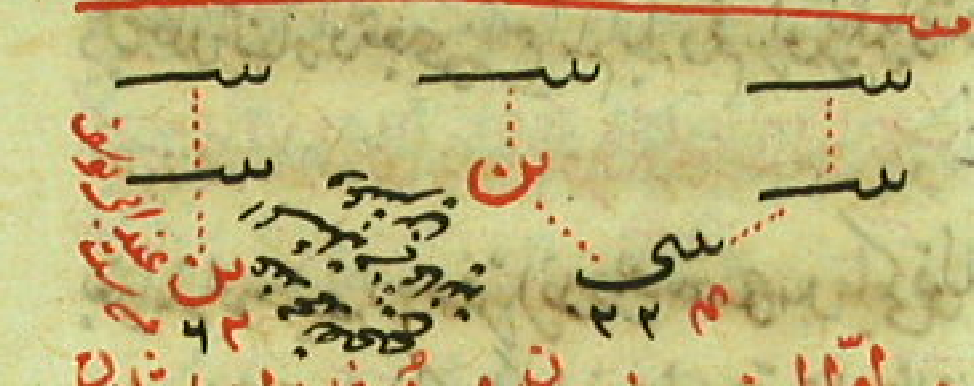
میت			
بنت	بنت	بنت	بنت
بنت	بنت	بنت	بن
بنت	بنت	بن	بنت
بنت	بنت	بنت	بنت
بن	بن	بنت	بنت

ولکذلک

٦١

وکذلک مثال متنده بنتین بنت ابن بنتده کی ایکیلک
اصللرنده یعنی امرنده وجدلرنده دخی معتبردر وجهی
بالمقایسه ظاهردر پس فرعک عددی عشره اولسه اصللرنده
هر بری عشره اعتبار اولنور وقس علی هذا غیره من الاعداد
والاشکال هذا ما خطر بالبال فی حل هذا السؤال ولم اقف
الی الآن فی کتب الاسلاف والاخلاف امام قولنجه سهام فروعه دقایق
ذیل شکلده اشات اولنمغیچون اسم امام ایله رقم برلنور ایله بالمشدد
ایکی نقلک امام اعظمدن اشهری اولدی قول ابن حسن
یعنی امام ابو حنیفه دن حضرتلرندن بو خصوصده ایکی قول
روایت اولنشدر اول ایکی قولک اشهری امام محمد قولیدر مطلقا
ذوی الارحام مسائلنده قول امام محمد اولی ومفتی به در وقول
آخرکه امام ابو یوسف قولیدر امام اعظمدن روایت شاذه ایله مرویدر فصل
علماء اکرچه بللدیلر ارث ذوی رحمی جهاته نظر
طوت جهاتی بدرهیب یعقوب آنجق ابدان فرعه مرغوب
هم برای محمد بن حسن ایت جهاته نظر اصولده بس
اشبو صنف اولا افرادینک میته انتماسی علی السویه اولیوب
بلکه بعضنک انتماسی جهت واحده در وبعض آخرک جهات
متعدده دن اولور سه علماء جهاته اعتبار ایدرلر لکن
ابو یوسف انجق ابدان فروعه اعتبار ایدر امام محمد اصولده

قسمت اعتبار اغکیدر اول تفاوت جهات حکمی لصولری اعتبار
ایدر و اهل عراق و خراسان رحمهم الله تعالی امام ابو یوسفدن
بو منوال اوزره نقل ایدرلر که تعدد جهات نظر ایتمیه اصولری و فروعی
نته کم برکس ایدی عزم عدم قاله بنتان بنت بنتی او عم
عین بنتیدر ابن بنتی اوله غیری عم ابن بنت بنتی قاله
بو بیتلرده خفا بو قدر خصوصا که بو شکلله غیبلی اعتبار اولنه

مذهب اول اوزره بونده ثمان ابن الموت ثلث و ابنتان ثلثان
یعنی امام ابو یوسف رحمه قولنجه ابنتانه ایکی جهت بولنماغین
دورت بنت حکمنده اولورلر بو مسئله اولی حکمده اولورکه
میت برابنله دورت بنت ترک ایتمش اوله بو تقدیر اوزره ابنه
ثلث ابنتانه ثلثان ذکر فتدبر الله تعالی اعلم
رای ثانیده اوله کم اقسام دکه بنتانه کب دونوعه سهام
ابن بنت بو المزبت دب دب دخی ابن بنت بنت آنه هب
یعنی امام محمد قولنجه مسئله یکرمی سکزدن تصحیح اولنور ذکر
اولنان بنتانه یکرمی ایکی ذکر ابنه آلتی ذکر وجهی اولدرکه امام
محمد قولی اوزره بطن اولده اختلاف اولنمایوب بطن ثانی

نظر اولندقده بر ابن وایکی بنت بولنوب و بر ابن و بر بنتک
فرعی اولان بنتانک عددی اصللرینه دخی اعتبار
اولنماغله اوکی بر ابن ابنان اولوب و بر بنت دخی بنتان
اولوب و ابنان معهودان دورت بنت حکمنده اولوب و بو
مجموعی که آلتی بنت اولور بر بنت اخری ایله جمع اید بنت
اولور بطن ثانیده بریه ابنه دورت و ام بنتان اولو
بنته ایکی و بنت اخرایه اصابت ایدر یعنی ذکر و انثی نصفین
قلنور اولاد ابنک سهامی یعنی دورت فرعی بنتانه ویریلور
ثانیا اولی ایکی بنتک سهامی وجه بطن ثالثده فرعی بنتان
ایله برابنه یعنی حکما دورت بنته ویریلوب قسمت مراد اولندقده
دورت ایله اوچ بیننده مباینت اولمغین دورت عددی
اصل مسئله یه یعنی یدیه ضرب اولنوب مسئله حاصل اولو
یکرمی سکزدن تصحیح اولنوب یکرمی سکزدن بنتانه بر دفعه
ابن بنت اوزره آلتی ذکر بر دفعه دخی اماهیت آلتی ذکر بین بنتانه
جمعا یکرمی ایکی کوبدهر بریته اون بر سهم اصابت ایدر آلتی
دخی ابن بنت بنته ذکر فصل فی الصنف
الثانی بو فصل صنف ثانی بیاننده در
صنف ثانی الجند الفاسد و الجدات الفاسدات و جه کان
یعنی بو صنفده دخی کالاولی میته درجة اقرب اولان

وارث اولدقده ذکر کرک اب جهتندن ذکر کرک ام جهتندن تعصیب یکساندر

بس ابام اولجدر ابام ام دن دخی ابام ابدن وقس علیه الجدات

مستوی اولسه‌لر اولورلر میته وارث ایله ذوات اداء

بونده ترجیح صفت ادلوده متخالف ائمه ساده

یعنی اکر درجه‌ده قربده تفاوت بولنمایوب جهت برابر ایسه

تفقیسنک که میته وارث ایله ادلاسی اوله اول اولی اولور

بس ابام ام مقدمدر ابا ام اوزره زیرا اوّلکیده واسطه

انتساب که ام امدر درجه‌ده صحیحه دربس انک ایچون مُدلی

بالوارث اولور ابا ام بویله دکلدر معلوم اوله که تقدیم مذکور

ابو سهل الفرضی وابو الفضل الخفاف وعلی بن عیسی البصری

تأییدیدر واما ابو سلیمان الجوزجانی وابو علی البستی ادلاء

مذکوره اعتبار ایتمزلر انکله تقدیم ایتمزلر بلکه صنفیده

وصف ادلانک ترجیحی اختلاف فیدر وطرفینک ادله

سی شروح عربیه‌ده تفصیل اوزره مذکوردر

مستوی اولسه‌لر اداده یا خود اداده جمله‌سی مستوی

کلدیکده صفاتی هیچ متوافق اوله علی التقدیرین

متحد اولیجق قرابت مع اولورلر فرعه قسمت اولوردم

یعنی درجه‌ده برابر اولوب هیچ برینده ادلا بالوارث بولنمایه

تنه کیم اب ابام الاب دخی ام ابام الاب ترک اندوکلکی ویا

خو

خود هر بری مُدلی بالوارث اولسه‌لر نته کیم ابام ابا الاب

دخی ابام ام الاب ترک اندوکلکی وقتده مُدلی به اولنلرک

یعنی اولکسنه‌لرک که ادلا ایدرلر سببی ایله اولوب جمیعنک

صفاتی ذکورتده وانوثتده توافق اوزره اولسه نته کیم ادلاء

بالوارث بولنمایوب مثاللر بویله واقع اولمشدر زیرا بونده

وارث اولان جد وجده متحددر مُدلی به اولان واسطه

انتسابدر قسمده قرابتلری متحد اولسه یعنی اولکیلر ترک

جمیعنک میته قرابتلری میتک یا خاصه باباسی جانبندن

اوله ویا خاصه اناسی جانبندن اوله بو تقدیرده تمامیله موجوده

ایسه قسمت ابدانه فروعه اولنوب یعنی تمثال مذکورده مال

میت جد وجده بیننده اثلاثا للذکر مثل حظ الانثیین قسمت اولنور

مختلف اولسه وصف مدلی به قسمت اول خلافده اوله

بو بیت یوقاروده کل مدلی جهک آخر بیتنده ناظر دربس انک

فوقنده اعتبار اولنان استوا درجه قیدی بونده دخی

معتبر در تحصیل بیت بودرکه اکر استوا درجه بولنوب

ومدلی به اولنلرک صفاتی ذکورتده وانوثتده مختلفه اولورسه

نته کیم ذکر اولنان اداده کل بالوارث مثاللر مثل بویله واقع

اولمشدر بوراده ملا میت اول بطونده اختلاف اوزره للذکر

مثل حظ الانثیین قسمت اولنور یعنی ذکر وانثی

طائفتین قلنور کما فی الصنف الاول •

متحد اولسه قرابتلری ایله اثلاثا اکی قسمت اولنور
ثلثانی قرابت ابه و ثلثی الکه قرابت امه در

یعنی استواء درجه بولنوب لکن قرابتلری متحد اولمیوب
مختلفه اولورسه ننه کم ام ابی ام ابی الاب و خال ام ابی ابی الام
ترک ایدوب کیی که وارثه اولنلرک قرابتی ابی حیثیت جانبندندر
وارثه ثانیه کل قرابتی ام میت جانبندندر بو اراده مال
اثلاثا قسمت اولنوب ثلثانی قرابت ابک نصیبی ثلثی قرابت
امک نصیبی اولور بس میت اب و امدن ترکه ایتمش کبی
اولوب ترکه سی ابتداء ابی و امی بیننده قسمت اولنور •

هر فریقه اصابت ایلینی ایله آحادی اوزره قسمت اولنور

یعنی ذوی قرابة الاب بر فریق اولوب ذوی قرابة الام بر فریق
آخر اولوب هر برینک نصیبی آحادی بیننده قسمت اولنور
هر برنده اتحاد قرابت حکمی اعتبار اولنور معلوم اوله که متن
شرحیله بو محل اگرچه مظنه اضطراب و خلل در لکن
مهما امکن تبعیت التزام اولنمغین منوال اصل اوزره
نسیج کلام اولندی و حضرت سید شریف قدس سره اللطیف
ترتیب لطیفی ایله ضوابطی تحریر و قصوده تمکین بو فقیر کثیر
التقصیر انکه ترجمه سنی مع ترتیبه تحریر ایلدم که اوله ترجمه بو

بو اراده

بو اراده یا استواء درجه اوله یا اولیه تقدیر ثانیده اوزره
اقرب اولی در تقدیر اولده یا قرابت متحد اوله یا خود
مختلفه اوله اگر مختلفه اولورسه مال اثلاثا قسمت اولنور وجه
مذکور اوزره اگر متحد اولورسه صفت اصول یا متفقه اوله یا
تقدیرجه قسمت ابدان فروع اوزره اولور یا خود متفقه اولمیه بو
تقدیرجه مال اعلی خلاف اوزره قسمت اولنور کما فی الصنف الاول

فصل فی الصنف الثالث

بو فصل صنف ثالثک بیاننده در
که انلر مطلقا قرنداشلر اولادیدر و مطلقا
انا قرنداشلری بناتیدر و لادم انا قرنداشلر اینا سیدر

صنف ثالث نظر اولنه یعنی اولی بالمیراث اولور اقرب
فرع ذوی رحم اولور اولی عصبه فرعی اولسه هم مساوی

یعنی بونلرده دخی اقرب اولان اولی اولور اگر برابر ایسه
عصبه فرعی اولان ذی رحم فرعندن اولی اولور

میتک قالسه بنت ابن اخی قالسه هم ابن بنت اختی دخی
ایکسی هم لام و اب یا مکر لاب و ام یاخود لاب دیکر
مالی بنت ابن اخک اولور زیرا عصبه فرعیدر اولور اولی

یعنی میتک لابوین قرنداشی اوغلنک قزی ایله یا لابوین
قرنداشی قزینک اوغلی یا خود لاب قرنداشی قزینک اوغلی
قالسه و میتک لاب قرنداشی اوغلنک قزی ایله لابوین

قرندأشی قزینک اوغلی قالسه انشبو اوچ صورتده جمیع
مالی میت ابن اخ الور زیرا عصبه در وعند ابن بنت اخت
ایچون بر شی یوقدر بالاتفاق بیت ثانی اولندن ایکیسی
لفظی ایله مراد اگرچه بنت ابن اخ وابن بنت اخت
در لکن لابوین اولسه ولاب اولسه اخ واخت
ده ظاهر اولور و یا مکر لفظی تحتنی کی مصراعده خونند
ایکیسیده لام اولورسه کر مالی اثلاثا اقتسام ایدرلر
بونده یعقوب یوله قسمت ایدر یعنی ابدانه اعتبار ایلر
یعنی کم لابوین ولاب محلنده لام واقع اولسه انشبو صورتده کی

اخ لام — اخت لام
ابن — ابن

امام ابو یوسف قولنجه آنجق ابدانه فروعه نظر اولنور زیرا
درجه ده برابرلردر و ایکیسی دخی ولد عصبه دکلدر
پس للذکر مثل حظ الانثیین اثلاثا قسمت اولنور ابن فرع
ثلثان بنت فرع ثلث الور و اصللرینه اخ لام ایله اخت لام
حصه لری برابر اولوب فروعنه سرایت ایتمز فروع عرتبه ده مستند
در محمد که مالی اولورنصفان اعتبار اصول ایدر اوصفان
امام محمد اصوله اعتبار ایتمکین اولا جمیع مالی اخ لام واخت لام بیننده
علی السویه نصفین اولنوب قسمت اولنور بعده هر برینک حصه سی

یعنی نصف خیا بنت اولور فرعنه ویریلور امام محمدک بو قولی ظاهر الروایه در
قرینی جمله جهتدن برابر اوله عصبه فرعی اولمیه اصلا
عصبه فرعی اوله کلا و یا بعضی یا فرع ذی عصبه بنت اولا
بعضی هم اهل فرض فرعی اولوب یعنی میتنه قرینی جمله سی برابر
اولدقلرندن صکره بو نلرده بنجه احتمال وارد در بری بودرکه
آنلرده هیچ فرع عصبه اولمیه مثلا بنت بنت اخ ایله ابن بنت
اخ کبی بری دخی بودرکه آنلرک جمیعی فرع عصبه اوله مثلا
بنتان ابن اخ لابوین کبی یا خود بنتا ابن اخ لاب کبی
بری دخی بودرکه بعضی فرع عصبه بعض آخری فرع صاحب
فرض اوله یعنی احتمالین سابقین جمع اوله مثلا بنت اخ
لابوین ایله بنت اخ لام کبی انشبو اوچ احتمال متن شرح جدید
یا زیلوب مرتبه ده سید شریف وحضرت ملا رحمهما الله تعالی
شرحلرنده بونلردن زیاده یه تعرض ایتمشلردر لکن فقیر
بر احتمال رابع دخی اولمق اولی بودرکه آنلرک جمیعی فرع
صاحب فرض اوله مثلا بنت اخت لابوین ایله ابن اخ لام کبی لکن
قیاس ایله بونک حکمی دخی معلوم اولمغین اصله متابعت اولی
کوریلوب انشبو نظمده دخی ذکر اولنمادی بیت ثانینک
مصراع اولی آخرنده یا لفظی ردید ایچوندر یا عصبه فرعی
اولمیه اصلا یا عصبه فرعی اوله کلا دیمکدر بعده دیدوکی روسنه

مصروفدر و بو مصراعدن صکره ذکر اولنان ایکی مصراعک
مجموعی کلام واحددر دیمش یا بعضی فروعی عصبه بعضیلری فروعی
صاحب فرض اوله دیمکدر ایکینجی یا لفظی اشاعیه مصروفدر
طوتری اقوالی معتبر یعقوب بو قاروده بو مصراعک ایچنده یازیلان
احتمالات ثلثه احکامنی بیانده خاصةً مصراعک اخیری مخصوص دکلدر
ولداخ لام واب اولی اخ لام فرعی جمله دن ادنی
یعنی امام ابو یوسفک شیوه صنفده قیود مذکوره ده استواء
بولندقدن صکره قوت قرابتله ترجیح ایدرمش اولکه اصلی اخت
ویا اخ لابوین اوله یا لکونده لابوین اولانلر اوزره تقدیم و ترجیح
ایدر و اولکه اصلی اخت ویا اخ لاب اوله یا لکونده لام اولانلر
اوزره تقدیم و ترجیح ایدر و بو نظمده جمله دن اعلی فرع
کل وجه اولی ولد فرع اولنوب و فرع کل وجه ادنی اولاد
ذکر اولندی و فرع وجه اعلی و فرع وجه ادنی اولادن مذکور دکلدر
بیننده اولی سطه اولیور حکمی بالمقایسه معلوم اولمغین عبارة ایراد اولنمامشدر

دیر محمد که قسمت ایت اول اخوات ایله اخوه اوسته کل
بل فروعک شمار نی کوزه قل اصولک جهاتنه نظری
اصلنه هر فرعی حصه سن آل قسمت ایله فروعنه فی الحال
یعنی امام محمد اعتبار اصول ایتمکین اولا اخوه و اخوات
اوزرینه قسمت ایدر و شمار فروعی اصولده اعتبار ایدر و جهات

دخی اعتبار ایدرنته کم مثال آتی ضمننده ظاهر اولور بعده اصلنک
هر فرعنه اصابت ایتدیکی حصه یی فروعنه قسمت ایدر کما فی الصدر الاول
مثلا قالسه باعتبار جهات مفترق اخوه دن ثلاث بنات
متفرق اوچ احتک قالدیم اوچ بنین ایله اوچ بنات اوچ
تحقیق مقام و تفهیم مرام ایچون وجوه محتمله یی مشتمل بر مثال عظیم
ایراد ایدر اولا امام ابو یوسف قولنجه ثانیا امام محمد قولنجه تقسیم ایلدی
بل ابو یوسف اتدیکی علت کل اموالی اولا قسمت
بین ذریة بنی الاعیان ولدعله فرعنه بس ازان
بنو الاخیاف فرعی صکره کله بر فرک حظ انثیین اله
مالی ارباعاً اقتسام ایدرلر اوله ابدانه هر بر نظر
یعنی امام ابو یوسف اکر فروع مذکوره نک جمیعی حیات ایسه
جمیع موالی اولا بنو الاعیان فروعی بیننده قسمت ایدر
یعنی اخ لابوین بنتی ایله اخت لابوین بنت و ابنی بیننده
ارباعاً للذکر مثل حظ الانثیین قسمت ایدر بنو العلات
فروعنه و بنو الاخیاف فروعنه برشنه ویرمز اکر بنو الاعیان
فروعندن هیچ بر فرد موجود دکل ایسه جمیع مالی
بنو العلات فروعی بیننده وجه سابق اوزره ارباعاً
قسمت ایدر بنو الاخیاف فروعنه برشنه ویرمز اکر بنو
العلات فروعی دخی موجود دکل ایسه بنو الاخیاف

بو مصراعک نقدینه کوره نعمت انتقالک ظرفیدر و قدیمی
لفظنده کی تاملک اکثری ایکی وزن
ایقاد انسباعیدر اولنمغ کرکدر

اضافة لفظنک همزه سی
مفتوح قیلنه اعجیب وصل
اولنمغ کرکدر

لابوین بنتنه انثی دکوریا انثی
بنو الاعیان دیرلر لابوین بنتنه
ذکوریا خود انثی بنو العلات
دیرلر لام بنتنه انثی ذکور
ویا خود انثی بنو الاخیاف
دیرلر

الاولوين	الاولاب	الاولام		
...	...	...	...	...

فروعی بیننده ارباعاً قسمت ایدر وبالجمله ابو یوسف فروعك
ابدان وصفاتنه نظر ایدر اصوله ایخود قوت قرابت جهتنه
نظر ایدر بس هر صورتده مسئله دورتدن صحیح اولور

بل محمد که جمله دن اقدم　　اندی تقسیم ثلث مالی اودم
بنو الاخیاف فرعنه بسوی　　لتساوی اصولهم سهما
بعده اندی باقی نصفن　　بین ذریة بنی الاعیان
نظر اوله شمار فرعه بین　　طرف اصلده علی التعیین
الده بر نصفی بونده بنت اخی　　الده فرعین اخت نصفی دخی
ایکی سهم الده رد ویرالده زده　　اولدی تصحیح مسئله نهدن

یعنی امام محمد اصوله نظر ایتمکین اکر اخوه واخوات اصول
مذکوره فروعنك جمیعی موجود ایسه اول اصوله قسمت اعتبار
ایدر بس ثلث لاب وامه اخ بولنور ایله لاب اخ واخته بر نسنه ویرمز
ولام اخ واخته ثلث ویرر ویرلكن بونلرده ذکر وانثی استوا
اوزره اولمغین واختك فرعی ایکی اولوب عدد فرعی اصلنده
معتبر اولمغله اخت واحد لختان حکمنده اولمغین الده قلدی
ثلث اخ واخت مذکورین بیننده اثلاثا قسمت اولنور
یعنی ثلث سابقك ثلثی اخ لام ثلثانی اخت لام المختن اعتبار
اولنور بعده اخك ثلثی فرعی بنته ذکر واختك ثلثانی فرعی
ابن وبنت بیننده علی السویه قسمت اولنور اصللرنه

اولادن استوا فرعلرنده دخی معتبر اولوب ذکر وانثی برابر اولور
بعده باقی قلان ثلثان اولا اخ لابوین واخت لابوین بیننده
قسمت اولنور مراد اولندقده لابوین اختین ایکی فرعنك عددی
معتبر اولمغله اختان لابوین حکمنده اولوب بس ثلثانك نصفی
اخ لابوین ونصف آخری اخت لابوینه الور بعده اخك
نصیبی فرعی بنته ذکر واختك نصیبی فرعی ابن وبنت
بیننده للذکر مثل حظ الانثیین اثلاثا قسمت اولنور
ومسئله طقوزدن تصحیح اولنور اولا طقوزدن اوچ بنو الاخیاف
فروعی اولان ایکی بنت ایله بر ابن بیننده علی السویه تقسیم
اولنور عدد رؤس اوچ وسهام اوچ بس انکسار لازم اولمز
وباقی قلان آلتینك نصفی یعنی اوچ اخ لابوین بنتنه ذکر
ونصف آخری یعنی اوچ تثلیث اولنوب ثلثی اخت لابوین
بنتنه ذکر ثلثانی اخت لابوین ابننه ذکر ومعلوم اوله که
امام محمد بو ابتداء اصوله تقسیم اعتبار ایتمکین اخ لام
صاحب فرض اولمغله قسمت انك طرفندن شروع ایدر
اخ لابوین عصبه اولمغله باقیی انك طرفنه ویرمك اوزره
قسمت ایدر بو محلده متن سراجیده برمثال دخی ذکر
اولنمشدر که اول بودر بر کشی وفات ایدر بر لابوین ار
قرنداشی اوغلنك قزینی ویر لابوین ار قرنداشی اوغلنك قزینی

قبرلرکم اندرنقاسی اوغلینک قزینه ترک ایلیه بو آنده جمیع مالی
بنت ابن اخ لاب ویه آلور یا بو تفاوت زیرا اول عصبه در نسا
لرعمی ولد صاحب فرض در کلر در بیم ولد عصبه در کلر وارث و
وارثة مذکوره منکیم جانب ابندر وبیم جانب امدن اولغله قوت
قرابتی وار در و بو مثالدن طریق قسمت واضح اولور واختصار
امر مطلوب اولمغین مثال اول ایله اکتفا اولندی **فصل**
فی الصنف الرابع بو فصل صنف رابع بیانندر کم
آنلر بنیک علی الاطلاق عماتیدر ولا لام اعماملیدر وعلی الاطلاق اخوال وخالاتیدر
صنف رابعدن اولنسه بر کیمسه کوتوری مالی اول آلور مطلق
یعنی بو صنف رابع افرادندن آنجق بر فرد بولنسه جمیع مالی اول آلور
برز احمی ولما دوغی ایچون **سؤال** اولنسه که اشبو حکم یعنی عند
الانفراد جمیع مالی آلمق اشبو اصناف اربعه بیننده مشترکدر پس
صنف رابعه تخصیص اولنمغنک وجهی نه در **جواب**
اولدر که مصنف اصل بو حکمی اصنافک جمیعنده ذکر ایتمشدی
لاجل الاختصار وبعض اصنافده ذکر ایتدی سائر اصنافده
جریانی اولدیغی طریقه سی ایله ثابت اولمغیچون **سؤال** اولنسه که
سائر اصنافده درجة اقربیت مرجح اولور دیو ذکر اولنمشدی
ایدی اشبو صنفده ایسه نیچون ذکر اولنمادی **جواب**
اولدر که بو صنف افرادینک جمیعی درجه ده واحد در پس

اقربیت

اقربیت متصور دکلدر و بونلرک اولادی ضمننده اولور
تفاوت بو فصل ما ثلثده دکلدر زیرا بونلرک
اولادی ایچون مستقلا بر فصل ذکر اولنمشدر
متعدد اولوبده اولسه لر متحد حیز قرابتلر
اولنلر اقواسی بالوفاق اولی
یعنی بو صنف افرادندن متعدد جمع اولسه وبیم حیز قرابتلری
متحد اولسه حیز قرابت متحد اولمق جمله سی جانب واحددن
اولمغله اولور مثلا علی الاطلاق عمات کبی ولا لام اعمام کبی
زیرا بونلرک قرابتلری اب جانبندندر و مثلا علی الاطلاق
اخوال وخالات کبی زیرا بونلرک قرابتلری ام جانبندندر
بو مذکورلردن هر قنفیسی که قرابتده اقوی اوله بالاتفاق
اول ارثه اولی اولور **لاب وام اولانلر اولور مثلا**
لاب اولنلردن اقدم اوله فحینئذ ام منسوبندن اولور اقدم
قوت قرابتده اولان تفاوتک بیانیدر یعنی اولکه قرابتی ابوین
اوله یا الکوند لاب اولانلر اوزره مقدم اولدقی یعنی قرابتی
یا الکوند لاب اولانلردر فحینئذ یا الکوند لام اولانلر اوزره مقدمدر فاحفظ
بونلرده فرق ایلمزدن وذکوری در ایکی نین برآلیه دخی غیری
یعنی ذکورت وانوثت تفاوتنه اعتبار یوقدر بلکه بونلر عمة
اولیجق لاب عمه دن ولام عمه دن ولام عمدن ودخی ابوین
عمه بولنسه ایکی لاب عمه اولیجق لام عمه وعمدن کذلک ابوین

خال وخاله اولجه دلاب خال وخاله دن ولام خال وخاله دن
ودخی لابوین خال وخاله بولنمایجق لاب خال وخاله الحی
لام خال وخاله دن ایمدی قوت قرابتله برابر ذکور واناث
بولنسه مثلا لام عم وعم کبی مالی بینلرنده للذکر مثل
حظ الانثیین قسمت اولنور خال وخاله دخی جمع اولسه
حال بو بله در یعنی اصلده متفوق اولیجق اعتبار ابدانه دردر
اولسه کرحیز قرابتلری مختلف ابتمه قوتینه نظر
قالسه هم اوج جهاتدن عماته دخی هم اوج جهاتدن خالاته
ثلثانی قرابت ابه وبین الذ ثلثی قرابت ما ذ ذ
یعنی اکر حیز قرابتلری مختلف اولور سه بعض اب جانبندن
اولور بعضی ام جانبندن اولملغله اول وجه سابق ایله اولاد
قوته اعتبار یوقدر مثلا لابوین عم سنی ولاب عمه سنی ولام عمه سنی
دخی لابوین خاله سنی ولاب خاله سنی ولام خاله سنی ترک ایلسه
عمات ثلاثه ده هر قنغیسی ایله خالات ثلاثه دن هر قنغیسی جمع
اولسه که جمله سی طغز احتمال اولور قرابت اب جانبنه یعنی عمه یه
کیف کانت ثلثان ویریلور قرابت ام جانبنه یعنی خاله یه کیف کانت
ثلث ویریلور معلوم اوله که عم ذکر اولنمایوب عمه ایله تمثیل اولندغی
عم لام اولمیجق بو صنفدن اولمازبر جهات ثلاث ایله
محتمل اولمازدی اطراد اخالاتدن دخی کذلک بویله اولدی وعم لام قرابت

جانبندندر وخال کیف کان قرابت ام جانبندندر یعنی عم لام
خال وخاله دن هر قنغیسی ایله جمع اولسه قسمت بر حال سابق اوزره در
ثم اصابت ایدن حصه بیت قسمت هر فرقه کما لو انفردت
یعنی قرابت اب وقرابت امدن هر فرقه خاصه نه اصابت ایدرسه
هر بر قرابت متحد اولدقده اقتضا ایتدوکی کیفیت اوزره
قسمت اولنور کرکدر مثلا صورت سابقه ده عم لابوین ثلثانی
آلوردی خاله لابوین ثلث آلوردی اکر عمات لابوین متعدده
اولسه بینلرنده ثلثان علی السویه قسمت اولنور وخالات لابوین
متعدده اولسه بینلرنده ثلث علی السویه قسمت اولنور
واخوال وخالات لابوین بینلرنده ثلث للذکر مثل حظ الانثیین
قسمت اولنور وبالجمله اتحاد حیز قرابت مسائلنک تفاصیلی
بوراده تفصیلندن اغنا ایدر کما لا یخفی فصل فی اولادهم
یعنی بو فصل صنف رابع اولادی بیانندهدر معلوم
اوله که اوج اقلکی صنفلرده اولا مرتبه ده اولان اصلدری
آنلردن صکره توریث اولناجق فروع واصوللری بیننده
کلما تفاوت اولمیوب صنف رابع ایله اولادی بینننده حکم تفاوت
اوزره اولمغین بو صنفک اولادی ایچون بر فصل مستقل ذکر اولندی
حکم اولاد صنف رابع بیل صنف اولدر که اعمام
یعنی قرب عصبات ولکن عمات انثه ولی بای وجه کان

بو تذکر مبرانه اولاسی میتنه اقرب اولادیدر یعنی اقرب کرک
اب جانبندن کرک ام جانبندن اولسون دخی اقرب کرک ذکر
کرک انثی اولسون دخی اقرب قرابتی اقوی اولسون یا اولمسون
دخی اقرب صاحبنه جهتی موافق اولسون یا اولمسون
بن بو تفصیل باقی وجهکان عبارتی ایله اداء اولنندر

جهتیر برابر اولور دخی اولهکر متحد حیز قرابتی
هرکه ذی قوت قرابت اوله ماعدا سنه اولی اولور

اکر قربتی تفاوت اولمیوب جمیعی درجهٔ واحده ده اولمغله
برابر اولورلرسه دخی حیز قرابتلری متحد اولورسه جمیعنک
قرابتلری جانب ابدن اولمغله یاخود جانب امدن اولمغله
بو هر تقدیرسنک که قوت قرابتی اوله ارثه اولی اولور یا اولوق نفا
وقوت قرابتی اولمیانلر اوزرنده ترجیح اولنور •

اولسه قوتده برابر ایم عصبه فرعی اقدم اولور دم
نظر ایت قوت قرابته کل عصبه فرعی ولمه ده آول

اکر قربت درجه ده برابر اولدقلرندن ماعدا قوت قرابتده
دخی برابر اولسهلر حال بو که حیز قرابتلری دخی متحد اولسه ولد
عصبه اولان اولی و اقدم اولور اولمیان اوزرنده یعنی استواء درجه
و اتحاد حیز قرابتدن صکره قوت قرابت مرجح اولدی بوندن
دخی استواء بولندقدن صکره عصبه فرعی اولمق مرجح اولور

مثلا بنت عم ایله ابن عم جمع اولسه ایکیسی دخی یا لابوین اولسه
یا لاب اولسه جمیع مالی بنت عم آلور زیرا عم مذکور عصبه در
وکذا لابوین عم ابنی ولاب عم بنتی بولنسه جمیع مالی ابن عم
آلور اگرچه ایکیسی درجه ده برابر لردر و حیز قرابتلری متحد
در زیرا جانب ابدندر لکن ابن عمک لابوین اولمغله قوت
قرابتی اولوب ترجیح اولنور بنت عم لاب اوزرینه ولد عصبه ایکن پس
قوت قرابت مرجحلکی فرعی عصبه اولمق مرجحلکندن اقدمدر

بو ایله در ظاهر الروایه ده بل بعضلر عکسنه اولمشدر قائل

یعنی قوت قرابته اعتبار عصبه فرعی اولمغه اعتبارده اقدم اولمسی ظاهر
الروایه در بعض مشایخ بر روایت اخرایه نظراً عکسنه ذاهب اولمشلردر

قربده استواء ایله اولهکر مختلف حیز قرابتلر
بونده بولنی قرابت ایله ثلثان جمیع مالی آله

یعنی قربده برابر اولوب لکن حیز قرابتلری مختلف اولسه قوت
قرابته اعتبار اولنمز دخی ولد عصبه یه اعتبار اولنمز ظاهر
الروایه ده پس عم لابوین ولدی اولی دکلدر علی الاطلاق خال
خاله ولدندن زیرا ولد عمده کی قوت قرابته اعتبار یوقدر
و دخی بنت عم لابوین اولی دکلدر لابوین خال و خاله اولادندن
زیرا ولد عصبه اولمق بوراده مرجح اولماز لکن قرابت اب ایله
مدلی اولنلر ثلثان ذکر قرابت ام ایله مدلی اولنلر ثلث ذکر

نته كم اكا ام منسوبلر ثلث آلور حصراجي ايله اشارت اولنمشدر
صكره اوليانلر ايچنده بودخى معتبر قوت قرابتدر
اولسه قوتده اگر يكسان عصبه فرعي اقدم اوله مادن
بعد ان قرابت اب ايله مدلي اولنلر متعدد اولسه خاصة آنلرده اولاد
قوت قرابت ايله ترجيح معتبر اولور ثانيا ولد عصبه اولمغله ترجيح معتبر اولور
ام منسوبلر ثلث آلور قوت سابقه اولنه نظر
قرابت ام ايله مدلي اولنلر ثلث ذكرا كر متعدد اولسه خاصة
آنلرده آنجق قوت قرابتله ترجيح معتبر اولور ولد عصبه
اولمغله ترجيح معتبر اولمز زيرا قرابت امده عصوبت متصور دكلدر
ديدي يعقوب كم على التعيين هر فريقنه ذكري ايسه بو
ايله ابدان فرعنه قسمت جهتك عددني فرعده كورت
امام ابو يوسف نه ديديكه هر فريقنه نه ذكري ايسه مثلا قرابت
اب فريقنه ثلثان وقرابت ام فريقنه ثلث دكشدر هر برينك
خاصه كيدري فرعي ابدانه قسمت اولنور وعدد جهات فروعده معتبر اولور
ديرمحمد كه اقسام اولنه ابطن اختلاف ايدن اوليه
عدد فرع علة جهات اولنور طرف اصلده بودخى منظور
امام محمد نه ديديكه مال قرابت اب وقرابت ام فريقلري اوزرينه
اثلاثا قسمت اولنديقدن صكره هر بر فريقه اصابت ايدن
فرعنده اول بطون اختلاف قسمت اولنور وعدد فروع

وجهات طرف اصوله اعتبار اولنور كما في الصنف الاول
ايمدي اگر فرض اولنسه كه بر كشي وفات ايدوب اكا وارث قرابت
اب قبيلندن ابنا بنت عم لاوب قالسه وبنتان ابن عم لاوب
قالسه كه بنتان مذكورتان مع بنتان بنت عم لاب اولسه
وقرابت ام قبيلندن بنتان بنت خاله لاب قالسه وابنان ابن خاله
لاب قالسه كه ابنان مذكوران مع ابنان بنت خال لاب اولسه تقسيم بو صورتده در كي

خال لاب	خاله لاب	خال لاب	عم لاب	عم لاب	عم لاب
بنت	بن	بنت	بنت	بن	بنت
ابنى		بنتى		بنتى	ابنى
٨		٢		١٠	١٠

اصل مسئله اوچدر ثلثاني يعني ايكي قرابت اب ايچوندر ثلثي
يعني بر قرابت ام ايچوندر امام ابو يوسف قتنده بو مسئله اولوردن
صحيح اولمدبر زيرا فروع ابده عدد رؤس درت بنتان ايكي
جهتله قرابتي اولمغين بنات اربع منزله سنده در اول
ابنان كبي اولمغين ابنان آخران ايله ابناء اربعه اولور بونلر فرعيه
اصابت ايدن ايكي ورثه يه تقسيم اولنمز موافق بالنصف اولمغين
عدد رؤسك وفقي يعني نصفي يعني ايكي اخذ وحفظ اولنور
وفروع امده عدد رؤس ابناء خمسه در زيرا ابنان ايكي جهتله
قرابتي اولمغين ابناء اربعه منزله سنده در بنتان دخي ابن
واحد كبي اولور مجموعي ابناء خمسه اولور وبو فريقه اصابت ايدن

برنسبة مستقيم اولميوب مباين اولمغين عدد رؤسن نعويش
بتمام حفظ اولنور يعني اراده بين المحفوظين مباينت اولماغين
احدهما آخر ضرب اولنوب اوندن حاصل اولور اوكدن اصل
مسئله يه يعني وجه ضرب اولنور اوتوز حاصل اولور مسئله اولوردن
صحيح اولور ثلثان يعني يكرمي فريق اب ايچوندر اونى ابنات
بنت عم ايچوندر اونى ذي بنتان ايچوندر ثلثي يعني اون فريق
ام ايچوندر سكزي ابنات ايچوندر ايكيسي ذي بنتان ايچوندر
امام محمد قتنده بو مسئله اوتوز آلتيدن صحيح اولور زيرا
اول بطون اختلاف اوزره تقسيم اولنور وعدد فروع وجهات
اكده اعتبار اولنور پس فريق ابن عم لاب عمات جانب اولنوب
عمات اربع كبيده و ايكي عم لابدن هر بري عمتان جانب اولنور
پس مجموعي عمات ثمان اولور پس اختصار اولنوب اول عم كه عمات
اربع كبي ايدي عم واحد قلنوب و عمات اربع باقي عم واحد قلنور
واصل مسئله دن ثلثان كه ايكي ايدي على السويه ايكي عم بينينده
تقسيم اولنوب هر برينه بر دكر و فريق ام ابن خال لاب خالات
بش خالات اربع كبي اولور وايكي خاله دن هر بري خالتان
پس مجموعي خالات ثمان اولور و اختصار ايله ايكي خال قلنور و اصل
مسئله دن ثلث كه بر ايدي ايكي خال اوزره مستقيم اولمز پس عدد
خالين اصل مسئله يه يعني وجه ضرب اولنور التي حاصل اولور

اولا آلتيدن فريق ابه دورت دكر يعني اول دورتدن
ايكيسي عم لاب اولوب لكن ذي شريك اولمغين طايفه مستقله
كبي قلنوب نصفي يعني ايكي آخر فروعنه يعني بنتان بنته دفع
اولنوب هر برينه بر دكر و اول دورتدن آخر ايكيسي عمتان
لاب اولوب وطائفه مستقله كبي قلنور و اول عمتانك سفلنه
نظر اولندقده ابنان حكمنده ابن و بنتان حكمنده بنت بولنوب
اول بنتان ابن واحد قلنوب مجموعي ابناء ثلثه قلندقده نصيب
عمتان اولان ايكي اشبو ثلاثه يه مستقيم اولميوب بينلرنده
مباينت اولمغين اول ثلثه على حالها حفظ اولنور و بيه اول
آلتيدن فريق امه ايكي دكر يعني اول ايكيسي بنت خال لاب
وطائفه مستقله كبي قلنور و آخر فروعنه يعني ابنان بنتيه مستقيم
اولماغين عدد رؤس يعني ايكي حفظ اولنور و اول ايكيدن
آخر بنت خالتان لاب وطائفه مستقله كبي قلنوب اسفلنه
نظر اولندقده ابنان حكمنده ابن ايله بنتان حكمنده بنت
بولنوب اول بنتان ابن واحد قلنوب مجموعي ابناء ثلاثه اولور
و نصيب خالتان اولان بر اشبو ثلاثه يه مستقيم اولميوب اول
ثلثه دخي كالاول حفظ اولنور يعني اراده محفوظان يعني ثلاثه
واثنان و ثلاثيه نظر اولندقده ثلاثه اثنان بينلرنده مماثله
اولماغين بريسي ايله اكتفا اولنور و ثلاثه ايله اثنان بينلرنده

مثلا بنت و لمتين احدهما آخره ضرب اولنوب حاصل اولاز آلتی
اصل مسئله اولاز آلتیه ضرب اولنوب اوتوز آلتی حاصل اولور
پس مسئله اوتوز آلتیدن صحیح اولور فريوع اب ايچون سابقا آلتیدن
ورث وار ایدی اول ورث آخر آلتیه ضرب اولنوب یکرمی دورت
حاصل اولور و اول یکرمی دورتدن بنتان بنت عمدن هر برسی
طقوز آلور عم قبلندن آلتی عمه قبلندن اوچ آلور زیرا هر بری
بنت بنت عم اولدوغی کبی بنت ابن عمه دخی ابنان بنت عمدن
هر برسی اوچ آلور و فريوع ام ايچون سابقا آلتودن ایکی وار ایدی
اول ایکی آخر آلتویه ضرب اولنوب اون ایکی حاصل اولور و اول
اون ایکیدن ابنان بنت خالدن هر برسی بش آلور خال قبلندن
اوچ خاله قبلندن ایکی آلور زیرا هر بری ابن بنت خال لاب
اولدوغی کبی ابن ابن خاله دخی بنتان بنت خالهدن هر برسی
بر آلور پس فريوع ابن بنتان اون سکز و ابنان آلتی آلمش اولور
معلوم اوله که علی رأی الامامين الهمامين اشبو کیفیت وزره
ایکی تقسیم سید شریف و کمال پاشا زاده حضرتلرینک کتابلرندن
یازدقلرینک ترجمه سیدر لکن امام محمد رحمه الله قولنجه ذکر اولنان
اشبو مسئلده سوق کلامدن فريوع اب ايچون تعیینده سهو …
نظر اولندر اما الاول امام محمد رحمه الله حضرتلرینک اعداد فروعی صولندن
اعتبار اتدیکنک شرحی کما ینبغی فهم ایدن محاسب خبیره خفی

دکلدر که اعتبار مقصود احتیاج اولنان نندن کندیا بعض
فروعی تعدد اولوب بعضینک اولیه ده یا آخر اعداد فروعی
تساوی اوزره اولیوب قلت و کثرت تفاوت اوزره اوله اما اصولنده
که جمیع فروعک عددی ایکی واقع اولمش اصولنک بری برینه
نسبتی جمیعسی و اصول فرقی حالدن ده جمله اینسه جمیعسی اثنان
اولدقلری حالده بنه اولدر جمله دن بر آحاد امولی اثنان ایتمدکده
بر منفعت ملاحظه اولنمز خصوصا که عمات اربع بلا منفعة
عمات ثمان مرتبه سنه اصعاد اولنمز فقد صکره آحاد اصول اولو
رجوع اولنوب بنه اصلی مرتبه سنه تنزیل اولنمغله عمات کبی
قلنور فتی محمددر و اما الثانی مسئلده نکل تصحیحی اوتوز آلتیدن
قرار اولنور لکن صکره کورلدی که عمتان یکرمی دورت نصیبی یعنی
اون ایکی قولدن تحتنده کی ابن و بنت بینلرنده اثلاثا تقسیم اولنوب
ابن سکز بنت دورت آلور ثانیا ابنک نصیبی سکز تحتنده کی
بنتان بینلرنده تقسیم اولنوب هر برینه دورت دکه و بنتک نصیبی
دورت تحتنده کی ابنان بینلرنده تقسیم اولنوب هر برینه ایکی
دکه پس بنتان بنت عم جمعا یکرمی آلور هر بری ایکی آلور و ابنان
بنت عم لاب جمعا دورت آلور هر بری ایکی آلور ایدی یوقارده
بنتان بنت عم جمعا اون سکز آلور هر بری طقوز آلور و ابنان
بنت عم جمعا آلتی آلور هر بری اوچ آلور دینلدوکی سهو محضدر

الى مثلثين فوقاني و تحتاني بخطوط معتدلة كما سندبر و تضع احد المضروبين فوق [illegible]

٦٢٥٤٣

نحت الشكل فاه خلاه فصفرا وسلاو كمراتب الحصل ثم اجمع ما بين كل خطين متباينين وضع الحاصل بينهم عز يسار ما وضعه بلا جمع
اوله فاه خلاه فصفرا كما في الجمع مثاله هذا العدد ٤٧٣٢٦ في هذا العدد ٧٥٢

والمسماة بضرب بإزاء المضروب في بإزاء المضروب فيه بإزاء الحاصل اذ خالف بإزاء الى الخارج في العمل خطاء

فتفكر بعنكر الصائب وبينه معلوم اولمكه الملم محمد بوندن انجه اولان تصحيح سابقا ذكر اولنان طريقه سي اكرچه نوع وجها هنك خالي دكلدر لكن بين الحساب منتعارف اولان طريق وجيه اولدركه بو منوالا اوزره بسط مقال اولنه فريوح ابن عمتان عم واحد حالتنده اولديغي عم آخر ايله عمتان اولنجق ثلثان مسئله يعني ايكي اولي عمتان بيننده تنصيف اولنور يعني عم لابر طائفه مستقله اولور نصيبي بر آخر فروعنه يعني بنتان بنتنه مستقيم اولميوب مباين اولمغين عدد روس يعني ايكي اصل مسئله يه يعني اوجه ضرب اولنور التي حاصل اولور التيدن دورت فريوح ابن عمه اولور دورت ايكيسي عم لابه اوليوز اولور بنتان بنتنه فيما بينهم بر ذكر و عمتان مذكورتان تحتنده كي ابن وبنت بنات ثلاث حكمنده اولور نصيب عمتان يعني ايكي اوجه مستقيم اولميوب مباين اولمغين عدد روسي يعني اوج حاصل مذكوره يعني التي يه ضرب اولنور اون سكز حاصل اولور واون سكزده ثلثان يعني اون ايكي فريوح ابا يعني اولور نصفي آلتي عم لابه فرعي بنتان بنتنه فيما بينهم اوج ذكر وآخر نصفي التي عمتان تحتنده اولان ابن وبنت بيننده اثلاثا قسمت اولنور ابنه دورت بنته ايكي ذكر وابن وبنت طائفتين مستقلتين قلنور ابنك نصيبي دورت بنتا في بيننده و بنتك نصيبي

ايكي ابنا في بيننده تنصيف اولنور دخي اون سكزك ثلثي يعني آلتي فريوح ام اوزره فها بنه دك تقسيم اولنديقده اون سكزي ايكي عدد بنه ضرب لا زم اولوب بر وتوزالتي اولور بري مبتني ظاهر اولدي كه فريوح ابن مرتبه ثالثه ده آخر فروعه منتهي اولنجه تقسيم اصل مسئله يي وجدن ايكي اون سكزه اصعاد و ايصال ايدر يعني فريوح امن اون سكزك ثلثي آلتي يي تقسيم اولن اون سكزي ايكي يه ضربله اوتوز آلتي يه اصعاد و ايصال ايدر بن تصحيح سابقده فريوح ابن عمتانك نصيبي تا آخر فروعنه دك تقسيم اولنمايوب مرتبه وسطاده قالمق طريقه مسلوكه حسابدن بعيددر تفكر بالانصاف

قالمسه بونلر كبي ديسي اكر حكم مذكور انتقال ايلر عمه وعم وام ايله ابنه بويله دخال خاله بينه سنه

يعني اكر ميتك كندينك عم وعمه سنك اولادي واولاد اولادي واون سفلوا وخال وخاله سنك اولادي واولاد اولادي وان سفلوا هيچ برسي قالماسه لكن باباسنك ويا اناسنك عم وعمه سي اولادي ويا خال وخاله سي اولادي قالسه حكم مذكور ابوين ميتك عم وعمه سنك ويا خود خال وخاله سنك اولادينه انتقال ايدر تفصيل مذكور بونلرده دخي اجراء اولنور بلا تفاوت

بس اذا بونلرك فروعنه ده عصبات معادل اوله يوم

یعنی اشبو عم و عمه و خال و خاله سی اولادی اولمایجق حکم مذکور
بونلرک اولادی و اولادینه انتقال ایدر فهم بطنا بعد بطن انتقال
ایدر و عصبات معادلی اولدر و غنک تحقیقی اولدر که اولاد میتک
عمومتی و خؤولتی جمله دن اقدمدر بونلردن صکره بونلرک
اولادی سلسله سی بطنا بعد بطن الی الانقراض بونلردن
صکره ابوین میتک عمومتی و خؤولتی بونلردن صکره بونلرک
اولادی سلسله سی بطنا بعد بطن الی الانقراض بونلردن صکره
جدین میتک عمومتی و خؤولتی بونلردن صکره بونلرک اولادی
سلسله سی الی الانقراض بو فصلده ذکر اولنان تفصیل اوزره
وارث اولورلر بونلردن صکره اولنلرک احوالی بالمقایسه معلوم
اولور نتهکم عصبات نسبیه ده فروع اجداد حالی بویله در

فصل فی الخنثی

خنثی ایله مراد اولنان کسه در که انکچون
نه آلت رجل و نه آلت امرأه اوله معا و یا خود ایکی آلتی دخی اولمیه اصلا

مشکل اولسه هر وجهله خنثی ویر نصیبین اقلنی سن اکا

معلوم اوله که آلتانی اولان خنثی اکر بولنی رجل آلتندن ایدرسه
فقط ذکر عد اولنور اکر بولنی امرأه آلتندن ایدرسه فقط انثی
عد اولنور و اکر ایکی آلتندن بیله بول ایدرسه بولی هر قنغیسندن
مقدم خروج ایدرسه اول آلتک صاحبی عد اولنور و اکر ایکی
آلتندن بیله بول ایدر و ایکیسندن زمان واحدده خروج ایدرسه

اول

اول خنثی مشکل اولور و اکر بعد مرور الایام اشبو خنثای
مشکلک صقالی بیترسه ذکر عد اولنور و اکر ممه سی بیترسه انثی
عد اولنور پس اشکالی مندفع اولور و بو مشکلک مسائلی چوقدر
استین کتب فقهیه یه مراجعت ایلیه بو فنک وظیفه سی خنثای
مشکلک کیفیت توریثنی بیاندر فقط و بونلرک حکم وراثتلرینی
اختلاف اولمغین بیانی ایجون مستقل بر فصل ایراد اولندی
ایمدی خنثای مشکل ایجون اقل نصیبین ویر یعنی بر دفعه
ذکر اولمق اوزره نصیبی استخراج اولنور بر دفعه دخی انثی
اولمق اوزره نصیبی استخراج اولنور و ایکی نصیبدن هنکیسی اقل
اقل ایسه خنثایه اول ویریلور اکثر چقارن ویرلمز

بو وجهدر قول اکثر کبرا بو اصحدر بو شکلده در فتوی

مسئله بویله در امام ابو حنیفه رحمه قتنده و امام محمدک دخی قتنده
و امام ابو یوسفک قول اولنده علمای اصحابنک قولی بودر و فتوی بودر

بر کمسنه وفات ایدر مثلا ترک ایدر ابن و بنت ایله خنثی
آلر خنثی نصیب بنت انجق متیقندر بو سهم [illegible]

مثلا بر کشی وفات ایدر و بر ابن و بر بنت ایله ولد خنثاسنی ترک
ایلسه قول مذکور اوزره اول خنثی بنت نصیبنی آلور بو صورتده
حصه بنت حصه ابندن اقل ایدوکی ظاهر و واضحدر لکن
مسئله اولدر که اقل ضمن اکثرده موجود اولمغله متیقندر ثبوتی

قطعا معلومدر و اکثرک اقلدن زیاده سنی شکوکدن مجرد شک
ایله ایسه استحقاق ثابت اولمز کما لا یخفی علی الادباء
اولدی شعبی قتنده بو مقبولدر که نصیبینك نصفنی آله اول
یعنی عامر شعبی قتنده خنثی حقنده مرضی و مقبول
اولان قسمت اولدر که ایکی اعتبار اوزره اولان
نصیبلری جمع اولنوب اول مجموعک نصفنی ویریله
لکن تخریجی خلافیه اولنوب بویله تقریر ایلدی یعقوب
ابن سهم و بنت نصفی المجموع آله خنثی خمس سبع المجموع
سهم ایله نصف ولنسه استحکم اوله نصفی ثلث الارباع
اوچ اوله سهمی بسط اولنمسه تسع اوله نصفی تسعه ده میسور
اگرچه عبارت شعبی له نصف النصیبین در لکن امامان
تخریجده اختلاف ایدوب امام ابو یوسف دیدی که خنثی اگر ابن اولسه
بر سهم کامل آلوردی اگر بنت اولسه نصف سهم آلوردی پس سهم و
نصف سهم مجموعنك نصفنی که اوچ ربع اولور نصیب خنثی اولور
ایمدی سهم ربع مخرجی که اربعه در کسور بسط اولنیجق سهم ابن که
بر در اربعه قلنور سهم بنت که نصفدر ایکی قلنور پس آلتی اولور
و آلتینک نصفی که اوچدر خنثی نصیبی اولور پس مجموعی طقوز اولور
ایمدی کانه مسئله دورتدن ایکن طقوزه عول ایتمش اولور متن
شرحیده برقاچ عبارت ایله ذکر و تعبیر و تقریر واقع اولمشدر

لکن

لکن مالک کلی بر اولمغین بر ایله اکتفا اولندی
بویله تقریر ایتدی ابن حسن وجه تخریجی بو مسئله ده
مرد ایسه ایکی خمس آله خنثی بر ربع مالی آله اوله کر انثی
بر آلور نصف کل ما فی مجموع اولدی سهمی یدی آلتی
اربعین اولدی تخریج تصحیح بیلنور کوچ اختلافی اولنسه تصحیح
ذکری خنثانه بالعون عشر افرسکز ابنه تسعه بنته ذکر
امام محمد بن حسن بو شعبی نك قولی مذکورنی بو وجهله شرح
و بیان ایتدیکه بو مسئله ده خنثی اگر ذکر فرض اولنسه نصیبی خمسان
اولور زیرا بنت بر آلور ابن ایکی آلور خنثی دخی ابن آلور فرض
اولنمغله ایکی آلیجق مجموع انصباء بش اولور حصه خنثی
بشده ایکی اولور که خمسان در و اگر انثی فرض اولنسه نصیبی ربع
اولور زیرا ابن ایله ایکی بنت جمع اولنسه حصه بنت ربع در
بعده خمسانك نصفی که خمس واحد در و ربعك نصفی که
ثمن در مجموعی یعنی خمس و ثمن نصیب خنثی اولور و مخرج نصیبی
اربعین در زیرا خمس و ثمن مخرجلری اولان خمسه و ثمانیه
بیننده مباینت اولمغین احدهما آخره ضرب اولنور فی حاصل
اولور پس قرقده خمس و ثمن مجموعی که اون اوچدر خنثانه ذکر
و قرقدن افرسکز ابنه و طقوز بنته ذکر و جهی اولدی که خنثی
ایچون مسئله ذکورتده اثنان و انوثتده اربعه بر ضرب اولنور

سکز حاصل اولور ونیته مسئله انوثتده واحد وارد
خمسه یه ضرب اولنیجق بنته خمسه حاصل اولور ثمانیه وخمسه مجموعی
که اون اوچیدر خنثایه ذکر وابن ایچون مسئله ذکورتده اثنان
وارد اربعه یه ضرب اولنیجق ثمانیه حاصل اولور ومسئله
انوثتده بنته اثنان واردر خمسه یه ضرب اولنیجق عشره حاصل
اولور مجموعی که اون سکزدر ابنه ذکر وبنت ایچون مسئله ذکورتده
ومسئله انوثتده واحد واردر بیم اربعه یه ودیم خمسه یه ضرب
اولنیجق جمعا طقوز حاصل اولور بنته ذکر معلوم اوله که شرح
شریفنده بو محلده دینلمشدر که بو مسئلده نصیب خنثی اولان
اون اوچ عددیدر که اربعین عددینک ایچنده فرق وثنی واقع
اولمشدر کذلک خنثانک ایکی حالی یعنی ذکورت وانوثت جهته
ایکی نصیبینک نصفی واقع اولمشدر یعنی اوقدر حال ذکورتده
نصیبی اون آلتیدر نصفی سکز اولور وحال انوثتده نصیبی اوندر
بش اولور وسکز ایله بش مجموعی اون اوچ اولور بین التخریجین
خلاف آنجق طریقلده در بو خنثی مقصود که نصف نصیبین در
آنده خلاف یوقدر انتهی بو فقیر کثیر التقصیره لایح اولان اولدر که اکر
مقصود ده خلاف یوقدر دینلمه دن مراد علی حسب التخریجین
نصیبین خنثی ایسه اولوب بیلدیننه هرکز اتفاق اولمیه وخلاف
انجق مقصودده معهود ده موصل اولان طریقده اولیه دیمک ایسه تحقیقا

هر نصف بسبب قسمت غایتله بعید وغریب کلیدر که اشبو
ایکی امام کامل الانصاف ومجانب عن الاعتساف بو مقوله یرده
عن اجتهاد اختلاف ایتمشلر ایکن بو محلده اثر خلاف ظاهر
اولمیوب بلکه حکم واحد اولور اعلای بیماز نزاع لفظی منابه سنده
اولیه ایدی خلاف معهود مقصود ده دخی موجود در
تحقیقی اولدر که طقوزدن اوچ ثلث کاملدر بلا زیاده
ولا نقصان فرقدن اون اوچ ثلث کامل دکلدر بلکه اون
اوچ عددی اولنور طقوزدن ثلث کاملدر ایکیسنک
حکم واحد اولمادی واکر زیاده تحقیق مراد اولنورسه کرکدر که
ایکی قول اوزره ایکی تخریج تصحیح که بری طقوز وبری قرقدر
بینلرینده مباینت اولمغین احدهما آخره ضرب اولنور یجبوز
آلتمش حاصل اوله یعنی اشبو حاصلدن خنثایه امام ابو یوسف
قولنجه یوز یکرمی ذکر امام محمد قولنجه یوز اون بری در کر وبو دخی
غریب دکلیدر که قرقدن اون اوچه اعتبار ذکور ایله نصف
نصیبینه بحسب حالینه دیمک صادق اولمدیسی مقصود ده
اختلافه مانع اولورسه کرکدر که امام ابو یوسف دخی خنثای
مذکوره قرقدن اون اوچ ویره فقط مع هذا موجب تصحیح
سابق اولدکه قرقدن اون اوچ وثلث ویره فیها ما فیه
بیّن غنیّ ذلک کمال پاشازاده مرحومک سید شریفه اعتراض

صحیح نیه خلاف فی المقصود متحقق ایدی وکنه آخر مثاللر اراد

اند وکندن متبادر اولدر که متنده یا زیلدی مثال الذی خلاف

فی المقصود متحقق دکل ظن ایلیه و اعتراض بو وجهله اوله که

بو مثال الذی خلاف فی المقصود اکرچه متحقق دکل ایسه لکن

بر آخر مثال بولنمق ممکندر که آنده متحقق اوله نته کیم سبق

مثال آخر ده بو یله در دیو و فیه ما فیه **فصل فی الحمل** حکم انثی

خنثی کبی حمل دخی ایکی حال بیننده متردد اولمغین خنثی آتنده ذکر اولندی

مدت حملک اکثری سنتان حنفیه قتنده بو یله دیدی عماد

شافعی چار دیدی زهری یدی آلتی آیدر اقلینک عددی

اکثر مدت حمل ابو حنیفه و اصحابی قتنده ایکی سنه کاملەدر لیث

ابن سعد قتنده اوچ سنه در شافعی قتنده دورت سنه در

زهری قتنده یدی سنه در هر بریتک دلیلی شروح عربیه ده

علی وجه التفصیل مذکوردر اقل مدت حمل آلتی آیدر

بالاتفاق بونک دلیلی دخی اول کتب ده ذکر اولنمشدر

ابو حنیفه قتنده بر ابو حنیفه ایله جاریت ایله جار ابنادن

قنقیسنک سهمی اکثر ایسه عماد اوله موقوف حمل ایچون اوزره

بر حامل خاتون بر دفعه ده دورت ولد وضع ایتمک اولوب

زیاده هرکز واقع اولماغین بر بطن ده دورت ولد اخماله

شرعا تجویز اولنوب بر میت مورث امرنده امام ابو حنیفه احتیاطا

حمل

حمل ایچون اولک دورت ولدک جمیعسی ذکور اولمغله جهار

ابناء ذکور نصیبی ایله جمیعسی اناث اولمغله جهار بنات نصیبندن

هر قنقیسی اکثر ایسه اول نصیب اکثری موقوف قیلدی و سایر ورثه یه ... [illegible]

بر روایتده دیدی ابن حسن اوچ بناتی ایله اوچ ابنادن

قنقیسنک سهمی اکثر ایسه عماد اوله موقوف حمل ایچون اولان

امام محمددن لیث بن سعد روایتنده حمل ایچون اوچ ابن نصیبی ایله اوچ

بنت نصیبندن قنقیسی اکثر ایسه اول نصیب اکثر موقوف اولنور

بر روایتده هم ددی اول امام کا اولدی یعقوبدن بو نقل هشام

ایکی فرض اوله ابن و بنته عماد امام محمددن روایت اخرادر که بونی

هشام ابو یوسفدن نقل ایتمشدر ایکی ابن ایله ایکی بنت نصیبلرندن

قنقیسی اکثر ایسه اول موقوف قلنور **بر روایتده کم بوده مختار**

ابن واحد یا بنت واحده نک سهمی ادیدر اوله نصیبی بس

حفظ ایت آنی بو اولدی مفتی به بونده اولدی کفیل التوبه

بر روایت اخراده که اصح و مفتی به بودر حمل ایچون بر ابن ایله

بر بنت نصیبلرندن قنقیسی اکثر ایسه اول اکثر مقداری موقوف قلنور

حمل وجوده کلنجه زیرا معتاد و غالب اولدر که امرأة حامل بطنندن

آنجق بر ولد وضع ایلیه زیاده نادر واقع اولور حکم شرعی کثیر الوقوع

اوزره بناء اولنور فتاوی اهل سمرقندده ذکر اولندی که

اکر زمان ولادت قریب ایسه فتوی اول زمانده کی تاخیر اولنور

اكر بعيد ايسه تأخير اولنمز تعيين بعد وقريب رأى حاكمه مفوضدر
بعض علما ديدلركه شهر ومادونشهر قريبدر وفوق شهر بعيددر
وقول معفتى به اودر ده سائر ورثه دن كفيل آلنموق كركدر
رفقاً للحمل نيرا عند الولادة شايدكه زياده اوله

حمل ميتدن اولمسه طوغسه اكر ايتمه دين اكى ييلدن اوته كدن ايتمسه حامله انكله بكياندن عدتنى انقضاسنى اقرار ايدرسه وارث اولور اودر من موتدن كتدر ايتسه وارث اولمز اودم

حمل يا ميتدن اوله ياميتك غيريدن اوله اكر ميتك كندندن اولسه
مثلا زوج حامله ترك ايدوب كيدى و ايكى سنه كچدين يعنى ايكى سنه
تمامندن ويا ايكى سنه دن اقلدن وجوده كلسه واتكه حامله هيچ برزمن
عدتم منقضيه اولدى ديو اقرار ايتمك واقع اولمسه اول ولد هم وارث
اولور ميت معهوده اقاربنه وهم مورث اولور كندى وفات ايدكده
ميت معهودك اقاربنى وحمل مذكورك وارثنى ايچون تعيين اولنان
حدكه هم اكثر مدتنى تجاوز ايتمكدر وهم حامله هر زمن انقضاء عدتنى
اقرار ايتمك الدر اكر ويا اكثر مدتنى تجاوز ايله ويا اقرار مذكور ايله
مدت معهوده دن كتدر ايدرسه اول وقتده وارث بولنمز يعنى حمل
معهود نه اقاربيتنه وارث اولور ونه اقاربيتنا كا وارث اولور

حمل معهود ذكر اولندرسه بيمين ميتك غيريدن على التفصيل آلتى آى ولمسيه يا اقل اولمز انبرة ولد طوغسه وارث اوله ممات

اكر اولمسه اقل مدتدن ولد وارث اولمز اودم طوغسه سبب در

اكر حمل معهود ميتك غيريدن اولسه مثلا بابا سندن يا غيرنددر
حامله امراه ترك ايدوب كيدى و اوكى بابا سندن حامله اناسنى
ترك ايدوب كيدى و آلتى آيدن ويا اقلدن وجوده كلسه اول
ولد اول ميتته وارث اولور اكر آلتى آيدن اكثرده وجوده كلسه
وارث اولمز زيرا احتمالدر كه اول ولدك علوقى ميت معهودك
وفاتندن صكره واقع اوله مرحوم مرهد ملا حضر تلرى كندى
شرحنده بومحلده بصورت استثنا ايتدرده ديديكه
انسبو ديديكمز ولد وارث اولمز الوشول وقتده وارث اولور
كه آلتى وضع ايدن امراه معتده طلاق اوله و انقضاء
عدتنى اقرار ايتمش اولميه دخى شو وقتده وارث اولور كه مورث
وقت موتنده وجود حمل معهودى مقر اولش اوله اغلب در كه معلوم
اوله كه وارثت حمل بطن امندن حيا طوغمق ايله مشروطدر
وعلامت حيات جاغرمق و اغلمق و آغز مق و عضونى تحريك ايتمكدر

خارج اولمسه اكر ولدن اقلى بسن وفات ايتسه وارث ايلمى كل خارج اولمسه ولدن اكثرهم بسن وفات ايتسه وارث ايله دم

جنين ولادتنده بطن امندن ولدك اقلى جقسه وجود مذكوردن
برابله اول حالده حياتى معلوم اولوب و اول حالده قبل الخروج وفات
ايلسه اول ولد وارث اولمز واكر اول ولدك اكثرى جقسه و حياتى معلوم

اولدقده صكره اولحالده وفات ايلسه اول ولد وارث اولور
مستقيماً طوغمسه صحيح بيله ظاهر اولسه اودخی وارث اولور
طوغسه منكوساً انى سره سى ظاهر اولمدقجه وارث اولمز
بحسب الشرع ولدن اقل نه مقدار ردد واكثرينه مقدار اولدقده
تعيين وتبيين كركدر يعنى اكر ولد مستقيماً طوغسه يعنى
ابتداء ولدك باشى خروج ايتسه اكر صدرى يعنى سينه سى
بيله ظاهر اولسه اكثرى خروج ايتمش اولور وارث اولور واكر
ولد منكوساً طوغسه يعنى ابتداء ولدك اياقلرى خروج ايتسه
اكر سره سى يعنى كوبكى بيله ظاهر اولسه اكثرى خروج ايتمش اولور
والا فلا يعنى اكثرى خروج ايدرسه وارث اولور والا فلا
اولمز تصحيحى بونك حمل ايچون فرض اولنور حملى يا ذكر ياخود
بر ونوع اوله مسئله تصحيح نظر ايت صكره ايكيسنك صحيح
كر توافق بولنسه ضرب اولنه بريننك وفقى كل آخره ويا
كر تباين بولنسه ضرب اولنه ايكيسنك جميعى بربرينه
مسائل حملك تصحيحنده اصل وقاعده اولدركه حمل بر
دفعه ذكر فرض اولنوب انكا موجبنجه تصحيح مسئله اولنه وبر
دفعه انثى فرض اولنوب انكا موجبنجه تصحيح مسئله اولنه بعده
ايكى تصحيح نظر اولنه اكر بينلرنده توافق وار ايسه احدهما
نك وفقى آخرك كلنه ضرب اولنه اكر تباين وار ايسه احدهمانك

كلى

كلى آخرك جميعنه ضرب اولنه حاصل مسئلنك تصحيحى
اوله تصحيح مسئله حاصل صكره هر حصه انقسامى نه
يعنى وارثك بر فرض ذكر قدر سهمى اودر من ضرب ايدرلر
كل تصحيح فرض اتنادن وفقنه يا كلنه ضرب بس
مسئله حمل وجه مذكور اوزره تصحيح اولندقدن صكره اول
مسئله دن حصه سى ولان وارثك نصيبى معلوم اولمغه كركدر
كه اولوارثك مسئله ذكورتده حملك نصيبى مسئله انوثتنه
تباين صورتنده كلنه توافق صورتنده وفقنه ضرب ايليلر
عكس تقديرى بينه ضرب ايدرلر بعده ايكى حاصلنه نظر
قل اقلى او وارثه اعطا ايله موقوف فضلى بينهما
وعكس قلنوب اول وارثك مسئله انوثتده حملك نصيبى
مسئله ذكورتده يا كلنه ويا وفقنه ضرب ايدرلر بعده ايكى
ايكى حاصل ضربه نظر اولنوب قنغيسى اقل ايسه اول وارثه
اعطا اولنه وبين الحاصلين فضل يعنى اكر تنيكدا قلندن
زياده سى موقوف قلنه يعنى حمل وجوده كلوب اشتباه زائل اولنجه
بعد زيرا چونكه حمل ظاهر اوله مستحق جميع ايسه فيها
بعضنه مستحق چيقرسه اكر باقيسى قسمت ايدن وارثلر
يعنى فيدهم بر بينه حالاوسن نه كه موقوف ايسه نصيبلرى
بعدظهور اول الحمل حيّاً وجوده كلدكدن اكر جميع موقوفه

مستحق اولورسه فبها ونعمت یعنی اول جمیع اولاد موجوده
کلمن ولده ویریلور عمل جدیده احتیاج لازم کلمز اکر
بعض موقوفه مستحق اولورسه بعض آخری سائر ورثه یه انقسام
ایدرلر یعنی هر وارث حصه سندن سابقا موقوف اولان شیئی حالا اکا ویریلور
مثلا وارثا اولسه الحاصل اب وام وبنت وزوجه حامل
حملی طقسوز ذکر اولدقده مسئله کزدن اوله طقسوز زوج
بو مسئله نک حلنده نوع صعوبت اولمغین اولا علی وجه
کلی بیان اولنور بعده بر مثال ایراد اولنور تفصیل اوزره
خلال نظمده شرح وبیان اولندی اول مثال بودر بر کشی
وفات ایدوب اب وام وبنت وزوجه حامله ترک ایلسه حمل
ذکر اولیجق مسئله یکرمی درتدن اولور یدی آرسن ایله
عول جمع اولمشدر وبنت حمل ایله عصبه اولمغین عول بو قدر
حمل انثی اولیجق مسئله یکرمی یدیدن اولور زیرا بنته یکرمی دردک
اوله سی مستقر اولدقدن صکره بنت ایله حمل ایچون ثلثان
واب وام ایچون سدسان وزوجه ایچون ثمن مجموعی
یکرمی یدی اولور مسئله یکرمی یدیه عول ایتمش اولور
بر نیک وفقی کل آخر ایله ضرب اولنوب دیو محصل اوله
یعنی مسئلتان که یکرمی درت ایله یکرمی یدی بینلرنده
موافقت بالثلث اولمغین بر نیک وفقی یعنی ثلثی آخرک کلنه ضرب

اولنور ایکیوز اوتوز آلتی حاصل اولور که مسئلتانک تصحیحی در
زوجه یه کزْ ذکر بو فرض ذکر ابه بر لوْ دیکر لوْ امه دکن
فرض انثاده زوجه کدْ ایلیجق ابه لبْ امه لبْ ذکر المحوج
حمل ذکر فرض اولنیجق ایکیوز اوتوز آلتیدن زوجه یه یکرمی
یدی ذکر ابه و اوتوز آلتی امه اوتوز آلتی ذکر حمل انثی فرض اولنیجق
یه ایکیوز اوتوز آلتیدن زوجه یه یکرمی درت ابه و اوتوز ایکی امه
اوتوز ایکی ذکر بو امثله ذکورت حملده یعنی یکرمی درتده
زوجه واب وامک نصیبلریدر که اوچ ودرت ودرت در
هر بری مسئله انوثتنک یعنی یکرمی یدینک وفقنه یعنی
ثلثی طقوزه ضرب اولنیجق زوجه ایچون یکرمی یدی اب ایچون
اوتوز آلتی ام ایچون اوتوز آلتی حاصل اولور وعکس قلنوب
یعنی مسئله انوثت حملده یعنی یکرمی یدیده زوجه واب
وامک نصیبلریکه اوچ ودرت ودرت در هر بری
مسئله ذکورتنک یعنی یکرمی درتک ثلثی سکزه ضرب اولنیجق زوجه
ایچون یکرمی درت اب ایچون اوتوز ایکی ام ایچون اوتوز ایکی حاصل اولور
اب وام ایله زوجه دن هر بریکه ایکی سهمین اقلنی بیشکه
اوله موقوف بو خصوصده دخی بر ابه ایکی سهمنک اقلی یعنی
اوتوز ایکی ویریلور امه دخی کذلک اوتوز ایکی ویریلور زوجه یه
دخی یکرمی درت ویریلور واب وام وزوجه دن هر بر نیک

سهم اکثر اولور بونلرك فضلی یعنی دورت و دورت ایکی ایله حمل وجوده کلوب دوغی اولور
ویرلکوب بنته سهم معجّل تحجّ دیدی موقوف اولور اما کونی
حمل ایکیوز انصبای تحدید بنته برسهم و چار تسعی دکی
مخرج مسئله کذا اولسه اکر تصحیح ضرب اولور سهم و چار انسان
اولدی تحجّ حاصلی بقیه نزاع دخی بنته ول ایکیوز افراکی
ده افراوج و بر اولور بو امام اعظم قولنجه بولرده ابناء اربعه
نصیبی اکثر اولمغین ابناء اربعه نصیبی موقوف قلنور بر ابناء
اربعه بر بنتله مجموعی بنات تسع حکمنده اولور و مسئله ذکورده
یعنی یکرمی دورد اصحاب فرضك انصباسی که جمعا افراوج
اخراج اولندقدنصکره افراوج قالور و افراوجك طقوز
برسهم صحیح ووردنده چهار تسع نصیب بنت اولور بر
مسئله اوتوز یکرمی بر ینك و فی یعنی ثلثی اولان طقوز
سهم و چهار تسع ضرب اولنسه قراوج حاصل اولور که نصیب بنتدر
جوز قد اولدی سهام جابنین جملة موقوف بدل قیمة بیقین
بر ینك نصیبی یکرمی آلتی اولنجه دورت ابنك انصباسی موقوفه سوقیه دورت
اولور بر سابقا ذکر اولنان موقوفات ایله بونلر افراوج اولور
ظاهر ولد قوم حمل سابق ذکر بنت اولورسه یا بر اخوذ اکثر
تحجّ ایله جمع اولور موقوفات اقتسام ایدر بالسویة بنات
سابقا ذکر اولنان تقسیم حمل بطن ام ایکنز ایدی حالا حمل

معهود

معهود وجوده کلدکدن اکر بنت اولورسه یا بر اولمیا اکثر
اوله هب یکسانلر بن جمیع موقوفات که بونلرده افرابشر بنت
سابقه حصه سی افراوج ایله مجموعی یوز یکرمی سکز اولور
فریوچ بنات اوزده علی السویة قسمت اولنور ذا اوتوت حمل
تقدیری اوزده اب وام و زوجه حصه لرینی علی وجه التمام المثل
ایدی مسئله اوتوت که صولمیکرمی یدیدن حصص اب وام و
زوجه که افراوج باخراج اولنمقدنصکره افرالتی
حصه بنات اولور و بو افرالتی دن سابقا بنته حصه
اخراج اولنان بنت اصلنده ثم اولنور جمیع بنات تقسیم اولنور
ابن اوله جمعیا بر اخوذ اکثر اب و ام زوجه هر برینه لکن
نه که موقوف ایسه نصیبینی قسمت ایت اول هر بریاموقوف
وجوده کلن حمل اکر ابن اولورسه یا بر زیاده ده ایر اب
وام فرو زوجه دن هر برینه مسئله ذکورده حملدن نصیبنده
موقوف اولان اعطا اولنور اب وام دن هر برینه سابقا
اوتوز ایکیشر و یرلوب دورده موقوف قلمش ایدی و زوجه
سابقا یکرمی دورت و یرلوب اوچ موقوف قالمش ایدی
حالا موقوفلر ایله تکمیل اولنور اب و امك نصیبلری اوتوز
التیشر و زوجه نك نصیبی یکرمی یدی اولور و بو انصبای
ثلاثه دن باقی که بوزافر یدی در فرو عه قسمت اولنور

يعني بنت سابقا ايله حالا وجوده كلن ابن ويا ابناء
بيننده للذكر مثل حظ الانثيين تقسيم وتوزيع اولنور
حمل ظاهر اولورسه حتى اكر اب وام وزوجه هر برى اولور
كه موقوف ايدسه آلتي ثمن بنت آسهمه تمام نصف دكيل
تسعة باقيه دريالتمه اولدى اي يعني فضل عصبه
وجوده كلن حمل حقي عصبيه باقي كرده وما انثى اوله بس يعنى ايكي
احتمالي اوزره اوله حينئذ قسمتلر ذكر اولنديغى حمل معمول
اكر حيتا وجوده كلسه مثال سابق بو صورتده رجوع اولنه
ابويني زوجه وبنت واحده تركه ايتمش اوله بس مسئله يكرمي
دورتدن اولوب فضله ابوانه سدسان زوجه ثمن بنت
نصفا آلدقلرندن صكره باقي عصوبتله ابه ويريله يعني
ايكيشر اون التيدن اب وام وزوجه موقوف قلنان الكوب
وبنت كه سابقا اون اوچ المشيدي طقسزدن بشن حمل
الور كه مجموعي يوز سكز اولور كه ايكيشر اون التينك نصفي در
بش بونلردن صكره باقي كه طقوزدن دورت ابه ويريلور حالا ابه فرض
مع التعصيب اولور كما لا يخفى على المتدرب فصل في المفقود
اصطلاح فقهاده مفقود اول غايبدر كه خبرى منقطع وحياتى وموتي معلوم اولميه
كندي حقنده حيدر مفقود اولمز وارث اكر موجود
مفقودك نفسنه حقنده حكمي دريني الى قسمت اولنمز بلكه كالمه وارث

اولمز ديو استصحاب حال ايله حياتي ثابتدر يعني مفقود حي
ايدوكي متحقق اولمسه نعم ما دام كه خلافي ثابت ظاهر
اولميه ميتا اعتبار اولنمز دخي زوجه سني آخر تزوج ايدمز
حفظ اولنور مالي تا بولنه صحت خبر موتي يا نجه موت
يعني مالي موقوف اولنور مكر كه خبر موتي كلوب تسجيل شرعي
اوزره ثبوت بوله يا خود موت حكمي ظهور ايليه اول مفقود كا حاكم حكم
اولدقدن اختلاف ايدلر بو دليل كه قالميه اقراني
صدر مذهبدن اولدي نقل حسن كي مفقود طوغدغي كوندن
يوز يكرمي سنه بلا نقصان در حتى يوز اوقبل اولميه
دير ابو يوسف وله يوز سال ديدى طقسان يل وله بعض
ديدي برينه بونى بعض امام اولدى موقوف اجتهاد امام
مدت محهود نه مقدار ايدوكنده اختلاف اولنمشدر ظاهر
الرواية اولدر كه اول مفقودك اقراني قالميه كندى بلدنده و
بعضلر جميع بلادنده اقراني قالميه ديديلر لكن اصح قول
اولدر دليلي سيد شريفك وملا مكث شرحلرنده مذكوردر
وصدر مذهب يعني امام اعظم حضرتلرندن حسن بن زياد
بويله روايت ايلمشدر كه مفقود طوغدوغي كوندن يوز
يكرمي سنه كچه بلا نقصان سيد شريف وملا خسرو
شرحلرنده ديديلر كه اشبو روايت اولنان قول بين العامه

شخصه اولنور كلام باطله مبنی دروغ كلام بودر كه هيچ
برفرد بوقدر كه ... سنه دن آرتوق معمر اوله ديه و بو كلام الكاذب
شخصه دينلدی بوكا اعتبار يوقدر و امام محمد ديدی كه مفقود
طوغدوغی كوندن يوز اوتوز سنه كچه امام ابو يوسف ديديكه
مفقود طوغدوغی كوندن يوز بش سنه كچه سيد شريف
و بالا حضرتلری ديديلر كه بو ايكی روايت كتب معتبره ده بولنمادی
و ابو يوسفدن روايت اولنديكه كچن مفقودك زماننده
ولادتندن يوز سنه كچه موتی ايله حكم اولنور زيرا اكثر زماننا
ظاهر بودر كه برفرد يوز ياشنی تجاوز ايتميه و بعضلر ديديلركه
طقسان يل كچدكده موتی ايله حكم اولنور صاحب الكافی
و امام تمرتاشی ديديلر كه ارفق بو قولدر و فتوی بونك
اوزرينه در و بعضلر يتمش سنه اولنغه ذاهب اولديلر
اشبو امتك اعماری حقنده وارد اولان حديث مشهوره دن
اوتری و بعضلر دخی ديديلر كه مفقودك موتی ايله حكم اجتهاد
امام مفوضدر و بو قول قوله الحق و معقوله اوفق دور
زيرا احوال ناس مختلفدر مثلا مفقود بر عظيم القدر آدم
اولسه غايب اولوب خبری منقطع اولسه ظن غالب اولدر كه هلاك
اولور و ابتداء توجه اتدوكی طرفده هلاك اولمغله و امثالی
اولمغله دخی تفاوت اولور و اصول انسب اولدر كه بوكا مقدار

تعيين

تعيين اولنمايوب رأی حاكمه احاله اولنه مذهب شافعيده بويلهدر

حكم مفقود بل اولور موقوف غيری حقنده تا اوليه وفات
اولسه بر مورثی انك مثلا اوله موقوف سهمی عمل اشبا

ذكر اولنان احكام مفقودك نفسی حقنده ايدی حالا مفقودك
غيری حقنده اولان احكامنه شروع اولندی ايمدی غيری
حقنده حكمی اولدر كه موقوف اوله ايمدی مفقودك برمورثی
وفات ايلسه تركه دن انك ارثيله نصيبی موقوف اولنور حملك
موقوف اولدوغی كبی اگر اول متوفانك وارث حاضری مفقودك
وجودی ايله محجوب اولاجق قبيلدن ايسه اول وارثه برشی
ويرلمز بلكه تركه نك كلی موقوف قلنور اگر محجوب اولماجق قبيلدن
دكل ايسه اول وارثه اقل نصيبين ويرلور يعنی اول وارثك
مفقودك وجودی تقديری اوزره و لان نصيبی ايله عدمی
تقديری اوزره وارد نصيبی استخراج اولنور قنقيسی
اقل ايسه اول وارثه ويرلور و اكثرك اقلدن زياده سی
موقوف اولور حملك كبی يعنی مفقودك حالی يعنی حياتی
و يا مماتی ظاهر اولسه ظاهر دكل يعنی حال ظاهر موجبنجه اجرا اولنور

بعده اقرانی كچسه ميت سابق موته حكم شرعی اولور لاحق
ايده اول ديمه بولنان ورثه مال مفقودی قسمت ميراث

اگر حالی ظاهر اولمبوب سابقا ذكر اولنان ميتك تمام اولور

موتنه حکم شرعی تعلق ایتسه اول حکم وقتنده بولنان ورثه‌لر
مال مفقودی تقاسم ایدرلر و قبل الحکم وفات ایدن وارثلر ترکه‌دن محروم
بر شی الماز بو قیدده بن امو فی زمان حکمه معتبر اولیجق قبل الحکم وفات
ایدنلر الماوارث اولمزلر حقیقةً موتی زمانی معلوم دکلدر
موتی زمانی حکم بو حکم دکلدر آنی موقوف طوتیلیر دیمک
فی حق موته فی ارثه و حرم وقت فقدنی ارث اوله کمدر
یعنی مقدما وفات ایدن مورثنک مالندن اولان نصیبی موقوف
اولور مال سابقا اولان مورثنه جمیع اولنان وارثنه رد و
دفع اولنور حاصلی موقوفا ولاورثه مورثه حصه‌سنی مفقود
وقت فقدندن یعنی غایبیت اولدیغی زماندن اولنمزدن وفات
ایدنلر اعتبار اولنور و ما تحمله میت مفقوده مورثه ایدنلر کره مفقودک
موتی ایله حکم اولنور لکن کندی مالی حقنده تمام مدتدن
غیری مالی حقنده زمان فقد و غیبتنه نسبت فقهیه‌ده بو یله‌در
کل بو اصل اصیلی بسن کوستریت اوله مفقود حی و یا میت
ایله تقسیم ایکی فرضله کل جملةً انله اوله بعینه عمل
یعنی مفقودک بر مورثی وفات ایلسه انک مسئله‌سی تصحیح
اصل وقاعده اولدیکه مسئله بر دفعه مفقودک حیاتی تقدیری
اوزره تصحیح اولنه بر دفعه موتی تقدیری اوزره تصحیح
اولنه بعده حملده کی کبی نظر اولنه کربینه التصحیح بین موافقت

وارثه

وارثیسه احسن تمامنک جمیعی آخرک کلنه ضرب اولنه حاصلی مسئلتانک
مجمع وملتقاسی بعده مسئلة حیاتدن حصه دار اولان ورثه
کلنه نک نصیبی ضرب اولنه مسئلة وفاتک یا وقفنه ویا
کلنه و مسئلة وفاتدن حصه دار اولانلر کلنه نک نصیبی ضرب
اولنه مسئلة حیاتنک یا وقفنه و یا کلنه بعده اول ایکی
حاصل ضربدن قنغیسی اقل ایسه اول وارثه حاضر ویریلور
واکثرینک فضلی موقوف قلنور حال مفقود ظاهر اولنجه
مثلا بر خاتون وفات ایدوب زوجی و ولادبوینی ایکی اختی
و ولادبوینی برادری مفقود ترک ایدوکی کبی بس مفقودک
موتی تقدیری اوزره زوجه نصف و اختلره نصف
نصف اولور مسئله ایکیدن ایکن بریدن عول ایتمش اولور
للمال
و مفقودک حیاتی تقدیری اوزره زوجه نصف و غیر
عائل وارد و اختلره ربع وارد و برادره ربع بو تقدیر
اوزره اصل مسئله ایکیدن بریدن زوجک بری اخ ایله
اختلرنک اولور و اخ ایله اختلرک مجموعی اخوات اربعه کبیدر
دراندن منقسم اولمیوب مباینه اولمغین عدد روسی یعنی
دورتی اصل مسئله یه یعنی ایکی یه ضرب اولنوب سکز حاصل
اولور بس سکزدن دوردی زوجک و ایکیسی اخک و ایکیسی
دخی بر لشی اختلرنک اولور بس معلوم اولدی که مفقودک

موقوف حیاتندن خبرده اختلاف حقنده و حیاتی موقوفدر
خبرده زوج حقنده ایله اولسه اختلاف حقنده حیاتی
معتبر اولوب آنلره آنجق ربع مال ویریلور و زوج حقنده
مماتی معتبر اولوب اکا آنجق ثلاثة اسباع ویریلور حصه
اخرالرینکه زیاده لری موقوف اولور و بو مسئلنک که
بری بیننده ویره سکزدن تعدیل ایتدکده مباینت اولمغله
احدهما دیکرینک جمیعی آخرکه کلاننه ضرب اولنور الّی التی حاصل
اولور بیل بکیسی الّی التیدن صحیح اولور کما لا یخفی زوج
ایچون مسئله حیاتندن درت و فرائضی اولدقده درت مسئله
وفاته یعنی یدی یه ضرب اولنور یکرمی سکز حاصل اولور و بینه
زوج ایچون مسئله وفاتندن اوچ و فرائضی اولدقده اوچ مسئله
حیاته یعنی سکزه ضرب اولنور یکرمی درت حاصل اولور
پس زوجه بو ایکی نصیبک اقلّی یعنی یکرمی درت ویریلور و
درت زیاده موقوف اولور کذلک اختلافه ایچون مسئله
حیاتندن ایکی و فرائضی مسئله وفاته ضرب اولنور اون درت
حاصل اولور و بینه اختلافه ایچون مسئله وفاتندن درت
و فرائضی مسئله حیاته ضرب اولنور اوتوز ایکی حاصل اولور
بو اختلافه بو ایکی نصیبک اقلّی یعنی اون درت ویریلور
و بینه یدی کره اون سکز زیاده موقوف اولور و بعد ذلک

الکن

الکن مفقود حیاً ظاهر اولورسه زوج درت موقوفی آلور
پس زوج جمیع ترکه نک نصفنی یعنی یکرمی سکزی بالتمام آلمش
اولور و باقی که اون درت در حقنده مفقود اولادینه ویریلور
تا که اختانله برابر اولوب نصف باقی بینلرنده للذکر مثل حظ
الانثیین قسمت اولنمش اوله و اکر مفقود میتاً ظهور ایدرسه
اول اون سکز موقوفی اختان آلور تا که آنلره ایچون اربعة
اسباع مالکه اوتوز ایکی اولور کامل اوله و زوج ایسه
ثلاثة اسباع مال که یکرمی درتدر کاملاً و سابقاً المش
ایدی حالا اکا آلاجق برشی یوقدر فصل فی المرتد
اولسه مرتد هلاک ویا مقتول یا اوله دار حربه لاحق اول
ایسه قاضی لحوقی ایله قضا دیدی صدر ائمّهٔ کبرا
ملحا سعی ایدر قاننجی مال وارث مسلمی آلور فی الحال
صکره مرتد ایکنت قانجی مال اوله فی الحال فیئ بیت المال
فیئ مرتد ارتداد ادی عندنده هالک اولسه و یا قتل اولنسه
ویا دار الحربه لاحق اولوب قاضی آنک بر طریق شرعی ایله لحاقی
ایله حکم ایلسه امام اعظم قدس سره دیدیکه اول مرتدک نفقا سا
حال اسلامنده کسب ایتدوکی مال که ورثهٔ مسلمینه ایچوندر
بعد حال ردتنده کسب ایتدوکی مال که دار الحربه ایله آلوب
کتمش اوله بعد دار الاسلامده قالمش اوله فیئ و غنیمت اولور

اوزره بیت المال‌ه وضع اولنور بعض المرتدین هیچ نسنه دکل
بیم امامان دیدیلر کسبان دکلدی و حضرت حلیمه سمان
شافعی دیدی کسبلر فی الحال حربی اولدی فی بیت المال
امام ابو یوسف و امام محمد رح دیدیلر که مرتدک حال اسلامده
کسب ایتدوکی مال و حال ارتداده کسب ایتدوکی مال ایکیسی دخی
مسلم اولان وارثلرینه ذکر امام شافعی رح دیدیلر که ذکر اولنان
ایکی حالده کسب ایتدوکی مال حربی بیت المال‌ه وضع اولنور دیدیلر
اینسه مرتد چونکه دار الحربه لحاق ایتسه کسبی فیء اولور فاو
مرتد دار الحربه لاحق اولدقدنصکره کسب ایتدوکی مال غنیمتدر
بیت المال‌ه وضع اولنور بالاتفاق زیرا مسلم حربیه وارث اولمز
نه کیم مرتدک کسب ایتدوکی اکر جمله قرابتی مسلمینه ذکر
مرتدک کسب ایتدوکی اموالک جمیعی حال اسلامده حال ارتداده
قبل اللحوق بدار الحرب ورثه مسلمینه ذکر بلا خلاف
بین اصحابنا دلیلی شروح عربیه‌ده تفصیل اولنمشدر
کل مرتد ذکر یا خود انثی کسب ایتدوکی وارث اولمز اصلا
هر مرتد یعنی کرک ذکر کرک انثی هیچ برکمسه‌یه وارث اولمز اصلا
نه مسلمه و نه کافره و نه کندی مانندی مرتده هرکز وارث اولمز
اولسه مرتدلر اهل ناحیه کرک بربرینه وارث اولورلر
اکر ناحیه سکانی جمیعاً العیاذ بالله تعالی مرتد اولسه

هب

هب بربرینه وارث اولورلر زیرا اول ناحیه دار الحرب
اولمش اولور آنده احکام کفر ظاهر اولدی و هم اجلدن بس
رجالی قتل اولنور نسوانی و ذراریسی سبی اولنور نته کیم
حضرت ابو بکر رضی الله عنه بنی حنیفه طائفه‌سنی اسلامدن ارتداد
ایلدکلرنده قتل و سبی ایلدی و اول مغنمدن حضرت علی
حصه‌سنه بر جاریه دوشمشدر که اول حضرت باعث نیک
محمد الحنفیه نام ابن نجیبلری اول جاریه‌دندر کذلک بنی
ناجیه نام طائفه مرتد اولدقلرنده آنلرک ذراریسی حضرت علی سبی
ایلمش و مصقله بن هبیره یه بیوز بیک درهمه بیع ایلمشدر کذا ذکر فی الشروح
العربیه **فصل فی حکم الاسیر**
حکم میراثنه اولان اسیر عند مسلمه عدید و نظیر
اسیر مادام که دین اسلامده ایسه سائر مسلملر کبی اولور بس
بیم وارث اولور و هم مورث اولور زیرا مسلم اهل دار الاسلامدر
هر قنده اولسه بس اختلاف دارین مانعی یوقدر کورمزمی که
زوجه‌سی بائن اولمز ایله و لسه اسر قطع عصمت
نکاح ایتمز و کبی حکم میراثنه دخی هرکز تأثیر ایتمز فتدبر
دیننه کره فارغ اولسه آدم حکمی مرتد ایله نظیر اولور
یعنی اکر دیننه ترک ایلسه حکمی مرتد حکمی اولور زیرا دار الاسلامده
مرتد اولوب بعده دار الحربه لاحق اولسه دار الحربه مسلماً داخل اولوب

آنن مرتد اولدوغی بیلنمز فرقی بو قدردر بر آخر صورتده حربی اولور
اولمسه دیدی اکر معلوم دخی موتی و حیاتی مجهول
حکم مفقوده اولور حکمی عدل جمله احوالن ایله سن تعدیل
بو صورتده مالی ورثه‌سی بیننده قسمت اولنمز دخی زوجه‌سی
آخره تزوج اولنمز یا حالی معلوم اولور یا خود مدت معهوده
گچنجه و قاضی انک دیدیکی ایله حکم ایتمز الا ایکی مسلم عدلک
شهادتی ایله پس قاضی دیدیکی ایله حکم ایتدکدن صکره کلسه
ویردیکی انکار ایلسه قاضی حکمنی نقض ایتمز بر وجه سبقی
والنی اکا رد ایتمز مکر اول مال که بعینه بر وارثده موجود
اوله آنی اخذ ایدر اکر بعد تعدیل الشهود لکن قبل الحکم
منکر اکلسه مالی علی کل حال اکا ویریلور لکن زوجه‌سی باقی اولور
دخی ام الولدی و مدبری آزاد اولمز فصل فی الغرقی
والحرقی والهدمی قاموسده غرق صوده غرق و فوق المدد
بن غرقک جمعی اولور کمال پاشازاده مرحومک غرقی تفسیرندن
ای الغرقی الغریق فی الماء و حرقی تفسیرندن ای الجمع الحریق
بالنار و هدمی تفسیرندن ای الطائفة التی هدم علیهم جدار
مثلا واقع اولمشدر بو تفسیرلردن مفهوم اولدی که بو الفاظ
ثلثه‌دن هر بری مفرد اولور لکن مجموع المعنی الفاظ مفرده
وصف اعتبار اولنمغله جمعیت معناسنی کسب ایلیه لکن

قاموسده

قاموسده و صحاحده بو معناده بو الفاظی بولمیادق
بر جماعت وفات ایلر مثلا اولمسه مجهول اول موتی
قلنمز هب بو فرقه اموات آن واحدده کلی ایله وفات
ماللری هر برینک اوزرلرینه حی اولان وارثلرینه الا ایمدن
بعض اموات بعضنک یکدیگره اولمز وارثی بو صورتده مختار
بر جماعت که بیننده توارث اولدیغی قرابت اوله دفعة
واحدة بالجمیعهم وفات ایلسه‌لر یا صوبه بو غلغله یا اوک
کبی بر آفته اصابتی ایله و تنفیسی اول وفاتی الندوکی معلوم
اولمسه آنلر جمیعا آن واحدده وفات ایتمش فرض اولنور
پس هر برینک مالی حیاتنده اولان ورثه‌سی آلور بعض موتی
بعضنه وارث اولمز بونده ائمه‌مز قتنده مختار بودر امام
مالکده مذهبی دخی بودر امام شافعی قتنده دخی بودر
و حضرت ابو بکر و عمر و علی و زید بن ثابت رضی الله عنهم جنابلرندن
روایت اولنان دخی بودر سنید شریف و هکذا دخی بودر
دیدی بونده علی و عبد الله رضی الله عنهما بو داء
بعض اموات بعضنه وارث اولور لیکن آنلرده بو اوله استثنا
هر بری وارث اولمیه‌جه انلر صاحبینک آکدوغنه
حضرت علی و عبد الله بن مسعود رضی الله جنابلرندن ایکی روایتک
برنده دیدیلر که اموات مذکوره بعضی بعضنه وارث اولورلر

لكن بو مقداردن استثناء اولنمشدر كه جميع مذكور
اوزره وفات ايدنلردن برينك مالى اولاد قسمت اولندقدن
صاكره متوفانك آخر اثر ايله حصه تقسيم بيننده صكره اول
صاحبنك مالى فى بين الورثه قسمت اولندقدن حصه
معهوده دخى قسمت اولنمق مراد اولنمق اول بر متوفايه
اشبو حصه دن بر حصه ويرلمه جنله اكبر واصغر ايكي وجه
وجه معهود اوزره وفات ايدنلر مقدم وفات ايدن
معلوم اولماسه وهر بري لحقى ويرلمنى ومعلوم سنى
ترك ايلسه فهر برينك طقسان اقچه سى قالسه مسلك اول
اوزره تقسيم بو وجهله اولور كه هر برينك تركه سى طقسان
اقچه دن سكسن كه اون بش اقچه در امته ذكر ونصفى كه يدى
بش در بنتنه ذكر وباقى كه اوتوز اقچه اولور مولاسنه
ويرلور اكر بو قرداشلردن بري آخر وارث اوله ايدى مولاسنه
نسنه ويرلمزدى ومسلك ثانى اوزره تقسيم بو وجهله اولور
كه اولا اكبر وفات ايلدى اعتبار اولنور طقسان اقچه تركه
سندن امته اون بش وبنتنه قرق بش ويرلدكدن صكره
باقى اوتوز اصغره ويرلور كذلك اصغرك طقسان اقچه سى
بو سلوب اوزره تقسيم اولنور باقى اوتوز اكبره ويرلور و
بعده ايكي هر برينك تركه سنه آخرين بطريق العصوبه انتقال

ايله ملحق اولور اوتوز اقچه تكرار تقسيم اولنمه سى لازم
اولماغين اشبو ايكي اوتوزدن هر برينك سدسى يعنى
بش امه ذكر ونصفى يعنى اون بش بنته ذكر وبونلردن
باقيسى يعنى اون مولايه ذكر بر اكبرك اوتوزندن اصغره
واصغرك اوتوزندن اكبره بر نسنه ويرلمز زيرا بونلردن
هر بري صاحبنك كندينه بطريق الارث آلدوغنه
هركز وارث اولمز فطن فنك اوله سى شرح صغيرده مستوفى مذكوردر
استينلر آنده مراجعت ايليه بو جمله كاصول وفروعنى كامل اوله كما هو حقه

سوق كلام در ختم اين متن بديع النظام وذكر تاريخ ونام

اتدى ختم سخن بعون الله • ابن طوغسون يعنى عبد الله
جمع ايدوب مسئله كهر لرينى • سلك نظم اوزره درر عقد سنى
طالبينه هديه در بو عمل • حسبة للكريم عز وجل
بولفى ابن قبول رب غفور • قله زينت ده نحوبة الحور
حوج بوكم عقد نا معقوددر • نام وتاريخى نظم الجود در
لطف ايدوب هر كيم ايليه بونى نشر •
ايلسون ناظمه دعا بالخير •

نشر طی الکلام بختم از شرح مسکی الختام
وذکر وتاریخ وتمام

حمد بی حد جنابکه یا رب • صنوف عزت نصابکه یا رب

اولدی لطفک بکا معین تحصیل • ایلدم متنی شرحله تکمیل

غرضم حلینه خدمتدر • اهل شرح متینه خدمتدر

ارم یا مسبب الاسباب • اولجه مقبول حضرتک بو کتاب

اوله دنیاده منظر اخیار • یعنی نزهتگه اولی الابصار

اوله عقباده سبب نجات • سبب نیل رفعت درجات

یا الهی دعامی ایله قبول • قل مرادا تمی وتیسیر حصول

متنی شرح اولدی چونکه بو قول دذیا •

نام وتاریخی اولدی شرح متین •